

Farm lantbruksförsäkring

FÖRSÄKRINGSVILLKOR 6111/13
GÄLLER FRÅN 1.1.2013

FARM LANTBRUKSFÖRSÄKRING

SIDA

Sakförsäkring	3
Avbrottsförsäkring för tilläggskostnader	17
Avbrottsförsäkring enligt täckningsbidrag	18
Ansvarsförsäkring	19
Produktansvarsförsäkring	23
Rättsskyddsförsäkring	26
Skogsförsäkring	29
Skördetröskförsäkring	32
Lantbrukstraktorförsäkring	35
Lantbruksarbetsmaskinförsäkring	38
Avbetalningsförsäkring	41
Hund- och kattförsäkring	42
Hundansvarsförsäkring	44
Privat olycksfallsförsäkring	46
Resenärförsäkring	50
Båtförsäkring	55
Båtansvarsförsäkring	62
Båträttsskyddsförsäkring	65
Allmänna avtalsvillkor	68

Farm lantbruksförsäkring

Farm lantbruksförsäkring är ett försäkringsavtal, till vilket en försäkringskombination enligt försäkringstagarens behov väljs.

Med Farm försäkringen kan byggnader för privathushållet, lantbruket och binäringarna samt olika slag av löseegendom (sakförsäkring) försäkras. Sakförsäkringen ingår alltid i försäkringsavtalet. Följande försäkringar är valbara och en eller flera av dem kan inkluderas i avtalet

- avbrottsförsäkring för tilläggskostnader
- avbrottsförsäkring enligt täckningsbidrag
- ansvarsförsäkring
- produktansvarsförsäkring
- rättsskyddsförsäkring
- skogsförsäkring
- skördetröskförsäkring
- lantbrukstraktorförsäkring
- lantbruksarbetsmaskinförsäkring
- avbetalningsförsäkring
- hund- och kattförsäkring
- hundansvarsförsäkring
- privat olycksfallsförsäkring
- resenärförsäkring
- båtörsäkring
- personavbrottsförsäkring (villkor: Avbrottsförsäkring för personskador 6032).

En förutsättning för försäkringsavtalets giltighet är att dess grunddel, sakförsäkringen, är i kraft. De tilläggsförsäkringar som anslutits till försäkringsavtalet upphör utan uppsägning då sakförsäkringen upphör, med undantag av privat olycksfallsförsäkring och resenärförsäkring. Då den privata olycksfallsförsäkringen eller resenärförsäkringen fortsätter utan sakförsäkring bestäms premien för dem utgående från den förändrade situationen.

Det försäkringsavtal som gäller Farm lantbruksförsäkring består av uppgifter och bestämmelser som ingår i försäkringsbrevet och beräkningen i anslutning därtill samt i försäkringsvillkoren som ges åt försäkringstagaren.

I försäkringsbrevet har antecknats uppgifter om försäkringstagaren, de försäkrade, försäkringar som ingår i försäkringsavtalet, föremål för försäkringarna, försäkringsbelopp och självrisker samt andra väsentliga uppgifter som inverkar på avtalet. I beräkningen har antecknats uppgifter om försäkringspremierna och om de skatter som ingår i premien.

I försäkringsvillkoren beskrivs de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet. I försäkringsvillkoren redogörs också för bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal beträffande försäkringens ikraftträdande, giltighet och upphörande samt om betalningen av försäkringspremien. Dessutom redogörs för upplysningsplikten i olika situationer samt för ärenden i anslutning till ersättningsförfarandet.

Bekanta er särskilt med begränsningsvillkoren som tryckts med fetstil.

Sakförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med sakförsäkringen är att enligt dessa villkor och vald skyddsnivå ersätta direkt sakskada som till följd av försäkringsfall orsakats föremålet för försäkringen samt övriga kostnader som särskilt nämns i dessa villkor.

Med sakförsäkringen kan bostads- och fritidsbostadsbyggnader, produktionsbyggnader samt olika slag av löseegendom försäkras.

Försäkringstagaren har valt omfattningen av försäkringsskyddet samt storleken på den självrisk som vid skadefall tillämpas skilt för varje byggnad och löseegendom. Det är möjligt att välja mellan tre skyddsnivåer; omfattande skyddsnivå, grundskyddsnivå och reducerad skyddsnivå.

Försäkringsfall som ersätts från sakförsäkringen och begränsningar i anslutning till dem redogörs i detalj i punkt 5 i försäkringsvillkoren.

I försäkringsbrevet har antecknats de byggnader och löseendomsgrupper som är föremål för försäkringen, eurobeloppen i anslutning till dem samt de skyddsnivåer och självrisker som försäkringstagaren valt.

2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som är stadigvarande bosatta i samma hushåll med honom/henne och som bor på det försäkringsställe som nämns i försäkringsbrevet, om de inte har egen försäkring. Med stadigvarande boningsort avses den adress som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

Försäkrade i en lantbruksförsäkring för ett oskiftat dödsbo, en sammanslutning eller ett lantbruk i bolagsform är de delägare i dödsboet, sammanslutningen och bolaget som stadigvarande bor på gården samt de personer som är stadigvarande bosatta i samma hushåll om de inte har egna försäkringar.

3 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är egendom som hör till följande grupper i enlighet med vad särskilt överenskommit och antecknats i försäkringsbrevet:

3.1 Byggnader

Föremål för försäkringen är de av gårdens byggnader som nämns i försäkringsbrevet samt utan skilt omnämnande följande beståndsdelar som betjänar användningen av den försäkrade byggnaden:

- fastmonterade maskiner och anordningar som bland annat omfattar spis, bastuugn och centraldammsugare
- fasta maskiner och anordningar som används i produktionsverksamheten, såsom maskineriet i en sädestork
- oljecisterner och bränslen i anslutning till byggnaderna
- antenner som är fast installerade på byggnaden
- elektriska ledningar och -mätare, el-centraler samt alarmanordningar som finns på tomten
- värmekanaler och rörledningar fram till kommunal eller annan allmän anslutning.

Föremål för försäkringen är inte konstruktioner nedanom grundsulan och inte heller täckdiken.

Föremål för försäkringen är dessutom kostnader för rengöring av jordmånen på byggnadsplatsen för den byggnad som antecknats i försäkringsbrevet samt kostnader för istandsättning av gårdsplanen och planteringarna upp till sammanlagt högst 100 000 euro. En förutsättning för ersättning är att kostnaderna har uppstått till följd av en ersättningsbar sakskada (se punkt 6.3.6).

Till bostads- och fritidsbostadsbyggnad anses också höra på gårdsplanen befintliga fasta sedvanliga konstruktioner och tak, lager eller andra motsvarande konstruktioner som till sitt yttre mått är mindre än 5 m² upp till 4 000 euro. Om gårdskonstruktionens värde överstiger 4 000 euro, ska den försäkras separat till sitt totala värde. Sådana konstruktioner är flaggstång, staket, ytvatten- eller borrbrunn, badtunna, antenn och solcell på gårdsplanen. **Bryggor och konstruktioner på stranden är inte föremål för försäkringen.**

Byggnader under byggnad

De byggnader som nämns i försäkringsbrevet är föremål för försäkringen också då de är under byggnad eller föremål för renovering. Föremål för försäkringen är också maskiner och anordningar, byggnadsmaterial och -tillbehör som är avsedda för en byggnad som är under byggnad eller föremål för renovering.

Maskiner och anordningar samt byggnadsmaterial och -tillbehör som skall ingå i byggnaden är föremål för försäkringen från och med den tidpunkt då de har levererats till byggplatsen för byggandet.

I samband med försäkringsskyddet för en byggnad som är under byggnad är dessutom föremål för försäkringen, upp till ett belopp om sammanlagt 4 000 euro, på arbetsplatsen befintliga kläder och verktyg för främmande arbetstagare som utför byggnads- eller grundrenoveringsarbete, tillfälliga baracker samt maskiner och anordningar som hyrts och lånats för byggnads- och grundrenoveringsarbete, om man särskilt kommit överens om det och anteckning gjorts i försäkringsbrevet.

3.2 Löseegendom

3.2.1 Hemlöseegendom

Föremål för försäkringen är de försäkrades hemlöseegendom som antecknats i försäkringsbrevet och till den anses höra:

- möbler, kläder och sängkläder, hushållsmaskiner och -tillbehör, hemelektronik samt andra sedvanliga föremål som hör till de försäkrades hushåll
- datorer och deras kringutrustning, installationstillbehör för tillämpningsprogram och operativsystem, pc- och konsolspel samt ljud- och bildinspelningar som har skaffats för privat bruk
- kontanter, bank-, kredit- och motsvarande betalningskort samt värdepapper upp till sammanlagt det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- smycken, föremål av ädelmetall, konst- och antikföremål, värdeföremål som motsvarar dessa och samlingar upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Med värdeföremål avses föremål vars värde bibehålls stabilt eller stiger med åren. Med samling avses en serie föremål vars gemensamma värde är högre än de sammanlagda enhetsvärdena

- kanoter, kajaker, roddjollar och roddbåtar, som är avsedda för hobbybruk, upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- utombordsmotorer på högst 4,5 kW (6 hk) upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- idrotts- och hobbyutrustning upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Med idrottsutrustning avses föremål som används i samband med idrottsprestation såsom utrustning för skridskoåkning, skidutrustning och utrustning för slalomåkning, golfutrustning, annan utrustning för klubb- och racketspel och dykarutrustning. Med hobbyutrustning avses föremål som används för de försäkrades fritidssysselsättning såsom musikinstrument, fiskeredskap, vapen och annan motsvarande utrustning samt cyklar.

Hyrd och lånad egendom

Sådan hyrd och lånad egendom, som skulle höra till den försäkrades hemlöseegendom om den var försäkringstagarens egen och för vilken skada inte ersätts från någon annan försäkring, är också föremål för försäkringen upp till sammanlagt högst 4 000 euro.

3.2.2 Löseegendom i fritidsbostad

Föremål för försäkringen är sedvanlig löseegendom som antecknats i försäkringsbrevet och som ansluter sig till de försäkrades fritidsboende och användning av fritidsbostad, till vilken anses höra:

- möbler, kläder och sängkläder, hushållsmaskiner och -tillbehör, hemelektronik samt andra sedvanliga föremål i anslutning till de försäkrades fritidsboende
- kanot, kajak, roddjolle och roddbåt som är avsedda för hobbybruk sammanlagt upp till högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- utombordsmotorer på högst 4,5 kW (6 hk) sammanlagt upp till högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- idrotts- och hobbyutrustning upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Med idrottsutrustning avses föremål som används i samband med idrottsprestation såsom utrustning för skridskoåkning, skidutrustning och utrustning för slalomåkning, golfutrustning, annan utrustning för klubb- och racketspel och dykarutrustning. Med hobbyutrustning avses föremål som används för de försäkrades fritidssysselsättning såsom musikinstrument, fiskeredskap, vapen och annan motsvarande utrustning samt cyklar.

Smycken, föremål av ädelmetall, konst- och antikföremål, värdeföremål som motsvarar dessa eller samlingar är inte föremål för försäkringen. Kontanter, bank-, kredit- och motsvarande betalningskort eller värdepapper är inte heller föremål för försäkringen.

Hyrd och lånad egendom

Föremål för försäkringen är också sådan hyrd och lånad egendom som skulle höra till löseegendom i fritidsbostad om den var försäkringstagarens egen och för vilken skada inte ersätts från någon annan försäkring, upp till sammanlagt högst 2 000 euro.

3.2.3 Inre delar i aktie- och hyreslägenhet

När hemlöseegendom är försäkrad, kan man genom särskild överenskommelse försäkra inre delar i en aktie- eller hyreslägenhet.

Föremål för försäkringen är då upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet:

- inre delar i en aktielägenhet till den del aktieägaren enligt i lagen om bostadsaktiebolag (22.12.2009/1599) har underhållsplikt för samt sedvanliga TV-antennar och balkongglas som den försäkrade äger och har underhållsplikt för och som aktieägaren har installerat med bostadsaktiebolagets samtycke. **Eventuella utvidgningar av ansvar, som man avtalat om i bolagsordningen, ingår inte i försäkringen.**
- inredningsarbeten som hyresgästen skilt låtit utföra i hyreslägenheten.

Om bostadsaktiebolaget i samband med en skada som drabbat konstruktioner, som det har underhållsplikt för, också är skyldig att svara för skador på sådan egendom som aktieägaren har underhållsplikt för, ersätts skadan inte till den delen på basis av denna försäkring.

Då inre delar i en aktie- eller hyreslägenhet är försäkrade, är även fasta, sedvanliga konstruktioner, som till sitt yttre mått är mindre än 5 m² och växtbestånd som finns på gårdsplanen till försäkringstagarens aktie- eller hyreslägenhet och ägs av försäkringstagaren och som denne har underhållsansvar för, föremål för försäkringen upp till sammanlagt 4 000 euro. Med gårdsplan avses ett område som är högst 5 000 kvadratmeter stort och direkt hör till bostadslägenheten. Med konstruktioner och byggen avses till exempel staket och terrass, lekstuga, badtunna och lusthus. Med växtbestånd avses träd, buskar, markvegetation och planterade växter som växer på gårdsplanen.

När försäkringsskyddet för hemlösegendomen upphör, upphör också försäkringsskyddet som gäller inre delar i aktie- eller hyreslägenheten och konstruktioner på gårdsplanen som försäkringstagaren äger.

3.2.4 Hemlösegendom som lagras utanför hemmet

Man skall särskilt komma överens om innehållet, placeringsstället och lagringens varaktighet samt om försäkringsbeloppet gällande hemlösegendom som lagras utanför hemmet och anteckningar därom görs i försäkringsbrevet. **Smycken, föremål av ädelmetall, konst- och antikföremål, värdeföremål som motsvarar dessa och samlingar är inte föremål för försäkringen. Kontanter, bank-, kredit- och motsvarande betalningskort eller värdepapper är inte heller föremål för försäkringen.**

3.2.5 Lantbrukslösegendom

Föremål för försäkringen är lösegendom i anslutning till de försäkrades idkande av gårdsbruk och till detta ansluten binäring som nämns i försäkringsbrevet, enligt följande:

3.2.5.1 Lantbruksmaskiner och -redskap

Maskiner och arbetsredskap samt redskap som de försäkrade använder för idkande av gårdsbruk är försäkrade högst upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet per hektar åker med de begränsningar som nämns i punkt 3.3. Om man vill försäkra dessa till ett högre belopp, skall man särskilt komma överens därom och göra anteckning i försäkringsbrevet (se också punkt 3.2.6).

Med lantbruksarbetsmaskiner avses i detta sammanhang arbetsredskap som kopplas till traktorns eller annat fordons dragkrok, lyftanordningar eller till frontlastare. Fordon och andra maskiner som

drivs med egen motor skall försäkras separat till exempel med en lantbrukstraktorförsäkring eller lantbruksarbetsmaskinförsäkring.

Lantbruksredskap är till exempel el- eller förbränningsmotordrivna eller handdrivna arbetsredskap, fristående bränsletankar, datorer, styrhjälpsystem och andra elektroniska anordningar.

Maskiner som flera gårdar äger gemensamt är föremål för försäkringen till den del som motsvarar försäkringstagarens ägarandel.

Föremål för försäkringen är också lantbruksmaskiner som den försäkrade lånat eller hyrt, upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Hyrd och lånad egendom ersätts dock i första hand från ägarens försäkring.

Vagnstorkar är inte föremål för försäkringen om ingen skild anteckning därom gjorts i försäkringsbrevet.

3.2.5.2 Lantbruksprodukter och -förnödenheter

I anslutning till de försäkrades idkande av gårdsbruk:

- på gården producerade lantbruksprodukter, även när dessa på basis av lagringsavtal förvaras på gården, samt växande gröda (se villkorspunkt 5.4.13)
- lantbruksförnödenheter, till vilka anses höra bland annat gödslingsmedel, växtskyddsmedel, inköpt utsäde, byggmaterial, reservdelar, brännved och virke samt bränslen och smörjmedel som är avsedda att användas på gården.

3.2.5.3 Lösegendom i anslutning till binäring

Lösegendom i anslutning till den binäring som de försäkrade idkar och som antecknats i försäkringsbrevet.

3.2.6 Arbetsredskap som används i annat förvärvsarbete

Föremål för försäkringen är genom särskild övenrenskommelse arbetsredskap, som de försäkrade äger och behöver för annat förvärvsarbete än idkande av gårdsbruk eller binäring i anslutning till det, upp till sammanlagt det belopp som antecknats i försäkringsbrevet då de används i arbete som baserar sig på arbetsförhållande eller i annan förvärvsverksamhet som idkas som privat näringsidkare eller yrkesutövare än i jord- och skogsbruk eller i binäringsverksamhet i anslutning till dessa, som antecknats i försäkringsbrevet.

Föremål för försäkringen är inte:

- **fastmonterade maskiner och anordningar eller konstruktioner eller material som används i förvärvsverksamheten**
- **arbetsredskap som ägs av öppet bolag, kommandit- eller aktiebolag, förening eller annat samfund eller som den försäkrade annars fått till sitt förfogande på basis av ett arbets- eller uppdragsförhållande**
- **data och program som ingår i datamedium och som används för annat förvärvsarbete än idkande av gårdsbruk eller binäring i anslutning till det.**

3.3 Egendom som inte är föremål för sakförsäkringen

Föremål för sakförsäkringen är inte:

- **motordrivna fordon eller släpfordon eller deras delar och tillbehör eller tilläggsutrustning som fastmonterats på dem.** Trädgårdstraktor samt gräsklippare, trädgårdsfräs och andra sedvanliga arbetsmaskiner som används i hemträdgården

för skötseln av hemträdgården och gårdsplanen och som styrs utifrån samt en sommar- eller vinterdäckserie för personbilen, takräcke och transportbox som lagras på försäkringsstället är dock föremål för försäkringen i samband med hemlösegendom och lösegendom i fritidsbostad, om dessa inte ersätts från någon annanförsäkring. Dessutom föremål för försäkringen är fordon som är avsedda för barnens bruk och som är befriade från registreringsplikt (konstruktiv hastighet max 25 km/h) upp till högst 2 000 euro. Föremål för försäkringen är i samband med lantbrukslösegendom dessutom reservdelar och förnödenheter i anslutning till användning av lantbrukstraktor, skördetröska och lantbruksarbetsmaskin.

- **vattenfordon, i en större omfattning än vad som presenterats i punkt 3.2 i försäkringsvillkoren**
- **djur och djurembryon**
- **släpvagnar** med undantag av, i samband med lantbrukslösegendom, traktorsläpvagnar och lättare personbils- eller paketbilssläpvagnar som används för varutransport
- **föremål som det enligt gällande lagstiftning är förbjudet att inneha eller använda**
- **elström och inte heller bruksvatten eller -gas.**

4 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

4.1 Försäkringens giltighet på försäkringsstället

Sakförsäkringen gäller på det ställe som nämns i försäkringsbrevet, dvs. på försäkringsstället.

4.2 Försäkringens giltighet utanför försäkringsstället

4.2.1 Hemlösegendom och lösegendom i fritidsbostad

Sakförsäkringen för hemlösegendom, som tillfälligt har flyttats från försäkringsstället till något annat ställe i Finland, gäller för högst nio månader efter att flyttningen påbörjades, då avsikten är att lösegendomen inom ramen för ovannämnd tid flyttas tillbaka till försäkringsstället, upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet och för lösegendom i fritidsbostaden upp till sammanlagt 2 500 euro.

Vid stöld- och inbrottskador gäller försäkringen för lösegendom i motorfordon, husvagn, lätt släpvagn, båt eller tält dock upp till sammanlagt högst 2 000 euro, inklusive ljudinspelningar upp till sammanlagt högst 200 euro.

Giltighet utomlands

Dessutom gäller sakförsäkringen för hemlösegendom som tillfälligt flyttats från försäkringsstället någon annanstans, upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet, under en utlandsresa som varar högst 90 dygn från att flyttningen påbörjades då avsikten är att lösegendomen inom ramen för ovannämnd tid flyttas tillbaka till försäkringsstället.

Giltighet under flyttning

När man flyttar från en stadigvarande bostad till en annan stadigvarande bostad gäller sakförsäkringen för hemlösegendom dessutom under 14 dygn efter att flyttningen påbörjades på både det gamla och nya försäkringsstället samt vid transporter mellan dem.

4.2.2 Lantbrukslösegendom

Sakförsäkringen för lantbrukslösegendom och lösegendom i anslutning till binäring gäller i samband med arbetsprestation eller på grund av en motsvarande, motiverad anledning tillfälligt överallt i Finland.

4.2.3 Andra arbetsredskap som används i förvärvsarbete

Sakförsäkringen för arbetsredskap som används i annat än i jord- och skogsbruk eller i binäring som antecknats i försäkringsbrevet gäller tillfälligt i samband med arbetsprestation i Finland.

5 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

5.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ.

Skyddsnivån kan väljas per föremål skilt för varje byggnad och lösegendomsgrupp som inkluderas i försäkringen och den antecknas i försäkringsbrevet.

Skyddsnivån för elektriska ledningar och rörledningar mellan de byggnader som nämns i punkt 3.1, bestäms enligt den skyddsnivå som har valts för den byggnad som de betjänar.

5.1.1 Omfattande skyddsnivå

Från omfattande skyddsnivå ersätts skador som orsakats av brand, explosion, blixtnedslag, storm, exceptionell översvämning, stöld, inbrott, rån, skadegörelse, läckage, luftfartyg samt miljöskador och bräckageskador i den omfattning som nämns i punkterna 5.2.1 – 5.2.12 och 5.3 – 5.4.

Om man skilt kommer överens om det och anteckning görs i försäkringsbrevet kan den omfattande skyddsnivån utökas med ett skydd som också täcker andra skador, som orsakas genom en plötslig och oförutsedd händelse, än de som nämns i punkterna 5.2.1 – 5.2.12.

5.1.2 Grundskyddsnivå

Från grundskyddsnivå ersätts skador som orsakats av brand, explosion, blixtnedslag, storm, exceptionell översvämning, stöld, inbrott, rån, skadegörelse, läckage, luftfartyg samt miljöskador i den omfattning som nämns i punkterna 5.2.1 – 5.2.11 och 5.3 – 5.4.

5.1.3 Reducerad skyddsnivå

Från reducerad skyddsnivå ersätts skador som orsakats av brand, explosion, blixtnedslag och storm i den omfattning som nämns i punkterna 5.2.1 – 5.2.4 och 5.3 – 5.4.

Tabell över skador som ersätts på basis av de olika skyddsnivåerna.

Omfattande skyddsnivå	Grundskyddsnivå	Reducerad skyddsnivå
Brandskador Explosionsskador Blixtnedslagsskador Stormskador	Brandskador Explosionsskador Blixtnedslagsskador Stormskador	Brandskador Explosionsskador Blixtnedslagsskador Stormskador
Exceptionell översvämning Stöldskador Inbrottskador Rånskador Skadegörelse-skador Läckageskador Luftfartygsskador Miljöskador	Exceptionell översvämning Stöldskador Inbrottskador Rånskador Skadegörelse-skador Läckageskador Luftfartygsskador Miljöskador	
Bräckageskador		

5.2 Försäkringsfall som ersätts

Från försäkringen ersätts, enligt omfattningen av den valda skyddsnivån, skada som under försäkringens giltighetstid drabbat föremålet för försäkringen.

5.2.1 Brand eller sot

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös eller av att sot plötsligt och oförutsett strömmat ut ur eldstad eller uppvärmningsanordning.

5.2.2 Explosion

Försäkringen ersätter skada som orsakats av explosion.

Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats däck till följd av att det gått sönder.

5.2.3 Blixtnedslag

Försäkringen ersätter skada som orsakats den egendom som är föremål för försäkringen till följd av direkt blixtnedslag, som mekaniskt splittrar egendomen.

5.2.4 Storm

Försäkringen ersätter skada som orsakats av storm.

Med storm avses väderförhållanden, där vindens medelhastighet, mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade, har överskridit 15 meter per sekund.

Tidpunkten för skadehändelsen skall kunna fastställas noggrant.

5.2.5 Exceptionell översvämning

Försäkringen ersätter omedelbar och direkt sakskada till följd av plötslig och oförutsedd händelse som beror på exceptionell översvämning till följd av störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning så att vatten tränger in i byggnad, dess konstruktioner eller egendom däri direkt från markytan eller genom jordmån eller rörledningar som är fastinstallerade i byggnaden.

Med översvämning till följd av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn orsakar översvämning av vatten på markytan.

Med översvämning i vattendrag avses exceptionell höjning av vattennivån i älv, å, flod, sjö, dike eller bäck till följd av exceptionellt regn eller snösmältning eller av fördämning som bildats av is eller issörja.

Med havsvattenöversvämning avses exceptionell höjning av havsvattenståndet till följd av stormvind (medelvindhastighet över 15 m/s), förändringar i lufttryck eller strömning i de danska sunden.

Regn betraktas som exceptionellt då nederbördsmängden är minst 30 mm i timmen eller 75 mm på ett dygn. Som exceptionell höjning av vattennivån eller havsvattenståndet betraktas ett vattenstånd vars sannolikhet är en gång på 50 år eller mer sällan. Som exceptionellt anses inte översvämning till följd av bestående höjning av medelvattennivån eller av normala variationer i vattennivån eller av sjögång.

5.2.6 Inbrott och stöld

Försäkringen ersätter skada som på grund av inbrott orsakats den byggnad som är föremål för försäkringen.

Försäkringen ersätter skada som orsakats av stöld av den lösegen- dom som är föremål för försäkringen, om

- någon har brutit sig in i försäkringsstället eller i ett utrymme som stängts på ett betryggande sätt där den försäkrade egendomen har förvarats tillfälligt, genom att skada dess konstruktioner eller lås eller trängt sig in genom att använda annat slag av våld eller särskild list eller trängt sig in med hjälp av nyckel som man kommit över i samband med inbrott eller rån
- kanot, kajak, roddjolle, roddbåt, utombordsmotor eller barnvagn som har varit låsta på ett betryggande sätt i förvaringsutrymmet, har stulits genom att låsningen söndrats.

Försäkringen ersätter också skada som orsakats av stöld av försäkrad egendom då den försäkrade har haft egendomen med sig och under ständig uppsikt när stölden inträffade (se punkt 7.4).

Dessutom ersätter försäkringen skada som orsakats av stöld av lantbrukslösegen- dom, om ifrågavarande lösegen- dom förvaras

- under ständig uppsikt i ett förvaringsutrymme som reserverats för den
- i anslutning till gårdsbruksarbete, i samband med arbetsprestation tillfälligt annanstans än i dess förvaringsutrymme.

5.2.7 Rån

Försäkringen ersätter skada som orsakats då egendom stulits eller skadats i samband med stöld genom att använda våld mot person eller hota därmed.

5.2.8 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakats av uppsåtlig skadegörelse.

5.2.9 Nedfallande luftfartyg eller föremål som lossnat från det

Försäkringen ersätter skada som orsakats av nedfallande luftfartyg eller föremål som lossnat från det.

5.2.10 Läckage

Försäkringen ersätter skada som orsakats av vätska, ånga eller gas då ett sådant ämne under försäkringens giltighetstid oförutsett och direkt har strömmat ut från

- i byggnaden installerade fasta rörledningar, maskiner och drivordningar
- tvättmaskin eller diskmaskin som anslutits till ledningsnätet med godkänd slangkoppling och avstängningsventil.

Försäkringen ersätter därtill reparation av skadepunkten på det fasta ledningsnätet som orsakat läckageskada, som sker i samband med reparation av en ersättningsbar läckageskada.

5.2.11 Miljöskada

Försäkringen ersätter oljeskada som orsakats den försäkrade egendomen på grund av en plötslig och oförutsedd händelse.

Dessutom ersätter försäkringen plötslig och oförutsedd förorening som orsakats av bekämpnings- och konserveringsmedel eller av andra kemikalier som används i lantbruket.

5.2.12 Bräckage

Försäkringen ersätter skada som orsakats den försäkrade egendomen

- av dess plötsliga och oförutsedda bräckage samt
- av att maskin eller anordning hamnat i oskick på grund av spänningsändring eller på grund av annan orsak till följd av tekniskt fel som beror på andra orsaker än de som nämns i punkterna 5.2.1 – 5.2.4 och 5.2.8-5.2.9.

5.2.13 Annan skada som orsakats till följd av en plötslig och oförutsedd händelse

Om man särskilt har kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet, ersätts från den omfattande skyddsnivån också annan skada än en sådan som nämns i punkterna 5.2.1 – 5.2.12, som direkt orsakas den försäkrade egendomen till följd av en plötslig och oförutsedd händelse.

5.3 Ersättning av tillägsskador

Försäkringen ersätter också på grund av ersättningsbara försäkringsfall skada som orsakats föremålet för försäkringen av:

- försvinnande, stöld och av att föremålet skadats på basis av punkterna 5.2.1 – 5.2.4 och 5.2.9
- att vätska läckt ut på basis av punkterna 5.2.1 – 5.2.9 och 5.2.12
- stjälpning av spannmålslass på basis av punkt 5.2.12
- köld eller hetta, regn, att frysvavar tinat, att tvätten missfärgats eller av annan dylik orsak

om det har varit en direkt och oundviklig följd av det nämnda försäkringsfallet.

5.4 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

5.4.1 Försvinnande eller glömska eller odefinierbar stöld

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att egendom försvunnit eller glömts kvar, tappats bort eller förkommit. En händelse som inte med avseende på tid, omständigheter och plats kan påvisas vara stöldskada, anses bero på att egendomen försvunnit, glömts kvar, tappats bort eller förkommit.

5.4.2 Stöld av värdeföremål från fordon, husvagn, båt eller tält

Försäkringen ersätter inte skada som drabbar värdeföremål, pengar eller andra betalningsmedel som förvarats i fordon, husvagn eller båt.

Med förvaring avses annan förvaring än att man i anslutning till lastning, tankning av fordon, förarens paus eller motsvarande kortvarig verksamhet tillfälligt lämnar försäkrad egendom i fordonet.

Försäkringen ersätter inte skada som drabbar värdeföremål, pengar eller andra betalningsmedel eller optiska eller elektroniska apparater som förvarats eller som även för en kort tid lämnats i tält eller lätt släpvagn.

5.4.3 Arbets- eller tillverkningsfel

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats av reparation av föremål eller av sådan del, som har tillverkats felaktigt eller av felaktigt material.

Skada som till följd av felet orsakas på annan egendom som är föremål för försäkringen ersätts trots detta begränsningsvillkor.

5.4.4 Installations- eller användningsfel

Försäkringen ersätter inte skada som beror på installation eller användning som strider mot anvisningarna eller beror på försummelse av service. Försäkringen ersätter inte heller skada som orsakats genom att föremålet har utsatts för alltför tung belastning eller värme.

5.4.5 Byggfel

Försäkringen ersätter inte

- skada som orsakats byggnaden då den har skadats till följd av planerings-, grundläggnings- eller byggfel. Det är fråga om ett sådant fel om
 - byggnaden inte motsvarar de krav som ställs i de föreskrifter och bestämmelser som byggnaden skulle uppfylla när byggnadsövervakningsmyndigheten godkände att den tas i bruk
 - byggandet eller renoveringen inte har utförts i enlighet med god byggnadssed eller yrkesmässigt och noggrant
 - det material som använts vid byggande eller renovering inte till sin hållbarhet eller andra egenskaper är av sedvanligt god kvalitet.
- som orsakats av vätska som läckt ut i konstruktionerna genom fogen mellan golvbrunnen och dess upphöjningsring eller fogen mellan golvbrunnen och golvet vattenisolering eller genom golvbrunnens genomföringar eller upphöjningsringens genomföringsrör
- som orsakats av att fukt trängt in i konstruktionerna på grund av bristfällig vattenisolering eller avsaknad av sådan
- som orsakas en byggnad, som har byggts utan tillstånd som man stadgas om i lag eller i strid med tillstånd, eller löseegendom däri av översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning eller av isens rörelser till följd av dessa.

5.4.6 Avtalsbrott eller bedrägeri

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av avtalsbrott, bedrägeri, förskingring eller motsvarande sviklig verksamhet.

5.4.7 Idrottsredskap som går sönder

Försäkringen ersätter inte skada på idrottsredskap eller idrottsutrustning då de använts för sitt ändamål.

5.4.8 Skada som orsakats av sällskapsdjur

Försäkringen ersätter inte skada som sällskapsdjur har orsakat genom att bita, klösa eller genom annat beteende.

5.4.9 Adb-fel

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats den försäkrade datorns eller anordningens automatiska styrsystem eller annan programmerbar elektronikanordning eller deras data-medium och de data (filer) som dessa innehåller samt program till följd av

- anordningens, operativsystemets eller programmets felaktiga funktion, felaktigt program, felaktig programmering, felaktig lagring, felaktig inmatning av data
- att data förlorats
- att data förstörts av magnetfält eller
- virus.

5.4.10 Skada som uppkommit småningom

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats till följd av sedvanlig användning, slitage, skrapning, repning, frätning, rost, röta, förskämning, tjälbildning, markens rörelse eller annat fenomen som uppkommer småningom.

5.4.11 Skador som orsakats av översvämning, snö eller is

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av isens eller snöns tyngd eller rörelse, översvämning, höjt vattenstånd eller sjögång.

Försäkringarna med omfattande eller grundskyddsnivå ersätter dock skada till följd av exceptionellt störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning samt skada som orsakats av isens rörelse till följd av översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning.

5.4.12 Påverkan av väder eller djur på trädgårds-, jordbruks- och skogsbruksprodukter samt växter

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av påverkan av väder eller djur på trädgårds-, jordbruks- och skogsbruksprodukter eller växter som finns utomhus.

5.4.13 Skada som orsakats växande gröda

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats växande gröda eller obärgad skörd till följd av annan orsak än brand, rök eller sot från denna eller av nedfallande luftfartyg eller föremål som lossnat från det.

5.4.14 Skador som orsakats av insekter, skadedjur och mikrober

Försäkringen ersätter inte skada som mikrober, insekter, möss, råttor, ekorrar, sorkar, kaniner eller fladdermöss direkt orsakat på den försäkrade egendomen.

5.4.15 Skador som orsakats av regn- och smältvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av regn- eller smältvatten som strömmat ut ur takrännor, byggnadens yttre stuprör, yttre regnvattenavlopp eller någon annanstans ifrån. Begränsningen gäller inte läckageskada som orsakats av att byggnadens inre regnvattenavlopp plötsligt går sönder.

Försäkringarna med omfattande eller grundskyddsnivå ersätter dock skada till följd av exceptionellt störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning samt skada som orsakats av isens rörelse till följd av översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning.

5.4.16 Skador som orsakats av fukt och kondensvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av fukt eller kondensvatten.

5.4.17 Servicekostnader

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats av underhållsåtgärder eller service samt av delar som skall bytas ut i samband därmed, eller av eliminering av funktionsstörningar såsom kostnader för upptining eller öppning av rör.

5.4.18 Ersättning från annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basis av någon garanti, förbindelse eller annan försäkring eller med offentliga medel eller på basis av någon speciallag såsom trafikförsäkringslagen (279/59), produktansvarslagen (694/90) eller elsäkerhetslagen (410/96).

Skada som skall ersättas enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots detta begränsningsvillkor, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sin förpliktelse.

5.4.19 Skador som orsakats av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

5.4.20 Yrkesmässigt jordbyggnadsarbete

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av yrkesmässigt brytnings-, sprängnings-, pålnings- eller annat jordbyggnadsarbete.

6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

6.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

Återanskaffningsvärde

Med egendomens återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnaden för ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

I återanskaffningsvärdet för byggnad ingår också rivnings- och röjningskostnader för den skadade byggnaden samt planeringskostnader för den byggnad som byggs i dess ställe.

I återanskaffningsvärdet ingår inte tilläggskostnader som orsakas av förbättring av egendomens kvalitets- eller utrustningsnivå i samband med reparation eller återanskaffning, ifall de inte beror på lagstiftning eller myndigheternas tvingande bestämmelser. De senast nämnda tilläggskostnaderna kan ingå i återanskaffningsvärdet till en andel av högst 10 % av skadans belopp.

Med återanskaffningsvärdet för data och program avses sedvanliga material- och arbetskostnader samt kostnader som orsakats av körningar i samband med återställandet av data och program.

Dagsvärde

Med egendomens dagsvärde avses det penningbelopp som fås då på återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen förlorat i värde på grund av ålder, bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

Gångse värde

Med egendomens gångse värde avses det penningbelopp, som skulle ha fåtts för egendomen om den sålts omedelbart före försäkringsfallet.

Restvärde

Med egendomens restvärde avses egendomens värde omedelbart efter försäkringsfallet värderad enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för en viss egendomspost eller ett enskilt föremål eller justerats enligt indexvillkoret under försäkringsperioden. Om försäkringsbeloppet är betydligt lägre eller högre än den försäkrade egendomens rätta värde, tillämpas bestämmelserna om underförsäkring eller överförsäkring i punkt 12 i allmänna avtalsvillkor, när skadan ersätts.

Maximiersättningsbelopp

Med maximiersättningsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för en viss egendomspost eller ett enskilt föremål eller justerats enligt indexvillkoret under försäkringsperioden.

6.2 Övre gränser för ersättningskyldigheten

6.2.1 Överenskommet försäkringsbelopp

Om man kommit överens om ett försäkringsbelopp då egendomen försäkrades, utgör det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet per försäkringsfall för skador som förorsakats.

6.2.2 Maximiersättningsbelopp

Om man skilt kommit överens om ett maximiersättningsbelopp då egendomen försäkrades, utgör det maximiersättningsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet per försäkringsfall för skador som förorsakats.

6.3 Beräkning av skadans belopp

6.3.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås då eventuellt restvärde dras av från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens återanskaffningsvärde minskat med restvärdet.

6.3.2 Skadebelopp enligt dagsvärde

Om egendomens dagsvärde vid skadetillfället är lägre än hälften av dess återanskaffningsvärde, utgörs skadebeloppet av egendomens dagsvärde minskat med eventuellt restvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde minskat med restvärdet.

6.3.3 Värdering av skadebelopp vid skador på löseegendom som nämns i tabellen

Vid skador på löseegendom som uppräknas i tabellen anses som skadebelopp egendomens återanskaffningskostnader, på vilka man, **för varje helt kalenderår som följt efter året för egendomens ibruktagande och som gått ut före tidpunkten för skadehändelsen, gör följande årliga avdrag på basis av bruksålder.**

Egendom	Åldersavdrag per år
– maskiner, anordningar och arbetsredskap som drivs med el- och förbränningsmotor samt maskiner och anordningar som används för fastighetsunderhåll samt fordon som är avsedda för barnens bruk	10 %
– andra maskiner och anordningar för lantbruk och binärningar	6 %
– arbetsredskap som används i annat förvärvsarbete	20 %
– datorer med kringutrustning, tillämpningsprogram, pc- och konsolspel	20 %
Egendom	Åldersavdrag per år
– kylskåp/frys, disk- och tvättmaskin, torkskåp och -tumlare och andra hushållsmaskiner som är löseegendom	8 %
– kläder, accessoarer och skor	20 %
– mobiltelefoner med kringutrustning	25 %
– cyklar och deras delar	10 %
– glasögon och solglasögon	20 %
– proteser och personliga hjälpmedel, såsom hörapparat och rullstol	10 %
– TV, ljudanläggningar, annan hemelektronik samt optiska apparater	8 %
– idrottsutrustning och -redskap	20 %

Åldersavdrag på lantbruksmaskiner och anordningar, som är i användning, är högst 78 %.

6.3.4 Värdering av skadebelopp vid läckageskador på byggnad

Vid läckageskada som orsakats av att ledningsnät som installerats i byggnad eller därtill kopplad drivanordning gått sönder, anses skadebeloppet utgöras av reparations- eller återanskaffningskostnader för konstruktionerna samt kostnader för felsökning och uppbyggnad och igenläggning av konstruktioner. Kostnaderna tas i beaktande som grund för försäkringsersättningen enligt följande:

När rörledningens eller drivanordningens ålder är under 10 år är grunden för försäkringsersättningen 100 % av skadebeloppet.

Om rörledningens eller drivanordningens ålder är 10 år eller mer, avdras från kostnaderna som åldersavdrag 1 (en) % för varje utmynnat helt kalenderår som följer efter det år maskinen eller anordningen togs i bruk före tidpunkten för händelsen. Avdraget är dock högst 30 % och det sammanlagda beloppet av åldersavdraget är högst 3 500 euro.

Ovannämnda tillämpas, vid läckageskada som orsakats av bräckage i ledningsnätet, också på reparationskostnaderna för skadepunkten i ledningsnätet.

6.3.5 Värdering av skadebelopp vid bräckageskador på fasta maskiner och anordningar i byggnader

Vid bräckageskador på fasta maskiner och anordningar i byggnader utgörs skadebeloppet av maskinens eller anordningens repa-

rations- eller återanskaffningskostnader, på vilka görs följande årliga avdrag enligt bruksålder för varje helt kalenderår som utmynnat före tidpunkten för händelse och som följer efter det år då maskinen eller anordningen togs i bruk:

Maskin eller anordning	Åldersavdrag per år
– fasta kyl-, ventilations-, vattendistributions- och uppvärmningsanordningar, reglerings- och övervakningsanordningar, oljecisterner, varmvattenberedare, spis, spisfläkt, centralsugarens maskineri och el-bastuugn samt andra fast installerade maskiner och anordningar	6 %
– rörledningar, elledningar och -mätare som betjänar byggnaderna (se också punkt 6.3.4)	3 %

Det avdrag som här avses görs dock inte på reparationskostnader för elmotor, spis, spisfläkt, centralsugare och el-bastuugn som är fastmonterade i byggnaden. Om skadad elmotor, spis, spisfläkt, centralsugare eller el-bastuugn kan repareras, utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde. Det dagsvärde som här avses fås då ovan nämnda avdrag på 6 % görs på egendomens återanskaffningsvärde.

Då serviceledning, värmekanal mellan byggnaderna eller underjordisk kabel på tomten går sönder, görs avdrag på 3 % också för kostnader för felsökning samt för grävnings- och återfyllningskostnader samt för kostnader för återställande av jordmånens yta.

Då ett i konstruktionerna inbyggt värmemotstånd går sönder, görs ett avdrag på 6 % också för kostnader för felsökning samt för uppbyggnad och igenläggning av konstruktionerna.

6.3.6 Kostnader för återställande av marken på byggnadsplatsen och gårdsplanen

Vid återställande av marken och gårdsplanen på byggnadsplatsen ersätts rimliga och nödvändiga kostnader för rengöring och återställande av jordmån samt istandsättning av planteringar som Lokalförsäkring på förhand har godkänt. Vid skador på gårdsplanens trädbestånd omfattar ersättningen rimliga och nödvändiga kostnader som orsakas av röjning av det skadade området. Vid skador på växtbeståndet omfattar ersättningen anskaffningspriset för motsvarande nya plantor som skaffats i stället för det förstörda växtbeståndet samt kostnader som orsakats av plantering, dock högst en kostnad som motsvarar det tredubbla anskaffningspriset för plantor. Anskaffningskostnaderna för plantorna ersätts såvida dessa normalt finns i handeln i Finland.

6.3.7 Att beakta vid värdering av skadebelopp

Vid värdering av den skadade egendomens skadebelopp beaktas inte nyansskillnader och inte heller affektions- och motsvarande värden.

6.4 Ersättningens omfattning

6.4.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats föremål för försäkringen till följd av försäkringsfall.

Försäkringen ersätter inte kostnader som indirekt ansluter sig till skadentredning och skada, såsom telefon- och resekostnader, inkomstbortfall eller andra motsvarande kostnader.

6.4.2 Ersättning av restvärde i vissa fall

Om den skadade byggnaden inte kan repareras till ursprungligt skick på grund av gällande byggnadsförbud eller byggnadskränkning, ersätts även byggnadens restvärde. Därifrån avdras dock det försäljningspris som fås för byggnadsdelar som blivit kvar. Försäkringstagaren måste lägga fram en utredning om att byggnadsförbud eller byggnadskränkning gäller, och om Lokalförsäkring så begär, ansöka om undantagslov för att få byggnaden i ursprungligt skick. Försäkringstagaren måste befullmäktiga Lokalförsäkring, om denna så begär, att företräda honom i ärende som gäller ansökan om undantagslov.

6.4.3 Kostnader som orsakats av avbrott i boendet

Försäkringen ersätter 90 % av Lokalförsäkring på förhand godkända rimliga och nödvändiga tilläggskostnader som den försäkrade orsakas av att en stadigvarande bostad, som finns på det försäkringsställe som nämns i försäkringsbrevet, inte helt eller delvis kan användas till följd av en sakskada som under försäkringens giltighetstid drabbat byggnaden eller den försäkrade egendomen, som på basis av en fastighetsförsäkring som tecknats för byggnaden eller denna hemförsäkring som tecknats för byggnaden och löseendomen, ska ersättas.

Kostnader för avbrott i boendet ersätts endast om användningen av den stadigvarande bostaden inte är möjligt utan orimlig olägenhet för boendet. Ersättningsbara tilläggskostnader är rimliga och nödvändiga:

- hyror för tillfällig lägenhet
- lagringskostnader
- kostnader som orsakas av användning av fordon vid flyttning
- kostnader för arbets- och skolresor och motsvarande kostnader med samma kommunikationsmedel som före skadan, minskat med de kostnader som skulle ha orsakats utan försäkringsfall.

Vid beräkning av ersättningsbeloppet beaktas de verkliga kostnaderna från vilka de inbesparade kostnaderna avdras.

Måltidskostnader ersätts inte som tilläggskostnader.

Övre gräns för ersättningsskydd beträffande tilläggskostnader som orsakas av avbrott i boendet är 3 000 euro i månaden. Ersättning betalas för högst nio månader.

6.4.4 Resgodsskydd på utlandsresor

Om man för hemlösegendomen har valt omfattande skyddsnivå och hemlösegendomen, som man har med på en utlandsresa, har överlåtits i hotellets, transportfirmans, trafikföretagets, researrangörens eller annan motsvarandes besittning, ersätter försäkringen utomlands orsakade:

- rimliga kostnader som den försäkrade orsakats av att denne letat efter den hemlösegendom som försvunnit under transporten upp till ett belopp av högst **170 euro**
- rese-, inkvarterings- och telefonkostnader till följd av stöld av pass, visum eller biljetter under resan, ersätts upp till ett sammanlagt belopp av högst **170 euro**.
- kostnader för anskaffning av nödvändighetsartiklar, då resgodset som lämnats för transport försenas minst 12 timmar från

att den försäkrade anlät till resmålet. Som ersättning betalas **högst 80 euro** för varje påbörjat dygn. För var och en av de försäkrade är ersättningen **högst 400 euro**, dock sammanlagt **högst 1 200 euro** på basis av denna försäkring.

- försvinnande av resgods under transport, som överläts i transportföretagets eller researrangörens besittning, upp till ett belopp av **högst 500 euro** under förutsättning att händelsepunkten och -platsen för skadan har fastställts och att skadan genast på ort och ställe bevisligen har anmälts åt transportföretaget.

6.4.5 Skydd för återställning av filer

Återställning av filer

Om hemmets löseegendom har försäkrats med omfattande skyddsnivå ersätter försäkringen kostnaderna för att söka efter och återställa försvunna filer i samband med en ersättningsbar sakskada, när filerna har försvunnit till följd av en fysisk skada på hårddisken i en persondator avsedd för privat bruk (pc eller Mac) eller på en extern hårddisk som ansluts till en persondator (se även punkt 5.4.9 i begränsningsvillkoren).

En förutsättning för att skadan ska ersättas är att sökningen och återställningen utförs av Ibas Kroll Ontrack enligt de särskilda instruktioner som ges av Lokalförsäkring och att det inte har vidtagits några andra åtgärder för att återställa filerna på hårddisken.

Försäkringstagaren ska skicka hårddisken till Lokalförsäkrings samarbetspartner för återställning av filerna enligt Lokalförsäkrings särskilda förpacknings- och transportanvisningar. Lokalförsäkring ansvarar inte för om återställningen av filerna misslyckas.

Försäkringen ersätter inte

- kostnaderna för sökning eller återställning som har orsakats av radering av filer, felaktig användning av hårddisken, annat användarfel eller skadliga program
- kostnaderna för sökning eller återställning av filer som finns på en hårddisk som är över 6 år gammal
- kostnaderna för sökning eller återställning av programfiler
- återställning av data om skadan inträffade innan det utvidgade försäkringsskyddet för skydd av återställning av filer trädde i kraft.

Från kostnaderna för sökning och återställning av data avdras, förutom självrisk för sakskadad, den **tilläggsjälvrisk som har antecknats i försäkringsbrevet**.

6.4.6 Sjelvrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet. Sjelvrisk kan väljas skilt för varje byggnad och löseendomsgrupp som inkluderas i försäkringen och detta antecknas i försäkringsbrevet.

Ifall flera byggnader eller egendom som hör till flera olika löseendomsgrupper skadas i samband med samma försäkringsfall och självriskerna per föremål är av olika storlek, avdras den högsta självrisk per föremål från den ersättning som betalas.

Vid skador som ersätts till följd av störtregn eller översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning avdras dubbelt den självrisk som valts för objektet och antecknats i försäkringsbrevet, dock högst 2 000 euro.

Försäkringstagarens självrisk avdras inte om

- man har brutit sig in i försäkringsstället genom en dörr som varit låst med säkerhetslås
- larmanordningen eller -anläggningen (med undantag av sedvanliga brandvarnare) som installerats på försäkringsstället har fungerat sakenligt och minskat på skadans storlek
- översvämningsskyddet eller läckagedetektorn som installerats under disk- eller tvättmaskinen eller kylanordningen har fungerat sakenligt och minskat på skadans storlek.

Då arbetsmaskin eller anordning som är kopplad till traktor eller till annat fordon gått sönder i samband med arbetsprestation eller transport, avdras det självriskbelopp som valts för lantbrukslöseendomen från den ersättning som betalas, dock minst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

6.4.7 Maskiner som ägs gemensamt

För maskiner som ägs gemensamt av flera gårdar betalas som ersättning en så stor del av skadebeloppet som motsvarar försäkringstagarens ägarandel. Då avdras som självrisk en så stor del av den av försäkringstagaren valda självrisk som motsvarar ägarandelen.

6.4.8 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

6.5 Betalning av ersättning

Den skadade egendomen ersätts i första hand genom att låta reparera det skadade föremålet. Om reparationskostnaderna överstiger egendomens värde som fastställts enligt dessa ersättningsbestämmelser, är ersättningen dock högst egendomens värde omedelbart före försäkringsfallet.

Som reparationskostnader ersätts de rimliga och nödvändiga kostnaderna som har uppkommit av att den skadade egendomen har försatts i samma skick som före skadan. **Kostnader som uppkommit till följd av grund- eller andra förbättringar i samband med reparationen ersätts inte.**

Lokalförsäkring har i stället för att betala ersättning i pengar, rätt att skaffa ny motsvarande egendom eller låta reparera den skadade egendomen. Ifall ersättning dock betalas i pengar, bestäms ersättningens maximibelopp enligt det som Lokalförsäkring själv skulle ha betalat försäljaren för föremålet om han hade skaffat det själv eller reparatören för reparationskostnaderna om han hade låtit reparera det själv.

Ersättning enligt återanskaffningsvärde betalas i två rater. Först betalas ersättning enligt dagsvärde. Som tilläggsersättning betalas skillnaden mellan återanskaffningsvärde och dagsvärde, om den skadade eller förlorade egendomen inom två år efter försäkringsfal-

let antingen repareras eller på samma tomt eller gård byggs eller i stället för löseendom inom sex månader från försäkringsfallet skaffas ny egendom av samma kvalitet som är avsedd för samma bruk.

Om byggandet fördröjs på grund av myndighets åtgärd läggs dröjsmålstiden till ovannämnda tid.

Tilläggsersättningen betalas då Lokalförsäkring har fått utredning om ovannämnda återanskaffningsåtgärder.

6.6 Åtgärder då försäkringsfall inträffat (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 11.1)

6.6.1 Anmälan om skada till Lokalförsäkring

Skada skall utan dröjsmål anmälas till Lokalförsäkring och en skadeanmälan görs.

Lokalförsäkring skall reserveras möjlighet att värdera skadan.

Om Lokalförsäkring begär en reparationskostnadsräkning för skaderegleringen, ersätts den kostnad som uppkommer därav.

Polisundersökningsprotokoll skall vid begäran levereras till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring betalar ersättning för lösen av de polisundersökningsprotokoll och andra myndighetsbevis som han begärt för skaderegleringen.

När man ansöker om ersättning för en stöldskada av cykel skall till Lokalförsäkring i samband med skadeanmälan överlämnas polisens kopia på anmälan om brott, båda nycklarna som hör till säkerhetslåset (se punkt 7.4) samt cykelns garantikort, där cykelns ram- och låsnummer framgår.

6.6.2 Tillvägagångssätt beträffande skadad och oskadad egendom

Skadat föremål får inte förstöras utan speciell orsak. Elektroniska och optiska apparater som gått sönder skall, om de inte kan repareras, levereras till Lokalförsäkring då ersättning söks.

Skadad och oskadad egendom som blivit kvar förblir i försäkringstagarens ägo. Lokalförsäkring har dock rätt att lösa in den skadade egendomen eller del därav, värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

Med inlösning avses överlåtelse av skadad egendom till Lokalförsäkrings ägo, så att Lokalförsäkring betalar ett ersättningsbelopp för den skadade egendomen som motsvarar egendomens värde omedelbart före skadan. Lokalförsäkring skall meddela den försäkrade om inlösning av egendomen antingen i samband med det ersättningsbeslut som ges i ärendet eller skilt skriftligen.

6.6.3 Om förlorad egendom återfås

Om förlorad egendom återfås efter att ersättning betalats, skall försäkringstagaren utan dröjsmål överlåta den till Lokalförsäkring eller återbetala ersättningen till den delen.

6.6.4 Anskaffning av utredning av inteckningshavare i vissa skadefall

Då ersättning betalas för egendom, i vilken fastighetsinteckning kan fastställas, skall försäkringstagaren efter försäkringsfallet vid behov utreda att egendomen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att innehavarna av inteckningen har gett sitt samtycke till att ersättning betalas till försäkringstagaren eller att försäk-

ringstagaren enligt jordabalken 17 kap. 8 § 2 momentet har rätt att själv lyfta försäkringsersättningen.

Då ersättning betalas för egendom, i vilken företagsinteckning kan fastställas, och egendomen för företagsinteckningen eller största delen av den förstörs till följd av försäkringsfallet, betalas ersättning åt försäkringstagaren då han klargjort att egendomen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att innehavarna av inteckningen har accepterat att ersättning betalas (se företagsinteckningslagen 13 §).

7 SÄKERHETSFORESKRIFTER

7.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras. (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

7.2 Brandsäkerhet

7.2.1 Allmän brandsäkerhet

- Bostads-, inkvarterings- och fritidsbostadsbyggnader ska vara utrustade med ett tillräckligt antal fungerande brandvarnare enligt 17 § i räddningslagen (379/2011).
- Det är inte tillåtet att elda i öppen spis eller att ha levande ljus inomhus utan kontinuerlig bevakning.
- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och att röka i arbets- och lagerutrymmen som är dammiga och innehåller brandfarliga material.
- Det är förbjudet att röka i sängen.
- Det är förbjudet att göra upp öppen eld utomhus när räddningsmyndigheten på området, på grund av brandrisk, har förbjudit det för viss tid på ifrågavarande område. Nödcentralen skall alltid underrättas om hyggesbränning och givna anvisningar och bestämmelser skall iakttas.
- Frusna rör får inte tinas med hjälp av öppen eld eller varmluftsblåsare.
- Elddon skall förvaras utom räckhåll för barn.

7.2.2 Eldstäder och uppvärmningsanordningar

- Säkerheten vid användning av eldstäder, skorstenar och brandmurar skall övervakas. Om det upptäcks bräckage eller bristfälligheter i dem, får de inte användas innan brand- eller räddningsmyndigheter granskat dem och godkänt att de åter kan tas i bruk.
- Man skall iaktta de skyddsavstånd och monteringsanvisningar som tillverkare av eldstäder och skorstenar har gett. Man skall alltid säkerställa sig om förenligheten med eldstadens och skorstenens temperaturklass.
- Eldstäder och skorstenar skall sotas enligt beskaffenhet och bruksändamål på följande sätt:
 - eldstäder som fungerar med fast bränsle eller med flera bränslen samt eldstäder som eldas med lättolja inklusive skorstenar en gång om året
 - eldstäder inklusive skorstenar för privata fritidsbostäder, som inte används året runt, vart tredje år.

- Sotningen får endast utföras av en sotare som befullmäktigats för uppgiften.
- Aska som avlägsnats ur eldstad skall förvaras i ett brandsäkert kärl med lock.
- Vid placering av tillfälliga uppvärmningsanordningar skall de skyddsavstånd som tillverkaren uppgivit för anordningen tas i beaktande.
- Uppvärmningsanordningar får inte täckas.
- Yttertemperaturen för uppvärmningsanordningar som används för uppvärmning av garage får inte överstiga +125 °C.
- Det är förbjudet att torka kläder eller annat brännbart material ovanför bastuugnen eller i dess omedelbara närhet.
- Upphängda uppvärmnings- och belysningsanordningar skall förses med tillräckligt hållbar upphängning.

7.2.3 Elektriska anordningar

- Elinstallationer får endast utföras av en person som är auktoriserad därtill.
- Funktionsstörningar på elektriska anordningar skall klargöras och repareras utan dröjsmål.
- Säkringar får inte repareras och inte heller omformas till större dimension.
- Vid användning av elektriska anordningar skall tillverkarens direktiv följas.
- Strömmen skall stängas av på hushållsmaskiner efter användning. Då man avlägsnar sig ur byggnaden skall man försäkra sig om, att strömmen stängts av till spisen, strykjärnet och andra brandfarliga hushållsmaskiner. Vid läggdags och då man avlägsnar sig ur lägenheten skall strömmen stängas av på televisionens huvudströmbrytare (inte med fjärrkontrollen).
- På elsystem i produktions- och förrådsbyggnader skall en återkommande kontroll utföras med 15 års mellanrum, om byggnadens huvudsäkring är över 35 ampere.
- I dammiga och brandfarliga utrymmen såsom spannmålstorkar eller andra motsvarande utrymmen får endast för dessa utrymmen godkända elektriska anordningar användas.

7.2.4 Spannmålstork

- En ny spannmålstork får inte tas i bruk innan den granskats och godkänts av brandmyndigheterna.
- Innan det årliga ibruktagandet skall spannmålstorkens elektriska installationer och uppvärmningsanordningar kontrolleras och vid behov genomgå service.
- Under spannmålstorkningen skall i byggnaden finnas minst en handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C (6 kg A-BIII-E).
- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och röka i spannmålstorken.

7.2.5 Heta arbeten

Med heta arbeten avses arbeten där gnistor förekommer eller där öppen låga eller annanslags värme som ger upphov till brandfara används. Sådana arbeten är bland annat el- och gassvetsning, gaslödning, skärbränning samt kapning med vinkelslipmaskin och metallslipning. När man börjar utföra heta arbeten, ska man vidta tillräckliga försiktighetsåtgärder och efterfölja räddningslagen.

En permanent hetarbetsplats är en för heta arbeten särskild reserverad brandteknisk sektion eller annat avgränsat område där man kan utföra heta arbeten säkert.

Tillfälliga hetarbetsplatser är alla andra än permanenta hetarbetsplatser. Hetarbetsplatsen inom tak- och vattenisoleringsbranschen är alltid en tillfällig hetarbetsplats.

7.2.5.1 Heta arbeten på en permanent hetarbetsplats

- Arbetsutrymmets konstruktioner skall vara antingen obrännbara eller försedda med skyddsbeklädnad, om konstruktionerna är brännbara.
- Arbetsutrymmet skall vara utrustat med tillräcklig utrustning för handbrandsläckning, dock minst en handbrandsläckare av effektklass 43 A 183 B-C och dessutom i hetarbetsplatsens omedelbara närhet ytterligare en likadan handbrandsläckare eller två handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C eller en tryckvattenslang.
- Brännbara vätskor får inte hanteras eller förvaras i arbetsutrymmet, och utrymmet får inte stå i förbindelse med ett sådant utrymme där brännbara gaser kan förekomma.
- I arbetsutrymme får inte finnas brännbara föremål eller avfall som inte hör till arbetet.

7.2.5.2 Heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats

- Då en utomstående entreprenör utför heta arbeten i en försäkrad byggnad, skall den som utför arbetet ha ett personligt, giltigt hetarbetskort.
- Innan heta arbeten påbörjas, skall antändliga ämnen och material avlägsnas eller skyddas.
- Om det finns antändliga konstruktioner i närheten, skall de skyddas.
- Omgivningen skall hållas fuktig enligt behov.
- Till hetarbetsplatsen ska reserveras tillräcklig utrustning för handbrandsläckning, minst en handbrandsläckare av effektklass 43 A 183 B-C och dessutom i hetarbetsplatsens omedelbara närhet ytterligare en motsvarande handbrandsläckare eller två handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C eller en vattenslang med tryck.
- Vid utförande av heta arbeten skall brandövervakning ordnas under arbetets gång och efter avslutat arbete för minst en timmes tid. Övervakningen förutsätter övervakarens ständiga närvaro eller att stället är under ständig uppsikt.
- I utrymmen där motorfordon förvaras får inte sådana reparationsarbeten utföras, där det används anordningar med öppen eld, öppen låga, glöd eller gnistor.

7.2.6 Förvaring och användning av brännbara vätskor och flytgas

- Om brännbara vätskor eller flytgas förvaras eller används i den försäkrade byggnaden skall direktiv begäras av de lokala brandmyndigheterna och dessa skall efterföljas.
- Flytgasanordningarnas ventiler och fogar skall granskas minst en gång om året för att upptäcka läckage.
- Det är förbjudet att göra upp eld och att röka i förvaringsutrymmen för ovannämnda ämnen. Det här gäller också vid hantering av dessa ämnen.
- Det är förbjudet att tanka bensinsdrivna maskiner inomhus.

7.2.7 Garage för motorfordon och uppvärmning av motorfordon

- Byggnaden eller utrymmet där motorfordon förvaras, skall vara godkända av byggnads- och brandmyndigheter.
- I byggnad där motorfordon förvaras får man inte utföra heta arbeten (se punkt 7.2.5 heta arbeten) och inte heller lagra annan utrustning och andra tillbehör än sådana som hänförs till bruk av fordon.
- För uppvärmning av fordon eller dess motor, anordning för kraftöverföring eller andra delar, får man utöver fordons standardutrustning endast använda värmeanordning som drivs med el eller flytgas, och som dess tillverkare eller importör skriftligen uppgivit som lämplig för fordonsbruk. Anordningen skall vara utrustad med CE-märke samt finsk, svensk eller norsk testinrättnings kontrollmärke (FI-, S- eller N-märke).
- Värmeanordning som drivs med flytgas skall vara installerad av en befullmäktigad installationsfirma.
- Ström till eldriven kupévärmare får endast tas från stickkontakt som finns i fordonets kupé.
- Ström till fordonet får endast tas från ett eluttag utomhus som installerats separat för detta ändamål.
- Kupévärmaren skall installeras enligt installationsanvisningarna antingen på golvet eller i en egen ställning.
- Det är förbjudet att täcka utrymmet mellan motorhuv och motor.

7.3 Avvärjande av läckageskador

- Byggnadens ledningsnät ska skyddas mot förfrysning. Ifall byggnaden under den kalla årstiden lämnas utan övervakning och tillräcklig uppvärmning (byggnadens grundtemperatur sjunker under +12 °C) i mer än en vecka, ska avstängningsventilen till tomtvattenledningen stängas eller bruksvattenpumpen kopplas ur bruk och ledningsnätet och anordningarna i anslutning till det ska tömmas på vatten.
- Huvudavstängningsventilen till byggnaden och bostaden ska stängas om man oavbrutet lämnar bostaden obebodd i mer än en vecka.
- Tvätt- och diskmaskin i användning ska övervakas. Avstängningsventilen ska vara stängd när maskinen inte används. Anslutningarna till anordningen ska göras i enlighet med de direktiv som det lokala vattenverket och anordningens tillverkare har gett.
- Vattentak, takbrunnar och dagvattenrännor ska kontrolleras årligen och genomgå service vid behov.
- Egendom som är känslig för skador som orsakas av fukt och vatten ska placeras minst 10 cm ovanför golvytan i källarförådet.
- Man ska förhindra att regn- och smältvatten alltså dagvatten kommer in i byggnaden med vattenisoleringar och dagvattenledningssystem, vilka är att marken sluttar bort från byggnaden, diken på tomten, täckdiken och dagvattenbrunn samt pumpar. Tomten ska anslutas till kommunalt dagvattensystem, ifall ett sådant finns på området. Diken och täckdiken på tomten ska hållas i funktionsdugligt skick. Funktionsdugligheten ska kontrolleras årligen. Avloppssystemet ska hållas i funktionsdugligt skick och avloppspumparna ska genomgå service.

7.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador

- Löseegendom, förutom cykel samt gårds- och trädgårdsmöbler som vanligen finns på gårdsområdet, får ej förvaras utomhus utan skall förvaras i ett låst förvaringsutrymme.
- Även lantbrukslöseegendom och egendom i anslutning till binäring skall om möjligt förvaras i ett låst förvaringsutrymme. Om detta med beaktande av omständigheterna inte är möjligt, får löseegendom förvaras på annat än låst ställe men också under ständig uppsikt eller i anslutning till idkande av gårdsbruk i samband med arbetsprestation tillfälligt annanstans.
- Konstruktionerna, väggarna, golvet och taket i förvaringsutrymmen skall vara av sådant material att de ger ett tillräckligt skydd mot inbrott. Även fönster, dörrar och övriga öppningar skall vara stängda på ett betryggande sätt mot stöld och inbrott, så att man inte kan tränga in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner och lås eller genom att använda våld.
- Lås skall omedelbart bytas eller serieläggas på nytt om det finns anledning att anta, att nyckeln är i en sådan persons besittning, som inte är berättigad till den. Nyckel till bostaden eller annat låst utrymme får inte lämnas eller gömmas i närheten av byggnaden.
- Skjutvapen och -tillbehör skall förvaras i ett låst vapenskåp.
- Cykel skall vara låst mot stöld med ett tillbörligt säkerhetslås.
- Roddbåt och roddjolle skall vid förvaring vara fastlåst på en fast förvaringsplats med en stark kätting och ett hänglås med stålbygel. Utombordsmotorn skall låsas fast med ett starkt lås i roddbåtens bakbräde. Kanot och kajak, samt motor som tagits loss skall förvaras i ett låst förvaringsutrymme.
- Om barnvagnen förvaras utanför bostaden, inkvarteringsutrymmet eller deras förvaringsutrymmen, skall barnvagnen vara fastlåst med ett lås eller vara under uppsikt.
- Om bilens däckserie, takräcke eller transportbox förvaras i ett gemensamt garage eller under biltak, skall de vara fastlåsta i byggnadens fasta konstruktion så att de inte kan lösgöras utan att bryta upp dem.
- Koden till bank-, kredit- eller motsvarande betalningskort skall inte förvaras i samband med kortet, och inte heller användas så, att någon utomstående får kännedom om koden.
- För att undvika stöldskada skall egendomen, som man har med på resa, övervakas. När det gäller pengar och andra betalningsmedel, värdefulla föremål samt optiska och elektroniska apparater skall övervakningen vara fortlöpande. Om egendomen som man har med på resa inte kan övervakas, skall den lämnas i ett fast, låst förvaringsutrymme, som det inte är möjligt att tränga sig in i utan att skada förvaringsställets konstruktioner eller lås.
- Om optiska och elektroniska anordningar eller annan stöldbegärlig egendom måste lämnas utan övervakning i fordon eller släpvagn, skall dessa vara skyddade mot insyn och i ett låst utrymme eller i ett fast fack som är låst, vilket det inte är möjligt att tränga sig in i utan att skada förvaringsställets konstruktioner eller lås.
- Vid övernattnings i hotell eller i båthytt skall betalningsmedel, värdepapper, värdeföremål, samlingar eller annars värdefull egendom förvaras i ett förvaringsfack eller skilt i ett utrymme som är försett med lås.

7.5 Skydd av egendom under transport

- De föremål som försäkrats skall vara förpackade i en transportförpackning under transporten eller flyttningen eller vara skyddade på annat vis samt vara fastsatta så, att föremålen kan anses hålla för sedvanliga belastningar utan att skadas i anknytning till transportsättet.
- Vätskor samt medel som fläckar ner eller fräter skall förpackas betryggande så att de inte, om de läcker eller om förpackningen går sönder, har möjlighet att skada övrigt resgod, när egendomen överlämnas för att transporteras eller hanteras av utomstående.
- Datorer, mobiltelefoner och motsvarande elektroniska anordningar som transporteras ska under transporten vara sakenligt skyddade så att de inte blir fuktiga, skrubbas eller tillbucklas så att de går sönder.

7.6 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten

- I en byggnad som är under konstruktion eller grundrenovering skall inkommande byggnadsmaterial och -förnödenheter som lätt utsätts för stöld, samt arbetsredskap som används på byggnadsplatsen förvaras på ett sådant sätt att stöld kan förebyggas så att ingen kan tränga sig in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner och lås eller använda våld.
- Innan grävningsarbeten inleds skall det klarläggas var kablar och rör på arbetsområdet är placerade.
- Om man i samband med byggnads- eller reparationsarbeten utför heta arbeten (se punkt 7.2.5 heta arbeten), skall ifrågavarande direktiv för heta arbeten följas.
- Uppvärmningsanordningar som används på byggplatsen skall användas i enlighet med de bruks- och säkerhetsanvisningar som givits av anordningens tillverkare.

7.7 Underhåll av fastighet och oljecisterner som finns på fastigheten

7.7.1 Underhåll av fastighet

- Försäkringstagaren skall regelbundet kontrollera byggnadens skick, dock minst en gång om året.
- Oljecisterner ska kontrolleras av en kontrollant, som har tillstånd av Säkerhets- och kemikalieverket Tukes. Första kontrollen ska göras inom ett år sedan 30 år förflutit efter att cisternen togs i bruk och på ett grundvattenområde 10 år efter att oljecisternen togs i bruk och därefter på nytt enligt de tidsintervaller som kontrollanten gett.
- Fel och brister som upptäckts vid kontrollen skall åtgärdas utan dröjsmål.

7.7.2 Underhåll av oljecisterner som hör till löseegendom

Skicket för oljecisterner ovan jord alltså sk. farmartankar och andra bränsletankar som hör till löseegendomen ska tas hand om och de ska användas enligt lag och kommunens miljöskyddsbestämmelser.

För att förhindra att smuts och kondensvatten samlas i cisternen ska den hållas så full som möjligt och allt emellanåt ska vatten och bottenfällningar som samlats på botten tappas bort från cisternen.

Cisterner och pumpar ska hållas i sådant skick att jordmånen runt dem inte förorenas till exempel på grund av läckage.

Cisternernas öppningar för påfyllning och pumpar ska vara låsta, om det inte i anslutning till arbetsprestation eller cisternens påfyllning är ändamålsenligt att tillfälligt lämna dem öppna.

Bränsletankarna ska vara belägna på ett kompakt och jämnt underlag, till exempel på en betongplatta. Cisternens botten får inte vara i kontakt med marken eller växtligheten.

Cisterner som är försedda med en överföringspump ska också utrustas med hinder för hävertflöde.

Oljecisterner ska första gången renoveras och kontrolleras av en verksamhetsutövare, som har tillstånd av Säkerhets- och kemikalieverket Tukes, då 30 år har gått sedan ibruktagande. Tidpunkten för följande kontroller bestäms på basis av konditionsklassificeringen av cisternen, vilken gjorts på basis av den första kontrollen.

Första kontrollen av cisterner som finns på grundvattenområden ska göras 10 år efter ibruktagande, om cisternen inte har avrinningsbassäng eller cisternen är placerad i en byggnad som är försedd med tak och skyddsbassäng, då ska cisternen kontrolleras första gången när 30 år har gått sedan ibruktagande.

7.8 Maskiner och anordningar

- Maskiner och anordningar skall genomgå service i enlighet med importörens eller tillverkarens anvisningar.
- Elmotorernas ventilationsgaller och kylflänsar skall hållas rena för att förhindra överhettning.
- Drycker ska hållas på avstånd från datorer, mobiltelefoner, bärbara spelare eller motsvarande elektroniska anordningar så att de inte kan skada dessa om de stjälpes.

7.9 Säkerhetsrutin för dataprogram, operativsystem, data och filer

- Program och operativsystem skall finnas som originalexempel.
- Av data och filer skall säkerhetskopior tas minst en gång i veckan.
- Förstörda eller förlorade program, operativsystem, data och filer skall efter en skada kunna återinstalleras i en reparerad eller ny maskin och bilda en fungerande helhet.
- Original exemplar av dataprogram och operativsystem samt säkerhetskopior av data och filer skall omsorgsfullt förvaras på försäkringsstället, skilt från bruksanordningen.

8 INVERKAN AV ORIKTIGA ELLER BRISTFÄLLIGA UPPGIFTER

Om försäkringstagaren som premiegrund har gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter, såsom premiegrundens för lägenhetens bostadsyta, och man på grund av detta eller till följd av försäkringstagarens annan felaktig anmälan har inkasserat för lite försäkringspremier, kan den ersättning som betalas på basis av försäkringen nedsättas med stöd av lagen om försäkringsavtal 23 § och 34 § (se allmänna avtalsvillkor, punkt 2.2).

9 INDEXVILLKOR

9.1 Indexvillkor för försäkringspremie

En försäkringspremie som fastställs på andra grunder än på basis av försäkringsbelopp är bunden till levnadskostnadsindex enligt följande:

Justeringsindex utgörs av indexet för juni i det kalenderår som infaller före den i försäkringsbrevet antecknade begynnelsemånaden för försäkringsperioden.

Justeringstidpunkt utgörs av försäkringsperiodens begynnelse dag.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringspremie är lika många procent av föregående försäkringsperiods försäkringspremie som indexet vid justeringstidpunkten är av föregående försäkringsperiods justeringsindex.

9.2 Indexvillkor för försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen som nämns i försäkringsbrevet är bundna till levnadskostnadsindex enligt följande:

Justeringsindex utgörs av indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader före den i försäkringsbrevet angivna begynnelsemånaden för försäkringsperioden.

Justeringstidpunkt utgörs av försäkringsperiodens begynnelse dag.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringsbelopp och -premie är lika många procent av föregående försäkringsperiods försäkringsbelopp och -premie som indexet vid justeringstidpunkten är av föregående försäkringsperiods justeringsindex.

Försäkringsbeloppet vid skadetillfället är lika många procent av det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet, som indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader före skademånaden är av justeringsindexet vid justeringstidpunkten.

Avbrottsförsäkring för tilläggskostnader

I ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med avbrottsförsäkringen är att ersätta en avbrottsskada som orsakats den försäkrade gårdens produktionsverksamhet och beror på ett försäkringsfall som förorsakas egendom som försäkrats med sakförsäkringen och enligt den valda skyddsnivån skall ersättas.

Avbrottsförsäkringen ersätter tilläggskostnader som orsakas till följd av försäkringsfallet.

2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är de byggnader och lantbruksmaskiner som nämns i försäkringsbrevet och som används i gårdens produktionsverksamhet.

3 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

3.1 Gårdens produktionsbyggnader

Försäkringen ersätter tilläggskostnader, som försäkringstagaren orsakas på grund av att byggnaden inte kan användas i den egna gårdens produktionsverksamhet till följd av ett försäkringsfall som enligt villkoren för sakförsäkringen skall ersättas.

Tilläggskostnader ersätts för en tid av högst 90 dygn från och med försäkringsfallets begynnelse tidpunkt.

3.2 Lantbruksmaskiner och redskap

Försäkringen ersätter tilläggskostnader som försäkringstagaren orsakas på grund av att lantbruksmaskiner och -redskap inte kan användas i den egna gårdens produktionsverksamhet till följd av ett försäkringsfall som enligt villkoren för sakförsäkringen skall ersättas.

Tilläggskostnader ersätts för en tid av högst 30 dygn från och med försäkringsfallets begynnelse tidpunkt.

3.3 Självrisk

Försäkringstagaren har vid avbrottsskada en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

3.4 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i tilläggskostnaderna, avdras beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna från ersättningen.

3.5 Övriga bestämmelser

Vid beräkning av avbrottsskada beaktas inte den ökning av skadan som beror på att en del av ansvarstiden har använts för utveckling, utvidgning eller annan förändring av det försäkrade gårdsbruket eller binäring i anslutning till det, oberoende av vem som har förutsatt att ändringen skall göras.

Från ersättningen skall det belopp dras av som under ansvarstiden har inbesparats till följd av att utgifter som orsakas av den normala verksamheten inte behövt betalas eller att utgiften minskat, ersätts från annan försäkring eller på annat sätt inbesparats.

Försäkringstagaren är skyldig att överlämna nödvändiga uppgifter om sin bokföring och beskattning till Lokalförsäkring för utredning av skadans belopp.

Åtgärder som orsakar tilläggskostnader skall man på förhand komma överens om med Lokalförsäkring.

Lokalförsäkrings direktiv för begränsning av avbrottsskada skall följas.

Avbrottsförsäkring enligt täckningsbidrag

I ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med avbrottsförsäkringen är att ersätta en avbrottsskada som orsakats gårdens produktionsverksamhet och beror på ett försäkringsfall som förorsakas egendom som försäkrats med sakförsäkringen och som enligt den valda skyddsnivå skall ersättas och som överskrider en eventuell ersättningströskel.

Avbrottsförsäkringen ersätter tilläggskostnader som orsakas till följd av försäkringsfallet samt förluster av täckningsbidrag som orsakas av försäkringsfallet.

2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

2.1 Avbrottsförsäkringsbidrag

Föremål för försäkringen är det avbrottsförsäkringsbidrag som erhålls från gårdsbruk samt därtill hörande binäring, som idkas på den försäkrade gården och har antecknats i försäkringsbrevet.

Avbrottsförsäkringsbidraget utgör skillnaden mellan de intäkter (omsättning) som fås från gårdsbruket och därtill hörande binäring och de rörliga kostnaderna för att förvärva inkomster och bibehålla intäkter.

Rörliga kostnader är de kostnader som är direkt beroende av produktionsmängden på gården.

2.2 Omsättning

Med omsättning avses de intäkter, exklusive mervärdesskatt och intäkter från skogsbruket som fås från gårdsbruket under en tidsperiod på ett år. I den omsättning som antecknats i försäkringsbrevet ingår även de stöd som beviljas genom myndighetsbeslut. Binäring som idkas på gården i anslutning till gårdsbruket är försäkrad endast då omsättningen från denna skilt antecknats i försäkringsbrevet.

3 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTT OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

3.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter sådan avbrottsskada i gårdsbruket eller i binäring i anslutning därtill, som är en direkt följd av:

- försäkringsfall som under försäkringens giltighetstid förorsakas egendom som försäkrats med sakförsäkringen i detta försäkringsavtal och som enligt den valda skyddsnivån skall ersättas
- brandskada som förorsakas egendom som ägs av en leverantör eller köpare som står i direkt affärs- eller leverantörskontakt till försäkringstagaren, om det i försäkringsbrevet har gjorts anteckning om ersättning för avhängighetsavbrott. En affärs- eller leverantörskontakt är direkt om man har ingått ett skriftligt avtal därom mellan parterna, där villkoren för affärs- och leverantörskontakten har fastställts och ingen tredje part utöver avtalsparterna ansluter sig till affärs- och leverantörskontakten.

3.2 Ersättningens omfattning

Ersättningen för förlorat avbrottsförsäkringsbidrag är en så stor del av årets avbrottsförsäkringsbidrag som minskningen i omsättningen för den period som börjar från skadetillfället är av omsättningen för den i försäkringsbrevet antecknade ett år långa försäkringsperioden.

Försäkringen ersätter sådana företagsekonomiskt motiverade forcerings- och övriga extra kostnader som försäkringstagaren betalat för att minimera avbrottsskadan eller ökningen av rörliga kostnader per producerad enhet om avbrottsskadan under ansvarstiden till följd av dem har minskat med minst motsvarande belopp.

3.3 Ansvarstid

Med ansvarstid avses den i försäkringsbrevet antecknade sammanhängande tidsperiod under vilken Lokalförsäkring ansvarar för avbrottsskadan. Ansvarstiden börjar vid sakförsäkringsfallets begynnelsestidpunkt.

Vid avhängighetsavbrottsskador är ansvarstiden hälften av den ansvarstid som antecknats i försäkringsbrevet.

Om den försäkrade verksamheten inte fortsätter att bedrivas efter skadan, betalas avbrottsersättning för den tid det skulle ha tagit att starta upp verksamheten på nytt. Då är ansvarstiden dock högst hälften av den ansvarstid som antecknats i försäkringsbrevet.

3.4 Underförsäkring

Det är frågan om underförsäkring ifall den omsättning som antecknats i försäkringsbrevet avsevärt understiger den förväntade omsättningen. Då beräknas ersättningen enligt den omsättning som antecknats i försäkringsbrevet.

Med förväntad omsättning avses den omsättning som, med beaktande av arten och omfattningen av gårdens verksamhet, skulle ha kunnat uppnås under ansvarstiden, om skadan inte hade inträffat.

3.5 Överförsäkring

Då den omsättning som antecknats i försäkringsbrevet avsevärt överstiger den förväntade omsättningen är det fråga om överförsäkring. Då räknas ersättningen ut enligt den förväntade omsättningen.

3.6 Självrisk

Försäkringstagaren har vid avbrottsskada en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

3.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i tilläggskostnaderna, avdras beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna från ersättningen.

3.8 Övriga bestämmelser

Vid beräkning av avbrottsskada beaktas inte den ökning av skadan som beror på att en del av ansvarstiden har använts för utveckling, utvidgning eller annan förändring av det försäkrade gårdsbruket eller binäring i anslutning till det, oberoende av vem som har förutsatt att ändringen skall göras.

Om skadan och ansvarstiden fortgår över försäkringsperioden, räknas skadan för den tidsperiod som överskrider försäkringsperioden på basis av en omsättning som är högst 15 % högre än försäkringsperiodens omsättning.

Från ersättningen skall det belopp dras av som under ansvarstiden har inbesparats till följd av att utgifter som orsakas av den normala verksamheten inte behövt betalas eller att utgiften minskat, ersatts från annan försäkring eller på annat sätt inbesparats.

Försäkringstagaren är skyldig att överlämna nödvändiga uppgifter om sin bokföring och beskattning till Lokalförsäkring för utredning av skadans belopp.

Åtgärder som orsakar kostnader skall man på förhand komma överens om med Lokalförsäkring.

Lokalförsäkrings direktiv för begränsning av avbrottsskada skall följas.

Ansvarsförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Lokalförsäkring förbinder sig att i enligt med dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 4.1 och andra kostnader som nämns skilt i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning, och
- sköta eller ersätta rättegången om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

2 FÖRSÄKRAD VERKSAMHET OCH FÖRSÄKRANDE

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som är stadigvarande bosatta i samma hushåll med honom/henne, om de inte har egen försäkring

- som privatperson
- som lantbruks- och skogsbruksidkare eller
- som idkare av en binäring som definieras i försäkringsbrevet.

I en försäkring som tecknats av oskiftat dödsbo, lantbrukssammanslutning eller försäkringstagare i bolagsform är försäkrade:

- sådana delägare i dödsboet eller sammanslutningen, som stadigvarande bor på den försäkrade gården eller delägare i bolaget och med dem i samma hushåll stadigvarande bosatta personer, om de inte har egen försäkring

- övriga delägare i boet eller sammanslutningen eller delägare i bolaget, om de inte har egen försäkring, när skadefallet gäller
 - idkande av gårdsbruk på den försäkrade gården eller binäring som definieras i försäkringsbrevet
 - ägande, innehav eller bruk av den försäkrade fastigheten eller lösejendomen som används för verksamheten.

Som den försäkrades stadigvarande boningsort betraktas i huvudsak den adress som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringens gäller överallt i Finland och under en resa utomlands som en privatperson företar för en oavbruten tidsperiod om högst 90 dygn räknat från tidpunkten för resans inledande.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Försäkringsfall som ersätts

4.1.1 Försäkringens ersätter person- och sakskada, som orsakats någon annan inom försäkringens giltighetsområde i samband med idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring som definieras i försäkringsbrevet eller i egenskap av privatperson och för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt står i ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

4.1.2 Försäkringens ersätter dessutom

4.1.2.1 skada, som orsakats av försäkrat barn som vid skadetillfället inte kan anses ersättningsskyldigt på basis av sin ålder. Skadan ersätts i samma utsträckning som om skadan orsakats av ett barn som uppnått lägsta ålder som förutsätts för ersättningsskyldighet.

Denna bestämmelse gäller inte skada för vilken någon annan person står i ersättningsansvar, och inte heller skada som orsakats den som hade barnet i sin vård då skadan inträffade.

4.1.2.2 personskada som en hund, som hålls som sällskapsdjur i försäkringstagarens familj, oberoende av den försäkrades vållande, orsakar genom att bita eller klösa.

4.2 Begränsningar

4.2.1 Skada som orsakas en själv

Försäkringens ersätter inte skada som orsakas

- den försäkrade själv eller annan försäkrad
- person i den försäkrades tjänst eller härmed jämförbar, till den del denne är berättigad att få ersättning från lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

4.2.2 Egendom i användning

Försäkringens ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till låns eller annars utnyttjade.

I försäkringens ingår dock ersättningsskyldighet för skada som plötsligt drabbar konstruktion eller anordning i den försäkrades aktie- eller hyreslägenhet, som används som den försäkrades och

dennes familjs bostad. Försäkringen ersätter dock inte skada på egendom som den försäkrade i egenskap av ägare till de aktier som berättigar till innehav av aktielägenheten enligt bostadsaktiebolagslagen (22.12.2009/1599) är underhållspliktig och inte heller skada som orsakas av dåligt underhåll eller slitage av lägenhet.

4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen har eller hade

- tillverkat, monterat, reparerat eller på annat sätt behandlat
- förvarat
- hade skyldighet att dra försorg om och skydda mot skador med beaktande av karaktären hos försäkringstagarens verksamhet eller den ifrågakommande arbetsprestationens art och omedelbara verkningsområde
- på annat sätt tagits hand om av försäkringstagaren.

4.2.4 Produktansvar

Försäkringen ersätter inte skada som beror på ett fel i produkt som överlåtits till någon annan eller på fel eller brister i de uppgifter som givits om produkten vid överlåtelsen.

4.2.5 Sald eller överlåtbara vara

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- en överlåtbara vara, då orsaken till skadan är varans egen egenskap eller fel eller brist i varan eller i uppgift eller anvisning som givits om den
- en såld vara som ännu inte har överlåtits.

4.2.6 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, ifall ersättningsansvar inte skulle existera utan nämnda förbindelse.

4.2.7 Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- förorening av vatten, luft eller jordmån,
- buller, vibration, strålning, drag, värme eller lukt
- annan motsvarande störning.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada, vars orsak är ett slumpmässigt eller enstaka fel eller försummelse av den försäkrade eller fel eller brist som plötsligt och oväntat uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för den försäkrade. Dessutom förutsätts att även skadans uppkomst, till följd av orsak som uppfyller ovan nämnda förutsättningar, har skett plötsligt, oväntat och snabbt och inte baserar sig på en långsam verkan som uppstår småningom, eller på fortsatt handling eller försummelse eller annars upprepade händelser. Dessutom ersätts en plötslig skada på oljecistern till följd av stöld eller skadegörelse.

4.2.8 Myndigheters kostnader vid miljöskador

Försäkringen ersätter inte kostnader som myndigheter har åsamkats och som stadgas om i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning för miljöskador (737/94), och som har orsakats av åtgärd som vidtagits för att avvärja hot om eller verkningar av störning som avses i 1 § i nämnda lag eller för att återställa förstörd miljö i sitt tidigare skick.

4.2.9 Fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- fukt
- översvämning som orsakats av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock skada, vars orsak är en tillfällig händelse eller omständighet som orsakats av ett slumpmässigt fel, eller det att fel eller brist plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren.

4.2.10 Grundvatten

Försäkringen ersätter inte skada, vars orsak är förändring i grundvattennivån.

4.2.11 Förvärvs- eller näringsverksamhet som inte ansluter till gårdsbruk

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i samband med annan yrkes-, närings- eller förvärvsverksamhet än idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring som nämns i försäkringsbrevet.

4.2.12 Ägande och besittning av fastighet eller aktielägenhet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av ägande, besittning eller underhåll av sådan fastighet eller aktielägenhet som inte antecknats i försäkringsbrevet eller av vilken den försäkrade inte använder största delen för eget boende eller för idkande av gårdsbruk och därtill hörande binäring som definieras i försäkringsbrevet.

4.2.13 Användning av fartyg eller luftfartyg

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- användningen av ett registreringspliktigt fartyg eller en registreringspliktig båt, vattenjet eller annat motordrivet vattenfordon, om användningen inte gäller arbete som försäkringstagaren utför åt sig själv
- användningen av ett luftfartyg till luftfart, då försäkringstagaren är ersättningskyldig som luftfartygets ägare, innehavare, användare eller som den som utför en uppgift i luftfartyget eller som arbetsgivare till dessa.

4.2.14 Brytnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skada som beror på brytnings- eller sprängningsarbeten som utförts med främmande arbetskraft eller åt någon annan eller av marksänkning eller jordförskjutning som beror på sådan verksamhet.

4.2.15 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på att motorfordon eller motordriven anordning använts i trafik som avses i trafikförsäkringslagen (279/59) eller i motsvarande utländsk lag. Om motsvarande utländsk lagstiftning saknas, ersätter försäkringen inte skada till följd av att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik, då den försäkrade är ersättningskyldig i egenskap av ägare, innehavare eller förare av ovannämnda anordning.

Försäkringen ersätter dock skada som av en orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren uppstår i Finland på ett annat motorfordon under pålastning, avlastning eller annan arbetsprestation som det skadade motorfordonet medverkat i, till

den del det inte är frågan om sådan del av fordon som varit under arbetsutförarens skötsel (se punkt 4.2.3).

4.2.16 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakat uppsåtligt. Försäkringen ersätter dock skada som försäkrad person under 12 år uppsåtligt orsakat.

Ersättningen kan nedsättas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel, och denna omständighet har inverkat på försäkringsfallet.

(Se även allmänna avtalsvillkor, punkt 7).

4.2.17 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada, om felet, bristen eller annan grund för ersättningsansvaret var eller borde ha varit känd för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

4.2.18 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

4.2.19 Slagsmål, misshandel eller annat brott

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas i samband med slagsmål, misshandel eller annat brott.

4.2.20 Asbestskada

Försäkringen ersätter inte skador, som beror på asbest eller ansluter sig till den.

Försäkringsskyddet täcker dock skadan, om myndigheters tillstånd skaffats för arbetet och man vid utförandet av arbetet har följt de av myndigheterna utgivna bestämmelserna om utbildning av personalen och arbetssätt.

4.2.21 Förmögenhetsskada

Försäkringen ersätter inte förmögenhetsskada.

4.2.22 Patientskada och arbetsolycksfall

Försäkringen ersätter inte skada

- som ersätts på basis av patientskadelagen
- till den del skadan ersätts med stöd av försäkringstagarens lagstadgade olycksfallsförsäkring.

4.2.23 Heta arbeten som utförts åt utomstående

Försäkringen ersätter inte sakskada som orsakats av brand, sot eller explosion till följd av sådant hetarbete som utförts åt utomstående, då den som utfört hetarbetet inte har ett av Räddningsbranschens Centralförbund i Finland utfärdat, ikraftvarande personligt hetarbetskort.

På motsvarande sätt ska den som utför takarbeten ha ett av Räddningsbranschens Centralförbund i Finland utfärdat hetarbetskort för takarbeten.

Detta villkor gäller sådana arbeten, där det förekommer gnistor eller där det används gaslåga, annan öppen eld eller varmluftsfläkt.

Heta arbeten skall utföras på en permanent eller tillfällig hetarbetsplats som avses i de säkerhetsföreskrifter för heta arbeten

som antecknats i försäkringsbrevet. Utförande av heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats förutsätter ett skriftligt hetarbets-tillstånd.

Försäkringstagaren skall iakttaga bestämmelserna i den i försäkringsbrevet nämnda säkerhetsföreskriften för heta arbeten och arbetsredskapen och anordningarna som används vid arbetet måste uppfylla bestämmelserna.

4.2.24 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del skadan ersätts från någon annan ansvarsförsäkring som den försäkrade har.

5 UTREDNING AV SKADA

5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade skall sträva efter att Lokalförsäkring ges tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan,
- lägga fram alla uppgifter och dokument åt Lokalförsäkring som han har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan
- skaffa fram eller utarbeta alla nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skälig kostnad har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång skall den försäkrade meddela Lokalförsäkring om detta utan dröjsmål.

Om inte den försäkrade på förhand underrättar Lokalförsäkring om en rättegång, **har Lokalförsäkring ingen skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som rättegången föranlett.**

5.2 Lokalförsäkrings skyldigheter

Lokalförsäkring utreder huruvida försäkringstagaren är skadeståndsskyldig för den skada som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner krav, binder detta inte Lokalförsäkring, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om Lokalförsäkring har meddelat den försäkrade att han är beredd att inom gränserna för försäkringsbeloppet ingå en överenskommelse med den skadelidande beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker härtill, **är Lokalförsäkring inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller göra ytterligare utredningar i ärendet.**

6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet ersätts från försäkringen de kostnader som nämns i punkterna 6.1–6.3.

6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas i enlighet med de stadganden och den rättspraxis som gäller för skadestånd.

Om flera är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel han eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns betalas ersättningen enligt huvudtal.

6.2 Avvärjningskostnader för hotande skaderisk

Om ett försäkringsfall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att se till att skadan avvärjs eller begränsas (se allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för ansvarsskada mot någon annan kan avvärjas, men inga längre gående efteråtgärder för skador, om man inte skilt kommer överens med Lokalförsäkring om åtgärder. Kostnader orsakade av dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar miljöskada på den egna egendomen såsom egen mark, skall utöver det som ovan nämns följande efterföljas:

Skada som orsakas egen mark, eget vatten eller annan egendom som är ens egen ersätts inte.

Avvärjningskostnader ersätts endast i situationer, där omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. då ämnen som förstör miljön förs från den egna marken till annan plats via grundvattnet eller jordmånen.

Åtgärder som ersätts från försäkringen är endast de nödvändiga åtgärder genom vilka man kunnat avlägsna ett omedelbart hot om en skada mot annans egendom.

När miljöskada inträffat kan man vara tvungen att göra mer omfattande åtgärder än att avvärja omedelbart hot för att slutföra den situation som uppstått. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att transportera bort förorenade jordmassor, neutralisera eller förstöra problemavfall som uppstått. **Kostnader som uppstått till följd av dessa ersätts inte från ansvarsförsäkringen som avvärjningskostnader ens då det är frågan om åtgärder till följd av myndigheternas tvingande bestämmelser.**

6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader till följd av utredningen av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte skilt kommit överens om med Lokalförsäkring.

Om skadestandsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en från försäkringen ersättningsbar skada, betalar Lokalförsäkring de rättegångskostnaderna som föranleds av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som hänför sig till det ersättningskrav som omfattas av försäkringen.

Försäkringen ersätter advokat- och rättegångskostnader i enlighet med rättegångsbalken och de rättsnormer som gäller rättegångskostnader i lagen om rättegång i brottmål. Då rimligheten för arvode och kostnader bestäms, tas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utträttade arbetets mängd och kvalitet i beaktande. Vid skiljeförfarande ersätter försäkringsskyddet inte skiljemannens arvode.

En förutsättning för ersättning av rättegångskostnader är att

- rättegången gäller ett försäkringsfall som är ersättningsbart enligt försäkringsvillkoren
- skadeanmälan har gjorts till Lokalförsäkring innan rättegången inletts
- Lokalförsäkring har haft rätt att utse den advokat, som representerar den försäkrade.

Kostnader för en rättegång, som äger rum utanför de nordiska länderna, ersätts högst upp till 8 500 euro.

6.4 Försäkringsbelopp

6.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det högsta sammanlagda beloppet som betalas i ersättning för en och samma skada, inklusive utrednings- och rättegångskostnader, är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Avvärjningskostnader ersätts i enlighet med punkt 6.2 i allmänna avtalsvillkor.

6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

6.5 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje skada en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet och den dras av från det sammanlagda beloppet av skadeståndet, avvärjningskostnaderna samt utrednings- och rättegångskostnaderna som räknats ut enligt villkoren.

Om inte Lokalförsäkring vid kabel- eller rörledningsskada har lämnats ett skriftligt intyg av kabelns eller rörledningens innehavare på att en karta eller en uppvisning i terrängen var utförd innan arbetet inleddes, avdras i stället för den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet, 25 % av skadans belopp som självrisk, dock minst beloppet av den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

6.6 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada

Då en miljöskada (se punkt 4.2.7) hotar eller har inträffat, skall försäkringstagaren omedelbart meddela Lokalförsäkring om skadan för att förvissa sig om vilka av skadans avvärjningsåtgärder som hör till ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkt 6.2).

6.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingår i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

I ansvarsförsäkringen betalas inte den andel som motsvarar skatten, då denna kan dras av i den försäkrades eller i den skadelidandes beskattning eller då försäkringsersättningen bör anses vara sådan inkomst som erhålls i stället för mervärdesskattebelagd inkomst för näringsverksamhet.

Produktansvarsförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Lokalförsäkring förbinder sig att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 4 och kostnader som särskilt nämns i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning samt
- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

2 FÖRSÄKRAD VERKSAMHET OCH FÖRSÄKRANDE

Försäkrade är försäkringstagaren och personer som är stadigvarande bosatta i samma hushåll med denne, om de inte har egen försäkring

- som lantbruksidkare
- som idkare av binäring i anslutning till lantbruket.

I en försäkring för oskiftat dödsbo, lantbrukssammanslutning eller försäkringstagare i bolagsform är försäkrade

- delägare i dödsboet eller sammanslutningen eller delägare i bolaget och personer som stadigvarande bor i samma hushåll med dem, om de inte har egen försäkring, när försäkringsfallet gäller idkande av gårdsbruk på den försäkrade gården eller binäring i anslutning till den.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringen är i kraft i Finland och gäller skador som uppkommit i Finland om inte annat antecknats i försäkringsbrevet.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Försäkringsfall som ersätts

4.1.1 Försäkringen ersätter person- eller sakskada som i egenskap av idkare av gårdsbruk eller därtill hörande binäring orsakats någon annan på grund av felaktig eller bristfällig säkerhet hos en

produkt som överlåtits till någon annan eller hos dess tillverknings-, bruks- eller förvaringsanvisningar

- som konstateras under försäkringsperioden
- för vilken den försäkrade enligt gällande rätt har ersättningsansvar och
- som orsakats på försäkringens giltighetsområde.

Dessutom förutsätts att den försäkrade har överlåtit produkten till någon annan och att den försäkrades besittnings- eller äganderätt till produkten har upphört på basis av leverans- eller köpekontrakt eller med dessa jämförbara rättshandlingar.

4.1.2 Försäkringen ersätter skäligen kostnader för att en produkt som är felaktig eller till sin säkerhet är bristfällig återkallas från marknaden, som orsakas av den skadevällande produktens lokalisering, borttagning, granskning, reparation, förstöring eller transport tillbaka till försäkringstagaren eller till dennes företrädare (återkallelsekada). En förutsättning för skadeersättning är att återkallelsen grundar sig på ett sådant fel hos produkten, vilket har orsakat eller kan antas orsaka en skada som enligt punkt 4.1.1 i dessa försäkringsvillkor skall ersättas (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2).

4.2 Begränsningar som gäller den försäkrade verksamheten

Följande branscher och produkter omfattas inte av försäkringen:

- 1) produkter som den försäkrade inte själv har tillverkat eller producerat
- 2) import
- 3) kemikalier, mediciner och medicinska preparat samt hälsokostprodukter
- 4) blod och blodprodukter
- 5) mat för sällskapsdjur
- 6) fyrverkeripjäser och sprängämnen
- 7) djurens celler och vävnader samt sperma
- 8) vatten
- 9) elektricitet och värme
- 10) byggnader, konstruktioner och byggnadsställningar
- 11) produkter som uppkommit till följd av byggnads- eller installeringsarbete såsom el-, uppvärmnings-, ventilations- eller annat motsvarande system
- 12) avfall, med avfall avses dock inte djurgödsel
- 13) dataprogram.

4.3 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

4.3.1 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade har orsakat uppsåtligen.

Ersättningen kan sänkas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel och detta faktum har inverkat på försäkringsfallet.

För inverkan av uppsåt, grov oaktsamhet samt användning av alkohol eller rusmedel på ersättning av skada se även allmänna avtalsvillkor, punkterna 7 och 9.

4.3.2 Skada som orsakats en själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas den försäkrade själv.

4.3.3 Skada på själva produkten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- såld eller överlåtten produkt (för återkallelse-skadornas del se punkt 4.1.2)
- annan egendom än produkten själv då skadan kan avhjälpas genom att reparera eller byta ut den överlåtna produkten.

4.3.4 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada, om felet, bristen eller annan grund för ersättningsansvar var eller borde ha varit känt för den försäkrade då försäkringen trädde i kraft.

4.3.5 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret enbart grundar sig på ett avtal, löfte, garanti eller annan förbindelse.

4.3.6 Förmögenhetsskada

Försäkringen ersätter inte ekonomisk skada som inte har samband med person- eller sakskada.

4.3.7 Foderskador

Försäkringen ersätter inte skada för vilken den försäkrade enligt foderlagen (234/93) har ersättningsansvar. Försäkringen ersätter dock skada som orsakas av felaktighet hos hö, fodersäd eller ensilage som man själv producerat och sålt till någon annan. Vid dylika skador är den försäkrades självrisk grundsjälvriskens dubbla belopp.

4.3.8 Djur som har importerats från utlandet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av ett djur, som i strid mot anvisningar som har getts av Föreningen för bekämpning av djursjukdomar (ETT rf) har importerats från utlandet.

4.3.9 Djursjukdomar

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av salmonella, PRRS, grishosta, skabb, dysenteri eller nyssjuka eller sådan djursjukdom som hör till de djursjukdomar som bekämpas med statsmedel. Försäkringen ersätter inte skada till följd av någon djursjukdom om det inte är fråga om direkt djurhandel mellan gårdar, som verkstälts med gårdens eget transportmateriel.

4.3.10 Växtsjukdomar, ogräs och skadeinsekter

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av växtsjukdom, ogräs eller skadeinsekter.

4.3.11 Mjök som förstörts av antibiotika mm.

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av mjök som överlåtits till annan näringsidkare, som innehåller antibiotika eller annat motsvarande läkemedel.

4.3.12 Asbest, vissa sjukdomar och GMO

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av asbest, eller som orsakats av pandemi, DES, HIV, TSE-sjukdomar eller GMO.

4.3.13 Förorening av vatten, luft eller jordmån

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av förorening av vatten, luft eller jordmån eller av buller, vibration, strålning, drag, värme eller lukt eller annan motsvarande störning. Försäkringen ersätter dock en plötslig skada som har uppkommit plötsligt, oförutsatt och snabbt och inte grundar sig på en långsam verkan som uppstår småningom. Dessutom förutsätts att den försäkrade har vetat om föroreningen eller annan störning senast inom trettio dygn sedan dess begynnande samt gjort skadeanmälan senast inom sju dygn efter detta.

4.3.14 Bristfällig funktion i kemiskt ämne

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av att läkemedel eller annat kemiskt ämne inte har utlovad verkan eller prestations- eller funktionsduglighet.

4.3.15 Atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av en atomskada som avses i atomansvarighetslagen (484/72).

4.3.16 Ersättning från annan källa

Försäkringen ersätter inte skada,

- som kan ersättas från den försäkrades annan ansvarsförsäkring
- som ersätts på basis av lagstadgad olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring, läkemedelsskadeförsäkring eller patient-skadeförsäkring
- till den del som någon annan har förbundit sig att ersätta den för den försäkrade.

4.3.17 Verksamhet som strider mot bestämmelserna om produktsäkerhet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av åtgärd som strider mot lagar, förordningar eller av myndigheter utfärdade tvingande bestämmelser eller anvisningar om produktsäkerhet, som försäkringstagaren kände eller borde ha känt till.

4.3.18 Myndighetsbestämmelser

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av åtgärd som strider mot lagar, förordningar eller av myndigheter utfärdade tvingande bestämmelser eller anvisningar om produktsäkerhet som är väsentliga med tanke på den försäkrade verksamheten och som den försäkrade kände eller borde ha känt till.

5 UTREDNING AV SKADA

5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade skall sträva efter att ge Lokalförsäkring tillfälle att värdera skadans belopp och möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- lämna Lokalförsäkring de uppgifter och dokument som försäkringstagaren har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan
- skaffa eller göra nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skäligen kostnader har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång skall den försäkrade utan dröjsmål meddela Lokalförsäkring om detta.

Om inte den försäkrade på förhand har underrättat Lokalförsäkring om en rättegång, har Lokalförsäkring inte skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som rättegången föranlett.

5.2 Lokalförsäkrings skyldigheter

Lokalförsäkring utreder om försäkringstagaren är skadeståndsskyldig för den anmälda skada som omfattas av försäkringen och förhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner ett krav, binder inte detta Lokalförsäkring, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om Lokalförsäkring har meddelat den försäkrade att man inom gränserna för försäkringsbeloppet är beredd att ingå en överenskommelse med den skadelidande, beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker därtill, är Lokalförsäkring inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller göra ytterligare utredningar i ärendet.

6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

De kostnader som anges i punkterna 6.1–6.3 ersätts inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet.

6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas enligt de bestämmelser och den rättspraxis som gäller för skadestånd.

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel denne eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns, betalas ersättningen enligt huvudtal.

6.2 Avvärningskostnader vid hotande skaderisk

Försäkringen ersätter dessutom kostnader för avvärn timer av en omedelbart hotande skada som omfattas av försäkringen som gäller sådana nödvändiga åtgärder utan vilka skadan oundvikligen skulle uppstå. (Se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2).

6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för utredning av skada, **dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte separat har kommit överens om med Lokalförsäkring.**

Om skadeståndsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en skada som skall ersättas från försäkringen, betalar Lokalförsäkring rättegångskostnaderna som föranleds av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den andel av kostnaderna som hänförs till det ersättningskrav som omfattas av försäkringen.

Försäkringen ersätter advokat- och rättegångskostnader enligt rättegångsbalken och de rättsnormer som gäller rättegångskostnader i lagen om rättegång i brottmål. Då arvodets och kostnadernas skälighet bestäms, beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet. Vid skiljeförfarande ersätter inte försäkringskyddet skiljemannens arvode.

Förutsättning för ersättning av rättegångskostnader är att

- rättegången gäller ett försäkringsfall som enligt försäkringsvillkoren skall ersättas
- skadeanmälan har gjorts till Lokalförsäkring innan rättegången inleddes
- Lokalförsäkring har haft rätt att utse den advokat, som representerar den försäkrade.

6.4 Försäkringsbelopp

6.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör det högsta sammanlagda beloppet, inklusive utrednings- och rättegångskostnaderna, som betalas i ersättning för en och samma skada. Avvärn timerkostnader ersätts enligt punkt 6.2 i Allmänna avtalsvillkor.

För skador som konstaterats under en försäkringsperiod ersätts det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet högst dubbelt.

Det kan finnas avvikande försäkringsbelopp i specialvillkoren.

6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan har konstaterats.

6.5 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje skada den i försäkringsbrevet antecknade självrisk som dras av från det sammanlagda beloppet av skadestånd, avvärn timerkostnader och utrednings- och rättegångskostnader som räknats ut enligt villkoren.

I försäkringsbrevet eller specialvillkoren kan det finnas avvikande självrisker.

6.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

I produktansvarsförsäkringen betalas inte skattens andel när den kan avdras i den försäkrades eller skadelidandes beskattning eller när försäkringsersättningen skall anses utgöra inkomst som fås i stället för den mervärdesskattepliktiga inkomsten av näringsverksamheten.

Rättsskydds försäkring

1 ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som orsakats av anlitan av juristhjälp i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt 4.

2 FÖRSÄKRAD VERKSAMHET OCH FÖRSÄKRANDE

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som är stadigvarande bosatta i samma hushåll med honom/henne, om de inte har egen försäkring

- som privatperson
- som lantbruks- och skogsbruksidkare eller
- som idkare av en binäring som definieras i försäkringsbrevet.

Försäkrade är också i ärenden som hänför sig till arbete som försäkringstagaren gett eller låtit utföra som privat person eller som idkare av gårdsbruk eller binäring som definieras i försäkringsbrevet:

- tjänstefolk i anslutning till hushållning
- arbetstagare som används vid idkande av gårdsbruk eller binäring som definieras i försäkringsbrevet
- sådana oavlönade eller tillfälliga personer som utför arbete, som försäkringstagaren enligt gällande rätt har ersättningsansvar för om de orsakar skada.

I en försäkring som tecknats av oskiftat dödsbo, lantbrukssammanslutning eller försäkringstagare i bolagsform är försäkrade:

- sådana delägare i dödsboet eller sammanslutningen, som stadigvarande bor på den försäkrade gården eller delägare i bolaget och med dem i samma hushåll stadigvarande bosatta personer, om de inte har egen försäkring
- övriga delägare i boet eller sammanslutningen eller delägare i bolaget, om de inte har egen försäkring, när skadefallet gäller
 - idkande av gårdsbruk på den försäkrade gården eller binäring som definieras i försäkringsbrevet
 - ägande, innehav eller bruk av den försäkrade fastigheten eller lösejendomen som används för verksamheten.

Som den försäkrades stadigvarande boningsort betraktas i huvudsak den adress som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

3 DOMSTOLAR OCH FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

3.1 Rättsskydd i Finland och i de nordiska länderna

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i ärenden som omedelbart kan anhängiggöras:

- i Finland vid tingsrätt samt i dess besvärinstanser
- i de övriga nordiska länderna i domstolar som motsvarar ovan nämnda
- vid skiljeförfarande.

Försäkringen ersätter därmed inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. länsstyrelsen, förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, arbetsdomstolen, marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.

Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, i de Europeiska gemenskapernas domstol eller i gemenskapernas förstainstansrätt.

3.2 Reserättsskydd

Om man särskilt kommit överens om och anteckning gjorts i försäkringsbrevet, utvidgar reserättsskyddet rättsskydds försäkringens giltighetsområde till att gälla överallt i världen med de begränsningar som anges i punkt 3.1.

Försäkringen gäller den försäkrade i ärenden som hänför sig till dennes privatliv i egenskap av resenär vid försäkringsfall som inträffat inom försäkringens giltighetsområde och under försäkringens giltighetstid.

Reserättsskydd gäller under resor som påbörjas från Finland och räcker högst 90 dygn.

Förutom begränsningarna i punkt 5 i försäkringsvillkoren ersätter reserättsskydd inte heller kostnader för tviste- och brottmål och ansökningsärenden, som ansluter sig till handel med fastighet, lägenhet, båt eller motorfordon.

I övrigt tillämpas villkoren för rättsskydds försäkring.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS

4.1 Definition på försäkringsfall

Ett försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärenden

- uppkomsten av tvist. En tvist har uppkommit då ett till grunderna eller beloppet individualiserat krav har bestridits med avseende på grunden eller beloppet.

i brottmål

- av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk som bestrids till grunderna eller beloppet
- att målsäganden väcker åtal eller fortsätter ett åtal mot den försäkrade, då den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller lagt ner åtalet. Åtal har väckts då målsägandes stämningssökan anlänt till tingsrättens kansli. Det är fråga om fortsatt åtal då målsäganden, efter det att den allmänna åklagaren lagt ner åtalet, skriftligen anmält till domstolen att han driver åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om försäkringen emellertid vid tidpunkten för uppkomsten av försäkringsfallet varit i kraft i mindre än två år, skall också de omständigheter på vilka tvisten, kravet eller åtalet grundar sig ha uppkommit under försäkringens giltighetstid. Till försäkringens giltighetstid räknas härvid den tid, under vilken försäkringen för den försäkrades del oavbrutet varit i kraft med motsvarande innehåll hos en eller flera försäkringsgivare.

4.2 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall, då

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tviste- och brottmål eller ansökningsärenden
- den försäkrade har flera tviste- och brottmål samt ansökningsärenden, vilka grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

5 BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL FÖRSÄKRINGSFALL

Försäkringen ersätter inte kostnader som förorsakats den försäkrade i ärenden,

- 1) där bestridande av krav inte kan påvisas
- 2) som gäller den försäkrades eller med honom i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i kommersiellt företag eller medlemskap i dylikt företags administrativa organ eller annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst, om det inte är frågan om idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring som definieras i försäkringsbrevet
- 3) som gäller placeringsverksamhet eller enskild placering, vars värde då tvisten uppstod eller placeringen gjordes översteg 100 000 euro
- 4) som gäller borgen, pant eller annan förpliktelse för gäld eller förpliktelse som ingåtts för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 5) som gäller lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 6) som gäller fastighet, del av fastighet, byggnad, aktie- eller hyreslägenhet som den försäkrade äger eller förvaltar om den inte är i sådant bruk som ansluter sig till den försäkrades stadigvarande boende eller fritidsboende eller idkande av gårdsbruk eller därtill hörande binäring som definieras i försäkringsbrevet
- 7) där ärendets egentliga intresse, utan krav på rättegångskostnader, är under femhundra (500) euro eller som annars är av ringa betydelse för den försäkrade
- 8) där de med denna försäkring försäkrade är motparter
- 9) som gäller tillgodohavande eller fordran som överlåtits till den försäkrade, såvida inte två år förflutit sedan överlåtelsen då tvisten uppstår
- 10) där det är fråga om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade, eller ett privaträttsligt anspråk som målsäganden under processen framför mot den försäkrade som är åtalad
- 11) som gäller mot den försäkrade riktat privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken den försäkrade dömts till straff eller inte åtalats eller inte dömts till straff med stöd av specialstadganden
- 12) som gäller av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken han dömts till straff eller för vilken han inte åtalats eller inte dömts till straff med stöd av specialstadganden
- 13) som gäller äktenskapsskillnad eller upplösning av registrerat parförhållande eller förmögenhetstvister eller andra krav som hänför sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv, avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av registrerat eller oregistrerat parförhållande

- 14) som hänför sig till barnens omvårdnad, försörjning, umgängesrätt eller boende
- 15) som gäller besöksförbud
- 16) där det är fråga om att utse intressebevakare, gode män, skiftesmän eller boutredningsmän
- 17) där de kostnader som orsakats den försäkrade ersätts från ansvarsförsäkring eller från rättsskyddsförsäkring i anslutning till motorfordons- eller båtörsäkring
- 18) som gäller konkurs
- 19) som gäller utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningslagen eller verkställighet i anslutning till utsökning
- 20) där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
- 21) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis skall ersättas från denna rättsskyddsförsäkring
- 22) som behandlas som grupptalan eller -klagomål.

6 ÅTGÄRDER VID INTRÄFFAT FÖRSÄKRINGSFALL

6.1 Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen skall därom på förhand skriftligen anmälas till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring ger härvid den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

6.2 Den försäkrade skall som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. **Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud betalas ingen ersättning från försäkringen.**

6.3 Den försäkrade skall i ärenden som gått till huvudförhandling i tingsrätt kräva full ersättning av motparten för advokat- och rättegångskostnader. **Om den försäkrade inte framställer kostnadskravet eller obefogat avstår från det, kan ersättningen från försäkringen nedsättas eller förvägras i enlighet med lagen om försäkringsavtal.**

6.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Lokalförsäkring medge beloppet av kostnaderna för ärendets skötsel.

Den ersättning som den försäkrade eventuellt betalat sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader binder inte Lokalförsäkring vid bedömningen av rättegångskostnadernas skälighet.

7 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

7.1 Försäkringsbeloppet

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör vid varje försäkringsfall övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet. Maximibeloppet för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet för kostnader som orsakats före huvudförhandling i tingsrätten påbörjats, samt för kostnader i ärende som avgjorts utan rättegång, är dock 50 % av det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

7.2 Självrisk

Den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet avdras från de kostnader som ersätts.

7.3 Kostnader som ersätts

Nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av försäkringsfallet ersätts från försäkringen enligt följande

7.3.1 I tvistemål och ansökningsärende

De kostnader som orsakats den försäkrade av anlitan av ombud och bevisning, om det är fråga om tvist som behandlats eller som omedelbart kunde ha gjorts till föremål för behandling av de i punkt 3 nämnda domstolarna.

Om förutsättning för hänskjutning av tvist till prövning av domstol är någon rättshandling eller beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att nämnda förutsättning är uppfylld.

Ombudets arvoden och kostnader, om ovan i denna punkt avsedd tvist har behandlats i konsumentklagonämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ, i stället för domstolsförfarande.

7.3.2 Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller förlikning

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlitan av ombud och bevisning i tvist som avses i punkt 7.3.1. **Skiljemannens eller förlikningsmannens arvoden och kostnader ersätts dock inte.**

7.3.3 I brottmål

7.3.3.1 Som målsägande

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlitan av ombud och bevisning till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades annat privaträttsligt anspråk till följd av brott än rättegångskostnader.

7.3.3.2 Som svarande

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlitan av ombud och bevisning, om det är fråga om åtal som målsäganden driver mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren har beslutat att inte väcka åtal eller har lagt ner det.

7.3.4 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om sökande av ändring hos högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader orsakade av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av dom eller återställt försutten fatalitetid.

7.3.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades eget intresse, eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med andra än personer som är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

7.4 Ersättningens belopp och dess uträkning

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättsnormerna gällande rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol, på grund av parternas medgivande, inte i sitt utslag har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts även med beaktande av i motsvarande ärenden i allmänhet utdömda eller erlagda kostnader.

För anlitan av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av den skatt som ingår i ombudsfakturan eller rättegångskostnaderna minskas ersättningen med den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte:

- **motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala.** Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna rättegångskostnader, då
 - den försäkrade vid rättegång biträts av konsumentombudsman eller hans underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktig med tanke på tillämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse eller
 - den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har låtit bli att följa konsumenttvistenämndens, försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut, som till ärendets centrala delar är positivt för den försäkrade.
 - detta har skilt kommits överens om och antecknats i försäkringsbrevet
- **kostnader som orsakas av verkställande av dom eller beslut**
- **den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller till följd av förfarande från den försäkrades sida som ökar kostnaderna eller orsakar onödiga kostnader**
- **kostnader som orsakas av införskaffande av juridiskt sakkunnigutlåtande**
- **kostnader som orsakas av uppgörande av brottsanmälan eller anhållan om polisutredning och av förundersökning i brottmål**
- **kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent**
- **kostnader som den försäkrade eller hans ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iakttat order givna av domstolen eller genom att framlägga en invändning, som de har vetat eller borde ha vetat vara obefogad, eller som de annars genom att förlänga rättegången uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat**
- **kostnader för rättegång, som den försäkrade eller hans ombud inlett utan att motparten givit anledning därtill,**

eller i övrigt uppsåtliga eller av oaktsamhet har orsakat en onödig rättegång

- skiljemans och förlikningsmans arvoden och kostnader
- kostnader som orsakas av sökande av offentlig rättshjälp.

7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

7.6.1 Lokalförsäkring betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter det att domstolens utslag har vunnit laga kraft eller förlikning har ingåtts.

Den slutliga ersättningen betalas efter att den försäkrade på Lokalförsäkrings begäran har visat att han betalat sin självrisandel av kostnaderna och den andel som eventuellt överskrider försäkringsbeloppet till ombudet på samma bankkonto, till vilken ersättningen från försäkringen betalats.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i ombuds fakturan, betalar Lokalförsäkring till den försäkrade ersättningen för ombuds- och rättegångskostnaderna mot den faktura som betalats av den försäkrade.

7.6.2 Den kostnadsersättning, som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade skall räknas som en reduktion av Lokalförsäkrings ersättningsskyldighet, om denna ersättning har kunnat indrivras av den betalningsskyldige.

7.6.3 Om motparten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som vid betalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på Lokalförsäkring upp till det belopp som denna betalat som ersättning.

7.6.4 Om den försäkrade har varit tvungen att själv betala en del av kostnaderna på grund av att kostnaderna överstiger det i punkt 7.1 nämnda maximiersättningsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till Lokalförsäkring överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den andel som den försäkrade själv betalt.

7.6.5 Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller han annars har fått räkna den till godo, skall den försäkrade returnera till Lokalförsäkring kostnadsersättning med ränta upp till det ersättningsbelopp som betalats från försäkringen.

Skogsförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen omfattar i enlighet med det som nämns i försäkringsbrevet, skogsförsäkring antingen med omfattande, grund- eller reducerad skyddsnivå.

Syftet med försäkringen är att enligt dessa villkor ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringshändelserna som avses i punkt 3 och drabbar sedvanligt trädbestånd, virke, plantbestånd eller plantor som ska planteras. Ifall masurbjörk eller annat specialträd har planterats i skogen, ska man separat komma överens om försäkring av sådant träd- eller plantbestånd.

2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är trädbestånd (största delen över 7 meter) och plantbestånd (största delen högst 7 meter) på den skogsbruksmark som hör till den lägenhet som nämns i försäkringsbrevet.

Med skogsbruksmark avses skogsmark, twinmark och till denna helhet hörande impediment.

Föremål för försäkringen är även sådan trävara som ägs av försäkringstagaren och som avverkats på en lägenhet som nämns i försäkringsbrevet och som befinner sig på avverkningsstället och förvaras på skogsväg eller vägren, samt plantor som är avsedda att förnya den försäkrades skog och som förvaras i lager eller tillfälligt i ett fordon eller i skogen för plantering.

3 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

3.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ. Skyddsnivå kan väljas skilt för varje lägenhet som skall försäkras och den antecknas i försäkringsbrevet.

De begränsningar som nämns senare i punkt 3.5. tillämpas oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt.

3.2 Omfattande skyddsnivå

3.2.1 Brand-, storm- och snöskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den samt skada som storm eller snö orsakat

- trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga område som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplantor, då plantor skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.2.1.1 Skogsodlingskostnader vid stormskada

Försäkringen ersätter kostnader för skogsodling under sådana omständigheter, då stormen faller så många fröträd, att förnyelse genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion.

Kostnader för skogsförnyelse genom odling ersätts, då fröträden faller av storm under samma år som skogen har huggits till fröträdsställning eller under tre hela kalenderår som följer detta år.

Skogsförnyelse genom odling ersätts endast, om den naturliga förnyelsen antecknats i den gällande skogsbruksplanen som den mest rekommenderade förnyelsen på ifrågavarande område, och den naturliga förnyelsen har gjorts i enlighet med en skogsfackmans anvisningar. En förutsättning är bland annat, att det har lämnats kvar tillräckligt med fröträd, att de är rätt placerade, och att arealen som är avsedd att förnyas har bearbetats, eller att det i anmälan om användning av skog har antecknats att bearbetning skall göras.

Skogssådd är det sätt som i huvudregel ersätts vid beskogning genom odling, om inte förnyelse genom plantering är speciellt motiverad.

3.2.2 Insekt- och översvämningsskada på trädbestånd

Försäkringen ersätter skada som insekter och översvämningar orsakat trädbestånd på skadeplatser, där trädbeståndet skadats på ett enhetligt område, som är minst ett halvt hektar stort, så att det är nödvändigt att beskoga hela området som en direkt följd av skadan.

3.2.3 Skador på plantbestånd genom djur, svampsjukdomar och översvämning

Försäkringen ersätter skada som insekter, gnagare, harar, rådjur, fåglar, svampsjukdomar och översvämning orsakat plantbestånd, då beskogning genom odling till följd av skadan är nödvändig för att undvika underproduktion och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar.

3.2.4 Stöld av trävara och planter

Försäkringen ersätter skada som orsakas av stöld av trävara som förvarats på avverkningsområdet eller invid en skogsväg, då den stulna trävaran uppgår till minst 15 kubikmeter fast mått.

Försäkringen ersätter skada som orsakas av stöld av skogsplanter som förvarats i lager, eller i ett fordon som tillfälligt använts i samband med planteringen, eller som förvarats på planteringsplatsen, då de planter som stulits uppgår till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.2.5 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakas av uppsåtlig skadegörelse på trädbestånd, trävara, plantbestånd eller skogsplanter. Skada som orsakats trädbestånd eller trävara ersätts, då mängden skadat trädbestånd eller trävara är minst 15 kubikmeter.

Skada som orsakats plantbestånd ersätts, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan, och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar.

Skada som orsakats skogsplanter ersätts, då plantorna skadas så att de blir oanvändbara och de uppgår till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.3 Grundskyddsnivå

3.3.1 Brand-, storm- och snöskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den samt skada som storm och snö orsakat:

- trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplanter, då planter skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.4 Reducerad skyddsnivå

3.4.1 Brandskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den:

- på trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- på plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplanter, då planter skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

Försäkringen ersätter inte

- skada, som fick sin början innan försäkringen trädde i kraft
- skada till den del den ersätts ur allmänna medel, inte heller till den del den ersätts från skogs- eller skogsbrandförsäkring för all framtid
- besogningskostnader som uppstått till följd av skada på trädbestånd
- kostnader som orsakats av efterröjning
- skada som orsakats av förorening av luft, vatten eller jordmån
- skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

4 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

4.1 Ersättningens omfattning

4.1.1 Försäkringen ersätter skada som orsakats trädbestånd och trävara till följd av försäkringsfallet genom

- ändring i trävaruslag
- att de blivit obrukbara
- att de förstörts.

Dessutom ersätter försäkringen skada som orsakats till följd av försäkringsfallet genom

- höjda avverknings- och utdrivningskostnader
- för tidig avverkning (förväntningsvärdeskada)

4.1.2 Försäkringen ersätter skada som orsakats av att plantbestånd förstörts till följd av försäkringsfallet (kostnadsvärdeskada).

4.1.3 Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligen kostnader för efterbevakning från och med att chefen för räddningsarbetet lämnat efterbevakningen på skogsägarens ansvar.

4.1.4 Försäkringen ersätter skäligen kostnader, som orsakats av försäkringstagarens egna åtgärder för att förhindra och begränsa skogsbrand.

4.2 Beräkning och betalning av ersättning

4.2.1 Värderingen av skadebeloppet grundar sig på:

- trädbeståndets avverkningsvärde
- trädbeståndets förväntningsvärde
- trävarans pris
- plantbeståndets kostnadsvärde
- plantbeståndets pris

omedelbart före och efter försäkringsfallet.

Med trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som fås för trädbestånd vid försäljning som gängse trävaruslag.

Med trädbeståndets förväntningsvärde avses trädbeståndets nuvärde som uträknas utgående från den avkastning trädbeståndet kommer att ge i framtiden.

Med trävarans pris avses det försäljningspris som fås för avverkad trävara.

Med plantbeståndets kostnadsvärde avses kostnaderna för anläggning och odling av plantbeståndet. Ersättningen kan betalas på basis av de verkliga kostnaderna för förnyelse av plantbeståndet eller alternativt kan man för bestämning av plantbeståndets värde använda tabellerna enligt summa-värdemetoden som utarbetats av Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio.

Med plantornas pris avses skogsplantornas återanskaffningsvärde.

4.2.2 Då man värderar skadebeloppet beaktas inte andra intressen i anslutning till egendomen eller förlust som indirekt orsakats av skadan eller förlust av vinst eller andra förmåner.

4.2.3 Skadebeloppet beräknas enligt den prisnivå som rådde vid skadetillfället.

4.2.4 Förväntningsvärdestillägg ersätts då trädbeståndet som blivit föremål för försäkringen, efter skadan konstateras vara underproduktivt i enlighet med Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios direktiv.

4.3 Ersättningens övre gräns vid stormskada

Vid skador som orsakats av storm är beloppet på den skada som ersätts, högst det penningbelopp per fast kubikmeter för det skadade trädbeståndet som antecknats i försäkringsbrevet, med eventuellt tillägg för förväntningsvärdets andel.

4.4 Skyddsområden

Om ekonomiskt bruk av skogsbruksmarken som är föremål för försäkringen har begränsats betydligt genom någon lag, förordning eller avtal, kan ersättningen reduceras så att den motsvarar de avverkningsmöjligheter, som verkligen existerade i skogen vid skadetillfället.

Om skogen är frivilligt skyddad eller om den är ett såkallat föremål för naturvårdshandel eller om skogen är anknuten till miljöstödsprogrammet och skogsägaren betalas ersättning för begränsning av skogsdriften, kan den nämnda ersättningen anses vara en

nedsättande faktor då beslut fattas om betalning av ersättning från försäkringen.

4.5 Självrisk

Ersättningen utgörs av skadebeloppet minskat med den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

4.6 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i reparationskostnaderna för skadan eller i den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas även med avdrag för mervärdesskatt, då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

4.7 Övriga bestämmelser i anslutning till skada och ersättning

4.7.1 Lokalförsäkring skall utan dröjsmål informeras om skadan och en skadeanmälan skall göras.

4.7.2 Lokalförsäkring skall beredas tillfälle att granska skadorna innan röjning av skadeområdet inleds, skadade träd undanskaffas eller andra åtgärder vidtas som kan försvåra fastställandet av skadan.

4.7.3 Skadad och oskadad egendom som finns kvar, förblir i försäkringstagarens ägo, men Lokalförsäkring har rätt att lösa in skadade träd och trävara till det uppskattade värdet.

4.7.4 Vid stöld eller skadegörelse skall anmälan också göras till polismyndigheterna. Till skadeanmälan skall bifogas kopia av brottsanmälan, och ifall polisundersökning gjorts, även undersökningsprotokollet.

4.7.5 Inteckningshavarens rätt till skadeersättning är fastställd enligt jordabalken. Försäkringstagaren skall efter försäkringsfallet vid behov utreda, att skogen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att innehavarna av inteckningen har gett sitt samtycke till att ersättning betalas till försäkringstagaren eller att försäkringstagaren enligt jordabalken 17 kap. 8 § 2 momentet har rätt att själv lyfta försäkringsersättning.

5 SÄKERHETSFORESKRIFTER

5.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. **Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet, som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras** (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

5.2 Hantering av öppen eld

Om omständigheterna till följd av torka eller annan orsak är sådana att fara för skogsbrand är uppenbar, får man inte göra upp öppen eld. Vid varning för skogsbrand är det absolut förbjudet att göra upp öppen eld. Öppen eld skall vara under ständig uppsikt och släckas med särskild omsorgsfullhet.

Hyggesbränning i skogsvårdssyfte får ändå utföras även under torrperiod under ledning av yrkesman genom att iaktta särskild försiktighet. Räddningsmyndigheterna i ifrågavarande kommun skall alltid informeras på förhand om hyggesbränning.

5.3 Avlägsnande av trävara från skogen för att avvärja insektskada

5.3.1 Försäkringstagaren är skyldig att se till att trävara av barrträd som har barken kvar transporteras bort från skogen eller vägranterna inom den tid som fastställts i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/91) eller annars se till att det från den lagrade trävaran inte uppenbarligen i anmärkningsvärd mån kan spridas skogsskadeinsekter.

5.3.2 Om det i skogen finns talrikt med barrträd som skadats av storm, snö, eldsvåda eller annan skadegörare är försäkringstagaren skyldig att se till att de skadade träden avlägsnas från skogen inom den tid som är utsatt i lagen eller annars se till att det från de skadade träden inte kan spridas skogsskadeinsekter.

5.4 Bevarande av plantmaterialet

Plantor som skall planteras skall inte förvaras länge före planteringen. Plantorna skall före planteringen lagras i ett låst utrymme eller vara under ständig uppsikt. I samband med planteringen kan plantorna också förvaras på planteringsområdet, dock inte på en synlig plats invid en allmän väg eller annars på en sådan plats, där stöld eller skadegörelse utgör ett uppenbart hot.

6 INDEXVILLKOR

Försäkringspremien är bunden till det skogsförsäkringspremieindex som Skogsforskningsinstitutet räknat ut och som baserar sig på bruttovärdet per virkeskubikmeter varje avverkningsår och på skogsarbetarnas förtjänstnivåindex enligt följande regler:

Justeringsindex är skogsförsäkringspremieindexet för det år som motsvarar justeringstidpunkten.

Justeringstidpunkten är den dag försäkringsperioden börjar.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringspremie är lika många procent av försäkringspremien för föregående försäkringsperiod, som indexet vid justeringstidpunkten är av justeringsindexet för föregående försäkringsperiod.

Skördetröskförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Med skördetröskförsäkringen kan skördetröska försäkras.

Det är möjligt att välja mellan tre skyddsnivåer; omfattande skyddsnivå, grundskyddsnivå och reducerad skyddsnivå.

I försäkringsbrevet har antecknats märket på den skördetröska som är föremål för försäkringen, den skyddsnivå som försäkringstagaren valt samt den självrisk som tillämpas vid försäkringsfall samt vid behov en anteckning om att skördetröskan används för entreprenadarbeten.

Syftet med försäkringen är att i enlighet med punkt 4 i dessa villkor och den valda skyddsnivån ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfallet samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är den skördetröska som nämns i försäkringsbrevet inklusive standardutrustning som ingår i riktpriiset, fast installerad tilläggsutrustning samt breddningshjul.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringen gäller i Finland.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ. Den valda skyddsnivån antecknas i försäkringsbrevet. De begränsningar som nämns senare i punkt 4.2. tillämpas oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt.

4.1.1 Omfattande skyddsnivå

Försäkringen ersätter sakskada som omedelbart drabbar skördetröskan till följd av:

- sten eller annat främmande föremål som hamnat i tröskverket
- sammanstötning med fast hinder, stjälpning eller vältning ner i dike eller vattendrag, vägras, sammanstötning med motorfordon eller tåg, sammanstötning med träd som fällt av storm eller annat föremål som stormen lösgjort
- att skördetröskan eller dess del skadas när den transporteras med andra transportmedel
- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller av kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning. **Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats själva generatoren, elmotorn, ackumulatorn eller annan elektrisk utrustning genom kortslutning.**
- förlust eller skada på skördetröska eller dess standardutrustning eller fast installerad tilläggsutrustning då orsaken är uppsåtlig skadegörelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap. 6-8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot skördetröskan eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tilläggsutrustning.

4.1.2 Grundskyddsnivå

Försäkringen ersätter sakskada, som omedelbart drabbar skördetröska till följd av:

- stjälpning eller vältning ner i dike eller vattendrag, vägras, sammanstötning med motorfordon eller tåg, sammanstötning med träd som fällt av storm eller annat föremål som stormen lösgjort
- att skördetröska eller dess del skadas när den transporteras med andra transportmedel
- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning. **Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats själva generatoren, elmotorn, ackumulatören eller annan elektrisk utrustning genom kortslutning.**
- förlust eller skada på skördetröska eller dess standardutrustning eller fast installerad tillägsutrustning då orsaken är uppsätlig skadegörelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap. 6-8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot skördetröska eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tillägsutrustning.

4.1.3 Reducerad skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar skördetröska till följd av:

- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning. **Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats själva generatoren, elmotorn, ackumulatören eller annan elektrisk utrustning genom kortslutning.**
- förlust eller skada på skördetröska eller dess standardutrustning eller fast installerad tillägsutrustning då orsaken är uppsätlig skadegörelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap. 6-8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot skördetröska eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tillägsutrustning.

4.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats:

- skördetröskans del eller själva anordningen till följd av slitage, frätning, rost, köld eller regn
- av vatten om skördetröska körs på en väg eller ett område som är täckt av vatten
- av överbelastning av skördetröska eller dess del
- förbränningsmotor till följd av explosion som inträffat i den
- däck då det gått sönder
- av användning av olämpligt bränsle
- av att smörjolja eller kylarvätska saknas
- av försummelse av service
- av användning som strider mot de anvisningar som tillverkaren, importören och försäljaren gett
- av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

Försäkringen ersätter inte servicekostnader.

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basis av någon lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring.

Skada som skall ersättas enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots detta begränsningsvillkor, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sin förpliktelse.

5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

5.1 Ersättningens omfattning

5.1.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakas föremålet för försäkringen till följd av försäkringsfallet.

5.1.2 Transportkostnader till verkstad

Försäkringen ersätter dessutom skäligen kostnader för transport till närmaste verkstad av skördetröska som skadats i samband med försäkringsfall som skall ersättas, om skördetröska inte kan köras dit för egen maskin och det inte är rimligt att kräva att reparationsåtgärderna utförs på skadeplatsen eller på lantbrukets gårdsplan.

5.1.3 Tilläggskostnader då användning är förhindrad

Försäkringen ersätter tilläggskostnader som orsakas av att den försäkrade skördetröska inte kan användas då skördetröska skadats till följd av en skada som skall ersättas i enlighet med den skyddsnivå som valts enligt punkt 4.1.

5.1.4 Ersättning av inkomstbortfall

Försäkringen ersätter dessutom inkomstbortfall som beror på att den försäkrade skördetröska inte kan användas då skördetröska skadats till följd av en skada som skall ersättas i enlighet med den skyddsnivå som valts enligt punkt 4.1.

Ersättning av inkomstbortfall förutsätter att det i försäkringsbrevet har gjorts en anteckning om att skördetröska används för entreprenadarbeten.

5.2 Beräkning av skadans belopp

5.2.1 Skördetröskans gängse värde utgör grunden för beräkning av skadebeloppet.

Med gängse värde avses skördetröskans kontantförsäljningspris omedelbart före försäkringsfallet. Då gängse värde fastställs skall man beakta skördetröskans ålder, antalet brukstimmar, användningssätt och allmänna skick samt andra omständigheter som påverkar kontantpriset.

5.2.2 Om skördetröska förstörts eller skadats så svårt att den inte kan repareras till skälig kostnad, utgörs skadebeloppet av skillnaden mellan skördetröskans gängse värde omedelbart före och efter försäkringsfallet.

5.2.3 Om skördetröska kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna eller det penningbelopp som motsvarar dessa, dock högst skördetröskans gängse värde.

För reparation av skadad skördetröska skall användas till skick och ålder motsvarande användbara delar, om sådana går att få, och en anskaffning av dessa inte orsakar fördröjning i reparationsarbetet.

5.2.4 Om slitna delar har förnyats i samband med reparationen av skördeträskan på grund av att delarna skadats eller om sådana förbättringsarbeten utförts, som lett till att skördeträskans skick till dessa delar kan anses ha förbättrats väsentligt, beaktas detta vid beräkning av ersättningen och ersättningen minskas i motsvarande grad.

5.3 Tilläggskostnader

Då en försäkrad skördeträska inte kan användas till följd av en skada som skall ersättas, ersätts sådana skäliga extra kostnader som orsakas av att träskning utförs med främmande utrustning. Ersättning betalas för högst 30 dygn från det att skadan inträffat.

5.4 Inkomstbortfall

Om en försäkrad skördeträska som har använts i förvärvssyfte inte kan användas på grund av att en skada som skall ersättas har drabbat den, ersätts den utredda förlusten av nettoinkomsten. Ersättning betalas för högst 30 dygn från det att skadan inträffat. Ersättning av inkomstbortfall förutsätter att det har gjorts en anteckning i försäkringsbrevet om att skördeträskan används för att utföra entreprenadarbeten. **Under samma försäkringsperiod kan inkomstbortfall ersättas högst upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.**

5.5 Beräkning av ersättning

5.5.1 Ersättningsbeloppet utgörs av skadebeloppet minskat med den självrisk som nämns i punkt 5.6.

5.5.2 Nyvärdesförmån

Ersättningen bestäms enligt nyvärdesförmån om

- skördeträskan, förutom importörens/affärens ägande- och besittningsförhållande, bara har varit i försäkringstagarens ägo och besittning och har varit försäkrad sedan den övergick i försäkringstagarens besittning
- skördeträskan har köpts som ny och obegagnad
- det har gått under två år sedan skördeträskan övergick i försäkringstagarens ägo
- skördeträskan har använts högst 200 timmar
- beloppet av skördeträskans reparationskostnader är minst 50 % av kontantförsäljningspriset för en ny, likadan eller närmast motsvarande skördeträska.

Kontantförsäljningspriset för en ny, likadan skördeträska vid tidpunkten för försäkringsfallet minskat med självrisk, utgör då övre gräns för ersättning. Om en likadan skördeträska inte finns till salu, utgör kontantförsäljningspriset för närmast motsvarande skördeträska övre gräns för ersättningsskyldigheten.

5.6 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

5.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

5.8 Betalning av ersättning

5.8.1 Lokalförsäkring uppfyller sin ersättningskyldighet antingen genom att betala reparationskostnaderna, betala ersättningen i pengar, lösa in skördeträskan till gängse värde eller att i stället skaffa en skördeträska eller en del till den till samma värde.

5.8.2 Om skadebeloppet värderas till minst två tredjedelar av det gängse värdet, har Lokalförsäkring rätt att lösa in föremålet för försäkringen till dess gängse värde.

Med inlösning avses att den skadade skördeträskan överläts till Lokalförsäkrings ägo så att Lokalförsäkring för den skadade skördeträskan betalar ett ersättningsbelopp som motsvarar dess gängse värde omedelbart före skadan.

5.8.3 Lokalförsäkring är inte skyldig att ersätta sådana skadade delar med nya, som genom reparation kan fås i sådant skick att de uppfyller sitt ändamål.

5.9 Åtgärder då ett försäkringsfall inträffat (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 11.1).

5.9.1 Skada skall utan dröjsmål anmälas till Lokalförsäkring och en skadeanmälan skall göras.

5.9.2 Lokalförsäkring skall reserveras möjlighet att granska den skadade skördeträskan innan reparationen påbörjas.

5.9.3 Lokalförsäkring har rätt att bestämma den verkstad där reparationen av skadorna skall utföras.

5.9.4 Skadevärderingen eller annan teknisk utredning av skadan som Lokalförsäkring låtit utföra är inget bevis på att skadan skall ersättas av Lokalförsäkring.

5.9.5 Om en stulen skördeträska fås tillbaka efter det att ersättning betalats, skall försäkringstagaren utan dröjsmål överläta den till Lokalförsäkring eller återbetala ersättningen.

6 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

6.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. **Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras** (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

Lantbrukstraktorförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Med lantbrukstraktorförsäkringen kan man försäkra en traktor som huvudsakligen används i lantbruket.

Det är möjligt att välja mellan tre skyddsnivåer: omfattande skyddsnivå, grundskyddsnivå och reducerad skyddsnivå. Den omfattande skyddsnivån kan väljas för traktorer som är under sju år gamla. I grundskydds- och den reducerade skyddsnivån finns det ingen regel som baserar sig på åldern.

I försäkringsbrevet har antecknats märket och modellen på den traktor som är föremål för försäkringen, den skyddsnivå som försäkringstagaren valt samt den självrisk som skall tillämpas vid försäkringsfall samt vid behov en anteckning om att traktorn används för entreprenadarbeten.

Syftet med försäkringen är att enligt punkt 4 i dessa villkor och den valda skyddsnivån ersätta direkt sakskada som orsakats till följd av försäkringsfallet samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är den traktor som nämns i försäkringsbrevet inklusive standardutrustning som ingår i riktpriiset samt i denna fastmonterade tilläggsutrustning. Med en fast tilläggsutrustning avses anordning eller utrustning vars koppling eller montering kräver att verktyg används och som vanligen inte lös-görs när man övergår från en arbetsuppgift till en annan. Som fast tilläggsutrustning räknas till exempel frontlastarens fästjärn som monteras på traktorramen samt dragstängerna för frontlastaren om inte samma lastare eller dess del används på fler än en traktor.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringen gäller i Finland.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Skyddsnivåer

Lokalförsäkring kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ. Den valda skyddsnivån har antecknats i försäkringsbrevet. De begränsningar som nämns senare i punkt 4.2. tillämpas oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren har valt.

4.1.1 Omfattande skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade traktorn till följd av

- plötsligt och oförutsett bräckage
- att traktorn kör av vägen eller välter, att väg rasat, sammanstötning eller av annan utifrån verkande plötslig orsak
- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller av kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning.
- förlust eller skada på traktor eller dess standardutrustning eller fast installerad tilläggsutrustning då orsaken är uppsåtlig skade-

6.2 Skördetröskans förare skall ha ett vederbörligt, av myndigheterna utfärdat körkort eller ha rätt att framföra arbetsmaskinen på basis av sin ålder, då användningen inte förutsätter att man har ett körkort (se vägtrafiklagen 64 §).

6.3 Skördetröskan får inte framföras av en person som är sjuk eller trött eller påverkad av alkohol eller annat rusmedel (se vägtrafiklagen 63 §).

6.4 Tillverkarens och importörens anvisningar skall följas vid användning och service av skördetröskan.

6.5 För att förhindra stöldskada skall startnycklarna till skördetröskan avlägsnas då skördetröskan inte används. Dörrarna till förarhytten skall låsas då skördetröskan i anslutning till arbetsprestation lämnas utan kontinuerlig uppsikt eller då skördetröskan förvaras i en oläst byggnad.

6.6 Det utrymme där skördetröskan förvaras får inte användas för något ändamål som är till fara för brandsäkerheten och man får inte göra upp öppen eld eller röka där. Beträffande det utrymme där skördetröskan förvaras skall man efterfölja de direktiv och bestämmelser som utfärdats av brandmyndigheten på försäkringstagarens boningsort.

6.7 För belysning av skördetröskans maskineri, bränsletank eller annan del får man endast använda elbelysning.

6.8 Då skördetröskan repareras genom svetsning, skall lättantändliga konstruktioner avlägsnas på ett tillräckligt stort område samt på reparationsstället ordnas med behövlig bevakning och handbrandsläckningsutrustning samt efterbevakning under en timme efter avslutat reparationsarbete.

6.9 Under användningstiden skall skördetröskan utrustas med en köldtålig handbrandsläckare av effektklass 34 A 183 BC (AB-III-E), vars påfyllningsmängd är minst 6 kg. Släckarens användningsduglighet skall kontrolleras innan tröskningssäsongen inleds.

6.10 Skördetröskans styranordningar, bromsar och andra kontrollanordningar skall regelbundet genomgå kontroll och service och fel som konstateras skall omedelbart repareras.

6.11 När skördetröskan framförs i mörker på allmän väg, skall tröskans lyktor vara i skick och användas.

6.12 För uppvärmning av motor, kraftöverföringsanordningar eller andra delar, får man utöver arbetsmaskinens standardutrustning endast använda en värmeanordning som dess tillverkare eller importör uppgett som lämplig för fordonsbruk. Värmeanordningen skall vara utrustad med CE-märke samt med finsk, svensk eller norsk testinrättnings kontrollmärke (FI-, S- eller N-märke). Värmeanordningen skall vara installerad i enlighet med tillverkarens eller importörens anvisningar.

görelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap. 6-8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot traktorn eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tilläggsutrustning.

4.1.2 Grundskyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade traktorn till följd av

- att traktorn kör av vägen eller välter, att väg rasat, sammanstötning eller av annan utifrån verkande plötslig orsak
- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning. **Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats själva generatorm, elmotorn, ackumulatorm eller annan elektrisk utrustning genom kortslutning.**
- förlust eller skada på traktor eller dess standardutrustning eller fast installerad tilläggsutrustning då orsaken är uppsätlig skadegörelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap. 6-8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot traktorn eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tilläggsutrustning.

4.1.3 Reducerad skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade traktorn till följd av

- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning. **Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats själva generatorm, elmotorn, ackumulatorm eller annan elektrisk utrustning genom kortslutning.**
- förlust eller skada på traktor eller dess standardutrustning eller fast installerad tilläggsutrustning då orsaken är uppsätlig skadegörelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap. 6-8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot traktorn eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tilläggsutrustning.

4.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats:

- traktorns del eller själva anordningen till följd av slitage, frätning, rost, köld eller regn
- av vatten om traktorn körs på en väg eller ett område som är täckt av vatten
- av att traktorn sjunkit genom is på annat ställe än på vinterväg som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsföreskrifter och som har öppnats för allmän trafik
- av last, om skadan inte är en direkt följd av en skada som skall ersättas i enlighet med vald skyddsnivå i punkt 4.1
- av överbelastning av traktor eller dess del
- förbränningsmotor till följd av explosion som inträffat i den
- av användning av olämpligt bränsle
- av att smörjolja eller kylarvätska saknas
- av försummelse av service
- av användning som strider mot de anvisningar som tillverkaren, importören och försäljaren gett
- av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

Försäkringen ersätter inte servicekostnader.

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basis av någon lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring. Skada som ersätts enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots detta begränsningsvillkor, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sin förpliktelse.

4.3 Begränsningar i försäkringskyddets omfattning på grund av traktorns ålder

4.3.1 Den omfattande skyddsnivån ändras utan särskilt avtal till grundskyddsnivå i början av den försäkringsperiod som först infaller efter att sju år förflutit sedan traktorn togs i bruk.

5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

5.1 Ersättningens omfattning

5.1.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakas föremålet för försäkringen till följd av försäkringsfall.

5.1.2 Transportkostnader till verkstad

Försäkringen ersätter dessutom skäligen kostnader för transport till närmaste verkstad av traktor som skadats i samband med försäkringsfall som skall ersättas, om traktorn inte kan köras dit för egen maskin och det inte är rimligt att kräva att reparationsåtgärderna utförs på skadeplatsen eller på lantbrukets gårdsplan.

5.1.3 Tilläggskostnader då traktorn inte kan användas

Försäkringen ersätter extra rimliga och nödvändiga kostnader som orsakas av att den försäkrade traktorn inte kan användas den skadats till följd av en skada i enlighet med vald skyddsnivå.

Extra kostnader ersätts för högst 30 dygn från det att skadan inträffat. Försäkringstagaren har, förutom den självrisk som upp bärs för sakskadans, en självrisk på 15 % av de extra kostnaderna.

Som tilläggskostnader kan till exempel ersättas kostnader som orsakats av användning av entreprenör. Åtgärder som orsakar kostnader skall man på förhand komma överens om med Lokalförsäkring.

5.1.4 Ersättning av inkomstbortfall

Försäkringen ersätter dessutom utredd förlust av nettoinkomst som beror på att den försäkrade traktorn inte kan användas i förvärvssyfte då traktorn har skadats till följd av en skada som skall ersättas i enlighet med den skyddsnivå som valts enligt punkt 4.1.

För ersättning av inkomstbortfall förutsätts att det har gjorts en anteckning i försäkringsbrevet om att traktorn används för entreprenadarbeten. Ersättning betalas för högst 30 dygn från det att skadan inträffat. Under samma försäkringsperiod kan inkomstbortfall ersättas högst upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

5.2 Beräkning av skadans belopp

5.2.1 Traktorns gängse värde utgör grunden för beräkning av skadebeloppet.

Med gängse värde avses traktorns kontantförsäljningspris omedelbart före försäkringsfallet. Då gängse värde fastställs skall man beakta traktorns ålder, antalet brukstimmar, användningssätt och allmänna skick samt andra omständigheter som påverkar kontantpriset.

5.2.2 Om traktorn förstörts eller skadats så svårt att den inte kan repareras till skäligen kostnad, utgörs skadebeloppet av skillnaden mellan traktorns gängse värde omedelbart före och efter försäkringsfallet.

5.2.3 Om traktorn kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna eller det penningbelopp som motsvarar dessa, dock högst traktorns gängse värde.

5.2.4 För reparation av skadad traktor skall man använda till skick och ålder motsvarande användbara delar, om sådana går att få och en anskaffning av dessa inte orsakar fördröjning i reparationsarbetet.

5.2.5 Vid bräckageskador som ersätts från omfattande skyddsnivå utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, från vilka görs ett årligt avdrag på 6 % för varje helt kalenderår som gått ur före skadans händelsetidpunkt och följt efter traktorns ibruktagningsår. Det årliga avdraget är 10 %, då man uppskattar skadebeloppet för en traktor som används för entreprenad.

5.3 Beräkning av ersättning

5.3.1 Ersättningsbeloppet utgörs av skadebeloppet minskat med den självrisk som nämns i punkt 5.4.

5.3.2 Nyvärdesförmån

Ersättningen bestäms enligt nyvärdesförmån om

- traktorn, förutom importörens/affärens ägande- och besittningsförhållande, bara har varit i försäkringstagarens ägo och besittning och varit försäkrad sedan den övergick i försäkringstagarens besittning
- traktorn har köpts som ny och obegagnad
- traktorn har registrerats före köpet eller utan dröjsmål efter köpet
- högst ett år har förflutit sedan traktorns förstaregistring
- traktorn har använts högst 500 timmar
- beloppet av traktorns reparationskostnader är minst 50 % av kontantförsäljningspriset för en ny, likadan eller närmast motsvarande traktor.

Kontantförsäljningspriset för en ny, likadan traktor vid tidpunkten för försäkringsfallet, minskat med självriskan, utgör då övre gräns för ersättning. Om en likadan traktor inte finns till salu, utgör kontantförsäljningspriset för närmast motsvarande traktor övre gräns för ersättningsskyldighet.

5.3.3 Ersättning av däck som gått sönder

Om det har gått mer än fem hela kalenderår sedan traktorns däck togs i burk, är ersättningen högst 50 % av priset för ett nytt motsvarande däck

5.4 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

5.5 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

5.6 Betalning av ersättning

5.6.1 Lokalförsäkring uppfyller sin ersättningskyldighet antingen genom att betala reparationskostnaderna, betala ersättningen i pengar, lösa in traktorn till gängse värde eller att i stället skaffa en traktor eller dess del till samma värde.

5.6.2 Om skadebeloppet värderas till minst två tredjedelar av det gängse värdet, har Lokalförsäkring rätt att lösa in föremålet för försäkringen till dess gängse värde.

Med inlösning avses att den skadade traktorn överläts till Lokalförsäkrings ägo så att Lokalförsäkring för den skadade traktorn betalar ett ersättningsbelopp som motsvarar dess gängse värde omedelbart före skadan.

5.6.3 Lokalförsäkring är inte skyldig att ersätta sådana skadade delar med nya, som genom reparation kan fås i sådant skick att de uppfyller sitt ändamål.

5.7 Åtgärder då ett försäkringsfall inträffat (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 11.1).

5.7.1 Skada skall utan dröjsmål anmälas till Lokalförsäkring och skadeanmälan skall göras.

5.7.2 Lokalförsäkring skall reserveras möjlighet att granska den skadade traktorn innan reparation påbörjas.

5.7.3 Lokalförsäkring har rätt att bestämma den verkstad där reparationen av skadorna skall utföras.

5.7.4 Skadevärderingen eller annan teknisk utredning av skadan som Lokalförsäkring låtit utföra är inget bevis på att skadan skall ersättas av Lokalförsäkring.

5.7.5 Om stulen traktor eller dess standardutrustning eller fastmonterad tillägsutrustning fås tillbaka efter det att ersättning betalats, skall försäkringstagaren utan dröjsmål överlåta denna till Lokalförsäkring eller återbära ersättningen till den delen.

6 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

6.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. **Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras** (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

6.2 Traktorns förare skall ha ett vederbörligt, av myndigheterna utfärdat körkort eller ha rätt att framföra traktorn på basis av sin ålder, då användningen av traktor inte förutsätter att man har ett körkort (se vägtrafiklagen 64 §).

6.3 Traktorn får inte framföras av en person som är sjuk eller trött eller påverkad av alkohol eller annat rusmedel (se vägtrafiklagen 63 §).

6.4 Tillverkarens och importörens anvisningar skall följas vid användning och service av traktorn.

6.5 För att förhindra stölskada skall startnycklarna till traktorn avlägsnas då traktorn inte används. Dörrarna till traktorns förarhytt skall låsas då traktorn i anslutning till arbetsprestation lämnas utan kontinuerlig uppsikt eller då traktorn förvaras i en oläst byggnad.

6.6 Det utrymme där traktorn förvaras får inte användas för något ändamål som är till fara för brandsäkerheten och man får inte göra upp öppen eld eller röka där. Beträffande det utrymme där traktorn förvaras skall man efterfölja de direktiv och bestämmelser som utfärdats av brandmyndigheten på försäkringstagarens boningsort.

6.7 För belysning av traktorns maskineri, bränsletank eller annan del får man endast använda elbelysning.

6.8 Då traktorn eller dess fasta tilläggsutrustning repareras genom svetsning, skall lättantändliga konstruktioner avlägsnas på ett samt på reparationsstället ordnas med behövlig bevakning och handbrandsläckningsutrustning samt efterbevakning under en timme efter avslutat reparationsarbete.

6.9 Traktorns styranordning, bromsar och andra kontrollanordningar skall regelbundet genomgå kontroll och service och fel som konstateras skall omedelbart repareras.

6.10 När traktorn framförs i mörker på allmän väg, skall traktorns lyktor vara i skick och användas.

6.11 För uppvärmning av motor, kraftöverföringsanordningar eller andra delar, får man utöver fordonets standardutrustning endast använda en värmeanordning som dess tillverkare eller importör uppgivit som lämplig för fordonsbruk. Värmeanordningen skall vara utrustad med CE-märke samt med finsk, svensk eller norsk testinrättnings kontrollmärke (FI-, S- eller N-märke). Värmeanordningen skall vara installerad i enlighet med tillverkarens eller importörens anvisningar.

6.12 När traktorn används ska dörrarna och fönstren i mån av möjlighet hållas stängda. När släpvagnen tippas och slam- eller

urinbehållaren påfylls eller töms samt vid gödsel- eller urinspridning ska traktorns dörrar och fönster alltid hållas stängda.

Lantbruksarbetsmaskinförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Med lantbruksarbetsmaskinförsäkringen kan man försäkra en arbetsmaskin som är i användning i lantbruket och som är utrustad med egen motor och drivs med egen kraftkälla.

Det är möjligt att välja mellan tre skyddsnivåer; omfattande skyddsnivå, grundskyddsnivå och reducerad skyddsnivå. Den omfattande skyddsnivån kan väljas för arbetsmaskiner som är under sju år gamla. I grundskydds- och den reducerade skyddsnivån finns det ingen regel som baserar sig på åldern.

I försäkringsbrevet har antecknats märke och modell, ålder/årsmodell, användningsändamål, försäkringsbelopp, den skyddsnivå som försäkringstagaren valt samt den självrisk som skall tillämpas vid försäkringsfall på den arbetsmaskin som är föremål för försäkringen.

Syftet med försäkringen är att enligt punkt 4 i dessa villkor och vald skyddsnivå ersätta direkt sakskada som orsakats till följd av försäkringsfallet samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

2.1 Maskin som nämns i försäkringsbrevet

Föremål för försäkringen är den arbetsmaskin som nämns i försäkringsbrevet inklusive den standardutrustning som ingår i riktpriiset samt i denna fastmonterade tilläggsutrustning. Med en fast tilläggsutrustning avses anordning eller utrustning vars koppling eller montering kräver att verktyg används och som vanligen inte lösgörs när man övergår från en arbetsuppgift till en annan.

2.2 Försäkringsbelopp

Föremålet för försäkringen ska försäkras till sitt återanskaffningsvärde utan mervärdesskatt. Med egendomens återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnad för en ny likadan eller närmast motsvarande maskin.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringen gäller i Finland.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ. Skyddsnivån har antecknats i försäkringsbrevet.

De begränsningar som nämns senare i punkt 4.2 tillämpas oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt.

4.1.1 Omfattande skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade arbetsmaskinen till följd av

- plötsligt och oförutsett bräckage
- att arbetsmaskinen kör av vägen eller välter, att väg rasat, sammanstötning eller av annan utifrån verkande plötslig orsak
- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller av kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning.
- förlust eller skada på arbetsmaskin eller dess standardutrustning eller fast installerad tillägsutrustning då orsaken är uppsätlig skadegörelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap.6–8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot arbetsmaskinen eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tillägsutrustning.

4.1.2 Grundskyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade arbetsmaskinen till följd av

- att arbetsmaskinen kör av vägen eller välter, att väg rasat, sammanstötning eller av annan utifrån verkande plötslig orsak
- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning. **Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats själva generatorn, elmotorn, ackumulatorn eller annan elektrisk utrustning genom kortslutning.**
- förlust eller skada på arbetsmaskin eller dess standardutrustning eller fast installerad tillägsutrustning då orsaken är uppsätlig skadegörelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap. 6–8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot arbetsmaskinen eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tillägsutrustning.

4.1.3 Reducerad skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade arbetsmaskinen till följd av

- eld som kommit lös, blixtnedslag, explosion eller kortslutning i det försäkrade föremålets elektriska utrustning. **Försäkringen ersätter dock inte skada som orsakats själva generatorn, elmotorn, ackumulatorn eller annan elektrisk utrustning genom kortslutning.**
- förlust eller skada på arbetsmaskin eller dess standardutrustning eller fast installerad tillägsutrustning då orsaken är uppsätlig skadegörelse, stöld, olovligt bruk som avses i 28 kap. 6–8 § i strafflagen eller försök till dessa som riktats mot arbetsmaskinen eller dess standardutrustning eller mot fast installerad tillägsutrustning.

4.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- arbetsmaskinens del eller själva anordningen till följd av slitage, frätning, rost, köld eller regn
- av vatten om arbetsmaskinen körs på en väg eller ett område som är täckt av vatten
- av att arbetsmaskinen sjunkit genom is på annat ställe än på vinterväg som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsföreskrifter och som har öppnats för allmän trafik

- av last, om skadan inte är en direkt följd av en skada som skall ersättas i enlighet med vald skyddsnivå i punkt 4.1
- av överbelastning av arbetsmaskin eller dess del
- av försummelse av service
- av användning som strider mot de anvisningar som tillverkaren, importören och försäljaren gett
- däck då det gått sönder
- förbränningsmotor till följd av explosion som inträffat i den
- av användning av olämpligt bränsle
- av att smörjolja eller kylarvätska saknas
- av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

Försäkringen ersätter inte servicekostnader.

Försäkringen ersätter inte kostnader som ersätts på basis av någon lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring. Skada som skall ersättas enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots detta begränsningsvillkor, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sin förpliktelse.

4.3 Begränsningar i försäkringsskyddets omfattning på grund av arbetsmaskinens ålder

4.3.1 Den omfattande skyddsnivå ändras utan särskilt avtal till grundskyddsnivå i början av den försäkringsperiod som först infaller efter att sju år förflutit sedan arbetsmaskinen togs i bruk.

5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

5.1 Ersättningens omfattning

5.1.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakas föremålet för försäkringen till följd av försäkringsfallet.

5.1.2 Transportkostnader till verkstad

Försäkringen ersätter dessutom skäliga kostnader för transport till närmaste verkstad av arbetsmaskin som skadats i samband med försäkringsfall som skall ersättas, om arbetsmaskinen inte kan köras dit för egen maskin och det inte är rimligt att kräva att reparationsåtgärderna utförs på skadeplatsen eller på lantbrukets gårdsplan.

5.1.3 Tilläggskostnader då användning av arbetsmaskin är förhindrad

Försäkringen ersätter extra rimliga och nödvändiga kostnader som orsakats av att arbetsmaskinen inte kan användas då den försäkrade arbetsmaskinen skadats till följd av en skada som ersätts i enlighet med den valda skyddsnivån.

Extra kostnader ersätts för högst 30 dygn från det att skadan inträffat. Försäkringstagaren har, förutom den självrisk som upp bärs för sakskadan, en självrisk på 15 % av extra kostnader.

Som tilläggskostnader kan till exempel ersättas kostnader som orsakats av användning av entreprenör. Åtgärder som orsakar kostnader skall man på förhand komma överens om med Lokalförsäkring.

5.1.4 Ersättning av inkomstbortfall

Försäkringen ersätter dessutom utredd förlust av nettoinkomst som beror på att den försäkrade arbetsmaskinen inte kan användas i förvärvssyfte då arbetsmaskinen skadats till följd av en skada som skall ersättas i enlighet med den skyddsnivå som valts enligt punkt 4.1.

För ersättning av inkomstbortfall förutsätts att det har gjorts en anteckning i försäkringsbrevet om att arbetsmaskinen används för entreprenadarbeten. Ersättning betalas för högst 30 dygn från det att skadan inträffat. Under samma försäkringsperiod kan inkomstbortfall ersättas högst upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

5.2 Beräkning av skadans belopp

5.2.1 Arbetsmaskinens gängse värde utgör grunden för beräkning av skadebeloppet.

Med gängse värde avses arbetsmaskinens kontantförsäljningspris omedelbart före försäkringsfallet. Då gängse värde fastställs skall man beakta arbetsmaskinens ålder, antalet brukstimmar, användningssätt och allmänna skick samt andra omständigheter som påverkar kontantpriset.

5.2.2 Om arbetsmaskinen förstörts eller skadats så svårt att den inte kan repareras till skälig kostnad, utgörs skadebeloppet av skillnaden mellan arbetsmaskinens gängse värde omedelbart före och efter försäkringsfallet.

5.2.3 Om arbetsmaskin kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna eller det penningbelopp som motsvarar dessa, dock högst arbetsmaskinens gängse värde.

För reparation av skadad arbetsmaskin skall man använda till skick och ålder motsvarande användbara delar, om sådana går att få och en anskaffning av dessa inte orsakar fördröjning i reparationsarbetet.

5.2.4 Vid bräckageskador som ersätts från omfattande skyddsnivå utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, från vilka görs ett årligt avdrag på 6 % för varje helt kalenderår som gått ur före skadans händelsetidpunkt och följt efter arbetsmaskinens ibruktagningsår. Det årliga avdraget är 10 %, då man uppskattar skadebeloppet för en arbetsmaskin som används för entreprenad.

5.3 Beräkning av ersättning

5.3.1 Ersättningsbeloppet utgörs av skadebeloppet med avdrag för självriskan, dock högst det försäkringsbelopp som antecknats för arbetsmaskinen i försäkringsbrevet med avdrag för självriskan.

5.3.2 Underförsäkring

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat om det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring är skyldig att med anledning av ett försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant skall ersättning betalas

enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

5.3.3 Överförsäkring

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring är inte skyldig att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse ersätta mera än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant skall ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

5.4 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

5.5 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

5.6 Betalning av ersättning

5.6.1 Lokalförsäkring uppfyller sin ersättningskyldighet antingen genom att betala reparationskostnaderna, betala ersättningen i pengar, lösa in arbetsmaskinen till gängse värde eller att i stället skaffa en arbetsmaskin eller en del till den till samma värde.

5.6.2 Om skadebeloppet värderas till minst två tredjedelar av det gängse värdet, har Lokalförsäkring rätt att lösa in föremålet för försäkringen till dess gängse värde.

Med inlösning avses att den skadade arbetsmaskinen överläts till Lokalförsäkrings ägo så att Lokalförsäkring för den skadade arbetsmaskinen betalar ett ersättningsbelopp som motsvarar dess gängse värde omedelbart före skadan.

5.6.3 Lokalförsäkring är inte skyldig att ersätta sådana skadade delar med nya, som genom reparation kan fås i sådant skick att de uppfyller sitt ändamål.

5.7 Åtgärder då ett försäkringsfall inträffat (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 11.1).

5.7.1 Skada skall utan dröjsmål anmälas till Lokalförsäkring och en skadeanmälan skall göras.

5.7.2 Lokalförsäkring skall reserveras möjlighet att granska den skadade arbetsmaskinen innan reparationen påbörjas.

5.7.3 Lokalförsäkring har rätt att bestämma den verkstad där reparationen av skadorna skall utföras.

5.7.4 Skadevärderingen eller annan teknisk utredning av skadan som Lokalförsäkring låtit göra är inget bevis på att skadan skall ersättas av Lokalförsäkring.

5.7.5 Om en stulen arbetsmaskin eller dess standardutrustning eller fastmonterad tilläggsutrustning fås tillbaka efter det att ersättning betalats skall försäkringstagaren utan dröjsmål överlämna denna till Lokalförsäkring eller återbära ersättningen till den delen.

6 SÄKERHETSFORESKRIFTER

6.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. **Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras** (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

6.2 Arbetsmaskinens förare skall ha ett vederbörligt, av myndigheterna utfärdat körkort eller ha rätt att framföra arbetsmaskinen på basis av sin ålder, då användningen inte förutsätter att man har ett körkort (se vägtrafiklagen 64 §).

6.3 Arbetsmaskinen får inte framföras av en person som är sjuk eller trött eller påverkad av alkohol eller annat rusmedel (se vägtrafiklagen 63 §).

6.4 Tillverkarens och importörens anvisningar skall följas vid användning och service av arbetsmaskinen.

6.5 För att förhindra stöldskada skall startnycklarna till arbetsmaskinen avlägsnas då maskinen inte används. Dörrarna till arbetsmaskinens förarhytt skall låsas då maskinen i anslutning till arbetsprestation lämnas utan kontinuerlig uppsikt eller då den förvaras i en olåst byggnad.

6.6 Det utrymme där arbetsmaskinen förvaras får inte användas för något ändamål som är till fara för brandsäkerheten och man får inte göra upp öppen eld eller röka där. Beträffande det utrymme där arbetsmaskinen förvaras skall man efterfölja de direktiv och bestämmelser som utfärdats av brandmyndigheten på försäkringstagarens boningsort.

6.7 För belysning av arbetsmaskinens maskineri, bränsletank eller annan del får man endast använda elbelysning.

6.8 Då arbetsmaskinen eller dess fasta tilläggsutrustning repareras genom svetsning, skall lättantändliga konstruktioner avlägsnas på ett tillräckligt stort område samt på reparationsstället ordnas med behövlig bevakning och handbrandsläckningsutrustning samt efterbevakning under en timme efter avslutat reparationsarbete.

6.9 Arbetsmaskinens styranordning, bromsar och andra kontrollanordningar skall regelbundet genomgå kontroll och service och fel som konstateras skall omedelbart repareras.

6.10 När arbetsmaskinen framförs i mörker på allmän väg, skall traktorns lyktor vara i skick och användas.

6.11 För uppvärmning av motor, kraftöverföringsanordningar eller andra delar, får man utöver arbetsmaskinens standardutrustning endast använda en värmeanordning som dess tillverkare eller importör uppgivit som lämplig för fordonsbruk. Värmeanordningen skall vara utrustad med CE-märke samt med finsk, svensk eller norsk testinrättnings kontrollmärke (FI-, S- eller N-märke). Värmeanordningen skall vara installerad i enlighet med tillverkarens eller importörens anvisningar.

Arbetsbatalningsförsäkring

I FÖRSÄKRINGENS SYFTE

Försäkringen ersätter skada som orsakats säljare, uthyrare, panthavare eller inteckningshavare till följd av att en försäkrad traktor, skördetröska eller motorarbetsmaskin (nedan fordon) skadats, till den del skadan inte ersätts på basis av en lantbrukstraktor-, skördetröska- eller lantbruksarbetsmaskinförsäkring (nedan huvudförsäkring) som försäkringstagaren har tecknat, på grund av att

- fordonet vid stöldögonblicket inte var låst eller inte fanns i ett låst förvaringsutrymme
- det är fråga om en skada som uppkommit till följd av en sakskada som skall ersättas och som förorsakats fordonets motor eller dess tilläggsutrustning, växellåda, kraftöverföringsanordning eller kylsystem på grund av bristande olje- eller kylarvätske-cirkulation eller annan försummelse av service.
- skadan har orsakats av vatten då fordonet har körts på en väg eller ett område som är täckt av vatten
- skadan har orsakats av att fordonet har sjunkit genom is vid körning på annan vinterväg än en som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsbestämmelser och öppnats för allmän trafik, eller
- skadan orsakats av last eller av överbelastning.

En förutsättning för betalning av ersättning är att skadan till sin händelsetyp skall ersättas på basis av den försäkring som försäkringstagaren tecknat för fordonet.

Ersättning betalas inte, om den ersättningsberättigade på basis av denna försäkring var eller borde ha varit medveten om den omständighet som medförde avslag eller nedsättning av ersättningen på basis av sakförsäkringen.

2 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSTID

Försäkringen är i kraft högst lika länge som huvudförsäkringen och upphör alltid då arbetsbatalningsraterna eller lånet som beviljats mot inteckning till fullo betalats eller leasingavtalet upphör.

3 BERÄKNING OCH BETALNING AV ERSÄTTNINGSBELLOPP

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en självrisk som är av samma storlek som den självrisk som tillämpas på ett likadant försäkringsfall som ersätts från huvudförsäkringen.

Självriskens avdras från det totala skadebeloppet beräknat enligt huvudförsäkringen och denna tilläggsförsäkring och tillämpas bara en gång på samma försäkringsfall.

Av skadebeloppet, från vilket självriskens avdragits, betalas i ersättning den del som nedsatts eller avböjts från huvudförsäkringen.

Den ersättning som betalas från avbetalningsförsäkringen uppgår högst till säljarens eller panthavarens fordran enligt villkoren i avbetalningskontraktet eller till den obetalda andelen av lånet som beviljats mot inteckning vid skadeögonblicket.

Lokalförsäkring är berättigad att återfå betald ersättning av fordonets innehavare, hyrestagare, skadevårdare eller då det gäller inteckning, även av fordonets ägare. Rätten att återfå betald ersättning övergår på Lokalförsäkring då betalning av ersättning skett.

Säljaren, uthyraren eller panthavaren är skyldig att sända en kalkyl till Lokalförsäkring över beloppet på den fordran som han har gällande det skadade fordonet.

Ersättning betalas inte för försummade avbetalningar på fordringarna.

På försäkringen tillämpas inte nyvärdsvillkoren i enlighet med punkt 5.5.2 i skördetröskförsäkringen och punkt 5.3.2 i lantbrukstraktorförsäkringen.

I övrigt tillämpas villkoren för huvudförsäkringen.

Hund- och kattförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Hund- och kattförsäkringens grunddel består av omfattande, grund- eller reducerad skyddsnivå som valts för hunden eller katten, som enligt dessa villkor ersätter skador som orsakats av försäkringsfall som anges i punkt 5.

Dessutom kan man som tilläggskydd enligt val teckna Hundansvarsförsäkring. Hundansvarsförsäkringen upphör när grundförsäkringen upphör.

2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är den hund eller katt som nämns individuellt i försäkringsbrevet.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

3.1 Försäkringen träder i kraft vid avtalad tidpunkt, som finns antecknad i försäkringsbrevet.

3.2 Försäkringen upphör vid utgången av den försäkringsperiod, under vilken hunden eller katten uppnår 10 års ålder.

3.3 Försäkringen gäller i Finland. Försäkringen gäller dessutom tillfälligt i övriga EU- och EES-länder **oavbrutet under högst 90 dygn**, om detta finns antecknat i försäkringsbrevet.

4 FÖRSÄKRINGSBELOPP

4.1 Försäkringsbeloppet är det penningbelopp som antecknats för djuret i försäkringsbrevet.

4.2 Försäkringsbeloppet kan vara högst djurets gängse värde, som bestäms utifrån djurets inköpspris eller avels-, tävlings- eller andra meriter.

4.3 Försäkringsbeloppet sänks årligen från början av den försäkringsperiod, under vilken djuret uppnår 7 års ålder. Sänkningen är 15 procent av då gällande försäkringsbelopp.

5 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

5.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ:

5.2 Omfattande skyddsnivå

- 5.2.1** Försäkringen ersätter skada, då det försäkrade djuret
- dör till följd av olycksfall
 - skadas så svårt till följd av olycksfallet, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det som en direkt följd av olyckan
 - dör till följd av sjukdom
 - insjuknar så allvarligt, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det
 - försvinner eller blir stulet, och djuret inte återfås inom två månader.

5.2.2 Försäkringen ersätter veterinärkostnader som orsakats av vård av sjukdom eller skada till följd av olycksfall som haft sin början under försäkringens giltighetstid.

5.3 Grundskyddsnivå

- Försäkringen ersätter skada, då det försäkrade djuret
- dör till följd av olycksfall
 - skadas så svårt till följd av olycksfallet, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det som en direkt följd av olyckan
 - dör till följd av sjukdom
 - insjuknar så allvarligt, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det
 - försvinner eller blir stulet, och djuret inte återfås inom två månader.

5.4 Reducerad skyddsnivå

- Försäkringen ersätter skada då det försäkrade djuret
- dör till följd av olycksfall
 - skadas så svårt till följd av olycksfallet, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det som en direkt följd av olyckan.

5.5 Som olycksfall anses en plötslig, oförutsedd händelse som inträffat av yttre orsaker och som orsakat kroppsskada. Drunkning, trafikolycka och eldsvåda räknas också som olycksfall.

5.6 Avlivning av ett djur betraktas som oundviklig då den utförs på ordination eller rekommendation av veterinär, då djuret är i ett sådant skick, att det skulle vara uppenbar grymhet att hålla djuret vid liv.

5.7 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte förlust av ett djur till följd av

- medfött fel eller lynnesfel
- tillväxtstörningar eller exteriörfel
- djurplågeri eller försummelse av vård
- att det inte kan bli dräktigt eller förlust av avelsduglighet
- försummelse av lagbestämmelser angående smittosamma djursjukdomar
- krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller atomskada.

Försäkringen ersätter inte veterinärkostnader som orsakats av

- förebyggande vård såsom vaccinationer, medicinering mot parasiter eller borttagning av tandsten
- vitaminer, tillskottsnäring, mineralämnen eller specialdiät, även om dessa används som läkemedel
- undersökning för att konstatera ärftligt fel
- vård av medfött fel, lynnesfel samt vård för att få det dräktigt eller förlust av avelsduglighet
- vård av tillväxtstörningar och exteriörfel
- fysioterapi
- tandsjukdomar och -fel samt vård av dessa
- kastrering, sterilisering eller eftervård av dessa
- försummelse av lagbestämmelser angående smittosamma djursjukdomar
- avlivning av djur, obduktion eller begravning
- kejsarsnitt för franska och engelska bulldoggar, bostonterrier och chihuahuer, för andra raser ersätts kejsarsnitt endast en gång
- ögon- och hudsjukdomar hos hundar av rasen shar-pei.

Därtill tillämpas de begränsningar som anges nedan i villkoren i punkt 6.3.

6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

6.1 Vid ersättning för förlust av djur

6.1.1 För skada som orsakats av djurets död, nödvändiga avlivning, försvinnande eller stöld ersätts djurets gängse värde. Övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningsskyldighet utgörs dock av djurets försäkringsbelopp.

Med djurets gängse värde avses det penningbelopp som kunde ha erhållits för djuret om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

6.1.2 Om det försäkrade djuret försvinner eller blir stulet, skall försäkringstagaren utan dröjsmål göra en anmälan om försvinnandet till Lokalförsäkring. Om man misstänker stöld av djuret, skall en anmälan också göras till polisen.

Om djuret inte har återfunnits inom två månader efter att det försvunnit skall försäkringstagaren framlägga ersättningsanspråk med ingående redogörelse för händelseförloppet och bifoga intyg över utredningen.

Om ägaren får tillbaka ett försvunnet eller stulet djur, måste han utan dröjsmål återbetala den erhållna ersättningen till Lokalförsäkring.

6.1.3 Vid förlust av ett djur ersätter försäkringen dessutom veterinärens arvode för utlåtande i anslutning till försäkringsfallet samt kostnader för att lösa ut en kopia av brottsanmälan.

6.1.4 Skada ersätts bara till den del som den inte ersätts från någon annan försäkring eller enligt lagen om djursjukdomar eller av andra orsaker ur allmänna medel.

6.2 Ersättning av veterinärkostnader

6.2.1 Som veterinärkostnader ersätts i anslutning till vård av sjukdom eller olycksfall

- skäliga veterinärarvoden samt mediciner och förbands- och vårdmaterial som veterinären använt eller ordinerat för vård av denna sjukdom eller skada
- röntgen- och laboratoriekostnader samt klinikarvoden som orsakats av undersökning av sjukdomen eller skadan.

Till skadeanmälan skall bifogas kvitto på erlagt veterinärarvode, där det tydligt framgår vilket djur som har fått vård och för vilken sjukdom eller vilket olycksfall arvodet betalats.

6.2.2 Försäkringen ersätter inte

- kostnader för transport av djuret eller resekostnader för dess skötare
- inkomstbortfall
- faktureringsavgifter
- andra kostnader än kostnader för anskaffning eller användning av mediciner eller därmed jämförbara förbands- och vårdmaterial som avses i punkt 6.2.1

Veterinärkostnaderna ersätts bara till den del de inte ersätts från annan försäkring eller enligt lagen om djursjukdomar eller av andra orsaker ur allmänna medel.

6.2.3 Övre gräns för ersättningsskyldighet under försäkringsperioden

Övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningsskyldighet för veterinärkostnader som förorsakats under försäkringsperioden är det belopp i euro som antecknats i försäkringsbrevet.

6.2.4 Vårdperiod som ersätts

Kostnader som orsakats till följd av vård av samma sjukdom eller skada ersätts för en tidsperiod om högst ett år.

6.2.5 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av veterinärkostnaderna.

6.3 Övriga ersättningsbestämmelser

Lokalförsäkring är fri från ersättningsansvar för de skador och sjukdomar

- som har uppstått inom 14 dygn efter försäkringens begynnelse (gäller bara sjukdomar)
- som förelåg då försäkringen inträdde
- som förelåg då försäkringsbeloppet för ifrågavarande höjning höjdes
- som orsakas i samband med vård av ovannämnda skador eller sjukdomar.

Försäkringsfallet anses ha inträtt då skadan eller sjukdomen på basis av veterinärmedicinsk erfarenhet uppskattas ha inträtt, oberoende av när skadan eller sjukdomen upptäckts första gången.

Om försäkringsbeloppet för djuret höjs eller sänks under sjukdomstiden, beräknas ersättningen på basis av det försäkringsbelopp som gällde då djuret insjuknade.

Vid värderingen beaktas inte sådana skönhetsfel som endast påverkar djurets försäljningsvärde, men inte dess användbarhet som avelsdjur eller för annat ändamål.

6.4 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade i sin affärsverksamhet med hundar eller katter enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i kostnaderna som skall ersättas, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

7 SÄKERHETSFORESKRIFTER

7.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. **Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras** (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

7.2 Ett försäkrat djur skall skötas väl

Ett djur får inte lämnas utan nödvändig skötsel, föda, dryck eller vila, och det får inte överansträngas.

Till god vård hör vederbörlig vaccinering i enlighet med Finska Kennelklubbens och Suomen Kissaliittos bestämmelser.

7.3 Veterinärens vårdanvisningar skall följas

Då djuret skadas, insjuknar eller blir slött eller magrar utan att uppvisa egentliga sjukdomssymptom, är försäkringstagaren skyldig att omedelbart underrätta veterinär härom och följa veterinärens anvisningar.

7.4 Myndighetsbestämmelser skall efterföljas

Lagen om djursjukdomar (55/80), djurskyddslagen (247/96) och andra myndighetsbestämmelser skall följas.

8 LOKALFÖRSÄKRINGS RÄTT TILL GRANSKNING

Lokalförsäkring har rätt att låta granska det försäkrade djuret och skaffa uppgifter om djuret av en veterinär eller annan expertis.

Hundansvarsförsäkring

(ingår i försäkringsavtalet om man separat har kommit överens om det och gjort anteckning i försäkringsbrevet)

1 ALLMÄN BESKRIVNING

Lokalförsäkring förbinder sig att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 4.1 samt andra kostnader som särskilt nämns i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning, och
- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är ägaren, innehavaren och besittaren av den hund som nämns i försäkringsbrevet, var och en i denna egenskap.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringen gäller i Finland. Försäkringen gäller dessutom tillfälligt i övriga EU- och EES-länder oavbrutet under högst 90 dygn, om detta har antecknats i försäkringsbrevet.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Försäkringsfall som ersätts

4.1.1 Försäkringen ersätter person- och sakskada som av den försäkrades hållning av hund orsakas annan inom försäkringens giltighetsområde, för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt står i ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

4.1.2 Försäkringen ersätter oberoende av vållande följande skador som orsakats av en hund:

- personskador
- direkt sammanstötning med ett fordon
- skador som jakthund i samband med jakt har orsakat sällskaps- och husdjur.

4.2 Begränsningar

4.2.1 Skada som orsakas en själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas den försäkrade själv eller annan försäkrad

4.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till låns eller annars nyttjade.

4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen har eller hade

- åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla
- i förvar
- på annat sätt tagits hand om av försäkringstagaren eller överlämnats till denne (till exempel hundar som åtagits att skötas eller skolas).

4.2.4 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, om ett sådant ersättningsansvar inte skulle föreligga utan nämnda förbindelse.

4.2.5 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade har orsakat uppsåtligen. Försäkringen ersätter dock en skada som en försäkrad person under 12 år även orsakat uppsåtligen.

Ersättningen kan sänkas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel och detta faktum har inverkat på försäkringsfallet.

(Se även allmänna avtalsvillkor, punkt 7).

4.2.6 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada, om fel, brist eller annan grund för ersättningsansvar var eller borde ha varit känt för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

4.2.7 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

4.2.8 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del skadan ersätts från någon annan ansvarsförsäkring som den försäkrade har.

5 UTREDNING AV SKADA

5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att ge Lokalförsäkring tillfälle att värdera skadans belopp och möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- lämna Lokalförsäkring de uppgifter och dokument som försäkringstagaren har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan
- skaffa eller göra nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skäligena kostnader har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång ska den försäkrade utan dröjsmål meddela Lokalförsäkring om detta.

Om den försäkrade inte på förhand underrättar Lokalförsäkring om en rättegång, har Lokalförsäkring ingen skyldighet att ersätta kostnaderna eller utgifterna som rättegången föranlett.

5.2 Lokalförsäkrings skyldigheter

Lokalförsäkring utreder om försäkringstagaren är skadeståndsskyldig för en skada som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner ett krav, binder inte detta Lokalförsäkring, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om Lokalförsäkring har meddelat den försäkrade att man inom gränserna för försäkringsbeloppet är beredd att ingå en överenskommelse med den skadelidande, beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker därtill, är Lokalförsäkring inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller göra ytterligare utredningar i ärendet.

6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet ersätts de kostnader som anges i punkterna 6.1 – 6.3.

6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas enligt de bestämmelser och den rättspraxis som gäller för skadestånd.

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel denne eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns, betalas ersättningen enligt huvudtal.

6.2 Avvärningskostnader vid hotande skaderisk

Då ett skadefall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att ansvara för att skadan avvärs eller begränsas (se allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för ansvarsskada mot någon annan kan avvärsas, men inga längre gående efteråtgärder för skada, om man inte separat kommer överens med Lokalförsäkring om åtgärderna. Kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för utredning av skada, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte separat kommit överens om med Lokalförsäkring.

Om skadestandsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en skada som ska ersättas från försäkringen, betalar Lokalförsäkring rättegångskostnaderna som föranleds av rättegången.

Försäkringen ersätter advokat- och rättegångskostnader enligt rättegångsbalken och de rättsnormer som gäller rättegångskostnader i lagen om rättegång i brottmål. Då arvodets och kostnadernas skälighet bestäms, beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet. Vid skiljeförfarande ersätter inte försäkringskyddet skiljemannens arvode.

Förutsättning för ersättning av rättegångskostnader är att

- rättegången gäller ett försäkringsfall som enligt försäkringsvillkoren ska ersättas
- skadeanmälan har gjorts till Lokalförsäkring innan rättegången inleddes
- Lokalförsäkring har haft rätt att utse den advokat, som representerar den försäkrade.

6.4 Försäkringsbelopp

6.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör det högsta sammanlagda beloppet, inklusive utrednings- och rättegångskostnaderna, som betalas i ersättning för en och samma skada. Avväjningskostnader ersätts enligt punkt 6.2 i allmänna avtalsvillkor.

6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan har konstaterats.

6.5 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje skada den i försäkringsbrevet antecknade självrisken som dras av från det sammanlagda beloppet av skadestånd, avväjningskostnader och utrednings- och rättegångskostnader som räknats ut enligt villkoren.

6.6 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i kostnaderna som ska ersättas, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Privat olycksfallsförsäkring

Innehållet i försäkringsavtalet som gäller Privat olycksfallsförsäkring fastställs enligt försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren för privat olycksfallsförsäkring samt de allmänna avtalsvillkoren. I försäkringsbrevet har antecknats individuella uppgifter om försäkringsavtalet såsom till exempel försäkrade och försäkringsavtalets omfattning. I försäkringsvillkoren redogörs för de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet.

Då en privat olycksfallsförsäkring, som tecknats i anslutning till lantbruksförsäkring, fortsätter utan lantbruksförsäkring, stiger premien för privat olycksfallsförsäkring från början av den premieperiod som följer efter lantbruksförsäkringens upphörande till samma nivå som premien för en försäkring som säljs självständigt.

I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen ersätter olycksfall som inträffat under försäkringens giltighetstid och andra försäkringsfall som särskilt anges i villkoren. Ersättningarna betalas enligt dessa villkor på det sätt som noggrannare beskrivs nedan.

Försäkringsavtalet för barn innehåller följande ersättningslag:

- vårdkostnader för olycksfall
- menersättning vid olycksfall
- dödsfallsersättning vid dödsfall genom olycksfall.

Till försäkringsavtalet för vuxna kan enligt försäkringstagarens val förutom vårdkostnader och menersättning vid olycksfall också inkluderas det ena eller båda av följande ersättningslag:

- dagersättning för arbetsoförmåga som orsakats av olycksfall
- dödsfallsersättning vid dödsfall genom olycksfall.

2 FÖRSÄKRADE OCH ERSÄTTNINGSTAGARE

2.1 Försäkrade

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet som stadigvarande årligen bor över sex (6) månader i Finland och har sin stadigvarande hemort i Finland samt omfattas av Finlands sjukförsäkringslag.

2.2 Ersättningstagare

Ersättningstagare är den försäkrade eller annan som är berättigad till ersättning. Vid dödsfall är ersättningstagare förmånstagare.

Förmånstagare är den försäkrades anhöriga om inte försäkringstagaren skriftligen före försäkringsfallet har meddelat någon annan förmånstagare till Lokalförsäkring. För förordnande av förmånstagare redogörs i punkt 10 i allmänna avtalsvillkor.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

3.1 Giltighetsstadganden i anslutning till försäkringsform

Försäkringen gäller enligt försäkringstagarens val antingen som heltidsförsäkring eller som fritidsförsäkring. Det valda alternativet antecknas i försäkringsbrevet.

3.1.1 Heltidsförsäkringen gäller både i arbetet och på fritiden.

3.1.2 Fritidsförsäkringen gäller endast på fritiden.

Från fritidsförsäkringen betalas inte ersättning för försäkringsfall som

- kan ersättas enligt någon lag om olycksfallsförsäkring eller
- har inträffat då den försäkrade i förvärvssyfte utfört arbete i annans tjänst eller som självständig företagare eller under omständigheter som beror på sådant arbete (t.ex. på arbetsresa).

Den försäkrade ska vid behov till Lokalförsäkring lämna in olycksfallsförsäkringsanstaltens beslut som utredning över om man till följd av samma olycksfall betalar ersättning till denne enligt lag om olycksfallsförsäkring.

3.1.3 Barnets försäkring gäller som heltidsförsäkring i skolan, i arbetet och på fritiden.

3.2 Giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i världen.

Från försäkringen betalas inte ersättning om olycksfallet har inträffat efter att det har gått över 12 månader sedan vistelsen utomlands började. En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål.

3.3 Inverkan av den försäkrades ålder på giltigheten

Försäkringen för barn gäller till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 20 år.

Försäkringen för vuxna gäller för ersättningslag som gäller vårdkostnader till följd av olycksfall, menersättning och dödsfallsersättning till slutet av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 80 år. För dagersättning som gäller arbetsoförmåga till följd av olycksfall gäller försäkringen till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 75 år.

3.4 Giltighet vid idrottsverksamhet

3.4.1 Försäkringen gäller för försäkrad under 17 år i all idrottsverksamhet, förutom i professionell idrott.

3.4.2 För 17 år fyllda personer gäller försäkringen vid idrott som man utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

3.4.3 Försäkringen gäller inte i professionell idrott. Med professionell idrott avses att den försäkrade får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att denne ska försäkras med en försäkring enligt lag om olycksfalls- och pensionskydd för idrottsutövare.

3.4.4 För 17 år fylld person gäller försäkringen inte för vårdkostnadernas och dagersättningens del i

- tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning enligt träningsprogram och inte heller vid annat idrottsevenemang vars arrangör förutsätter att deltagaren tecknar licensförsäkring eller undertecknar klausul om ansvarsfrihet

- kamp- och kontaktsporter eller självförsvarsgrenar såsom judo, brottning, boxning, karate eller motsvarande
- kraftsporter, såsom tyngdlyftning, styrkelyft eller motsvarande
- bodybuilding
- motorsporter, såsom go-kart, motocross, rallysport eller motsvarande
- klättringsgrenar såsom bergs-, klipp-, is-, väggklättring eller motsvarande
- apparat- eller fridykning
- luftsporter såsom fallskärmshoppning, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hobby syfte
- bungyhoop
- freestyleskidåkning, hastighetsåkning eller störtlopp eller utförsåkning utanför markerade backar.

3.4.5 En försäkring (idrottskydd) kan beviljas separat för idrotts-grenar eller verksamheter som anges i punkt 3.4.4, med undantag av motorsporter.

3.5 Giltighet under flygresa

Försäkringen gäller under flygresan, då den försäkrade är passagerare i ett luftfartyg försett med nationalbeteckning.

Om samma person samtidigt har flera gällande privata olycksfallsförsäkringar och reseförsäkringar hos ett eller flera försäkringsbolag är dessa i kraft under flygresan upp till ett försäkringsbelopp på sammanlagt högst 252 282 euro, med undantag av separata flygolycksfallsförsäkringar.

Vid olycksfall som sker i samband med flygolycka gäller försäkringen inte för personer som hör till flygpersonalen eller som utför uppdrag i anslutning till flygningen.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS SOM OLYCKSFALL OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Olycksfall

Ett olycksfall är en plötslig händelse som sker utan den försäkrades förskyllan, beror på en yttre orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada.

Som olycksfall ersätts även drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som intagits i misstag, gasförgiftning och skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall ersätts också sträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, till den del den inte beror på lyte, skada eller sjukdom som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor. Ersättning betalas endast om läkarvården har inletts inom 14 dygn efter att man skadat sig. Ersättning betalas för högst sex veckor efter att sträckningsskadan uppstått.

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte magnetundersökning eller kirurgiska ingrepp.

4.2 Begränsningar som gäller olycksfall

4.2.1 Som olycksfall ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- den försäkrades sjukdom eller lyte
- kirurgiskt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd, om åtgärden inte har utförts för behandling av skada som ersätts från denna försäkring
- förgiftning orsakad av ämne som intagits som föda
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre faktor skulle ha bidragit till skadan
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- användning av läkemedel, alkohol eller annat rusmedel
- krig, uppror eller väpnad konflikt. Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är fråga om storkrig eller när den försäkrade själv har deltagit i nämnda aktioner.
- att den försäkrade har tjänstgjort i internationella fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa
- plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.

4.2.2 Som olycksfall ersätts inte

- diskbråck, bråck i magen eller lumsken, ruptur i akillesena och inte heller upprepade urledvridningar om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas
- smittosam sjukdom och dess följder som orsakats avbett eller sting
- psykiska följder till följd av olycksfall.

4.3 Inverkan av sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte beror på olycksfall

En sjukdom, ett lyte, en skada eller en degeneration i stöd- och rörelseorganen som är oberoende av olycksfallet ersätts inte, även om de skulle ha varit symptomfria före olycksfallet.

Om dessa faktorer, som inte beror på olycksfallet, väsentligt har bidragit till uppkomsten av skada till följd av olycksfall eller till att dess läkning fördröjts, betalas vårdkostnader, dagarsättning och menersättning bara till den del som vården, arbetsförmågan eller menet på basis av den medicinska kunskapen kan anses ha orsakats av det ersättningsbara olycksfallet.

5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER SOM GÄLLER OLYCKSFALL

5.1 Vårdkostnader till följd av olycksfall

5.1.1 Lokalförsäkring ersätter på basis av originalkvitton de sjukvårdskostnader till följd av olycksfall som inte ersätts med stöd av någon lag.

5.1.2 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts kostnader som anges i punkt 5.2 och som orsakats av ett olycksfall som inträffat under försäkringens giltighetstid.

5.1.3 Som vårdkostnader för skada till följd av olycksfall ersätts också kostnader för vård, som gets och undersökningar som gjorts utomlands, vilka anges i punkt 5.2.

5.1.4 Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökning och vård av skada har ordinerats av läkare och att de enligt den allmänt godkända medicinska kunskapen är nödvändiga för undersökningen och vården av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäligena.

5.1.5 Försäkringen ersätter vårdkostnader för samma olycksfall **högst upp till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.**

5.2 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts

- kostnader för undersökningar och vårdåtgärder som utförts av en läkare eller en yrkesperson inom hälsovårdssektorn
- nödvändiga och oundvikliga resekostnader i anslutning till ovannämnda undersökningar eller behandlingar ersätts **dock högst till närmaste, på medicinska grunder motiverade plats, där de kan ges.** Om resan har gjorts med privatbil, bestäms ersättningen enligt kilometerersättningen som Folkpensionsanstalten tillämpar.
- skäliga kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för Lokalförsäkring.
- läkemedel som läkaren ordinerat för vård av skada som på basis av ett tillstånd som myndigheten beviljat säljs på apotek, **med undantag av de preparat som anges i punkt 5.3**
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i användning och gått sönder i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål.
- kostnader för reparation av glasögon som varit i användning och skadats i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. **Kostnader ersätts upp till ett belopp av högst 500 euro per försäkringsfall. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom tre månader från olycksfallet.**
- första glasögonen som ordinerats till följd av en skada som orsakats av olycksfall
- av Lokalförsäkring på förhand godkända kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en olycksfallsskada som ersätts från denna försäkring
- kostnader för nödvändig fysikalisk vård som ordinerats av läkare till följd av operation eller gipsning av en skada som orsakats av olycksfall, **dock för en vårdperiod som omfattar högst 10 behandlingar per olycksfall**
- förbandsmaterial samt anskaffning av det första ortopediska stödet som är nödvändigt för vård av en olycksfallsskada
- på basis av barnets försäkring nödvändiga extra kostnader för skolresor, som på grund av en ersättningsbar skada och enligt läkarordination gjorts med ett fortskaffningsmedel som avviker från det sedvanliga, då kommunen med stöd av lagen inte är skyldig att ersätta dessa kostnader.

5.3 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts inte

- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar och inte heller resekostnader i anslutning därtill
- tillägg för hembesök eller hemvård
- inkomstbortfall eller andra indirekta kostnader
- rehabilitering
- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med dessa jämställd vård, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 5.2
- kostnader för tal-, psyko-, närings-, ergo- eller neuropsykologisk terapi eller annan med dessa jämförbar terapi
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnena, bassalvor, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter eller homeopatiska eller antroposofiska preparat
- medicinsk utrustning, andra hjälpmedel eller proteser, förutom de som anges i punkt 5.2
- kosmetisk eller plastikkirurgisk vård, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 5.2
- andra sådana kostnader som inte har angetts i punkt 5.2.

5.4 Dagersättning för arbetsoförmåga som orsakats av olycksfall

5.4.1 För arbetsoförmåga till följd av kroppsskada betalas den dagersättning som gällde vid skadetidpunkten eller den del av den som motsvarar förlusten av arbetsoförmågan.

Den försäkrade är fullständigt arbetsoförmögen om denne är helt oförmögen att utföra sina sedvanliga arbetsuppgifter och delvis arbetsoförmögen om denne är delvis oförmögen att utföra dessa uppgifter.

5.4.2 Dagersättning betalas från den dag läkarvården inleddes och betalningen upphör senast då ett år förflutit sedan olycksfallet.

5.5 Menersättning

5.5.1 Definition på men

Med ett men avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men, som den försäkrade orsakas till följd av olycksfall. Då ett men bestäms beaktas endast arten av den skada som olycksfallet orsakat **men inga individuella förhållanden såsom yrke eller fritidsintressen.**

Menets omfattning fastställs enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om invaliditetsklassificering som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring och gällde vid skadetidpunkten. Skadorna har indelats i invaliditetsklasserna 0-20 så att invaliditetsklass 1 motsvarar ett femprocentigt medicinskt men och varje följande klass motsvarar ett men som är fem procentenheter högre. Invaliditetsklass 20 motsvarar ett fullständigt 100 procentigt men.

5.5.2 Ersättning för bestående men

Ersättning för bestående men betalas efter att menet har blivit bestående, dock tidigast ett år efter olycksfallet. Som ersättning betalas den del av försäkringsbeloppet, som gällde vid skadetidpunkten och som motsvarar invaliditetsklassen.

Ersättning betalas dock inte för ett men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.

Om invaliditetsklassen, till följd av att skadan förvärrats, ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, ska tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. **Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats, om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.**

5.6 Dödsfallsersättning

För dödsfall genom olycksfall, som ska ersättas, betalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten.

Ersättning betalas dock inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan olycksfallet.

6 ANSÖKAN OM ERSÄTTNING

6.1 Utredning av olycksfall

Ersättningsökanden ska till Lokalförsäkring lämna in ersättningsansökan om skadan. Ersättningsansökan kan göras per telefon, på internet, personligen på kontoret eller genom att lämna in en skriftlig skadeanmälan.

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättningsansökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom 10 år från det att försäkringsfallet inträffat eller från det att skadepåföljden uppkommit. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.**

6.2 Ersättning för vårdkostnader

Ersättningsökanden ska själv betala vårdkostnaderna och söka ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen hos FPA:s lokalbyrå inom sex månader från kostnadernas betalningsdag. För betalning av försäkringsersättning ska ersättningsökanden till Lokalförsäkring lämna in FPA:s ersättningsberäkning i original och kopior på originalkvitton för kostnaderna. De kvitton som FPA inte betalar ersättning för, ska lämnas in i original till Lokalförsäkring.

Om den försäkrade har rätt att få ersättning för vårdkostnader med stöd av någon annan lag än sjukförsäkringslagen, ska ersättning först sökas enligt ifrågavarande lag.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen eller någon annan lag har gått förlorad till följd av att man försummat nämnda utsatta tider eller någon annan orsak, avdras från ersättningen den andel som skulle ha betalats på basis av dessa lagar.

6.3 Dödsfallsersättning vid dödsfall genom olycksfall

För betalning av dödsfallsersättning ska ersättningsökanden till Lokalförsäkring lämna in den försäkrades dödsattest och en officiell utredning över förmånstagarna och deras betalningsadresser.

Resenärförsäkring

Innehållet i försäkringsavtalet som gäller resenärförsäkring fastställs enligt försäkringsbrevet, villkoren för resenärförsäkring samt de allmänna avtalsvillkoren. I försäkringsbrevet har antecknats individuella uppgifter om försäkringsavtalet såsom till exempel försäkrade och försäkringsavtalets omfattning. I försäkringsvillkoren redogörs för de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet.

Då en resenärförsäkring, som tecknats i anslutning till lantbruksförsäkring, fortsätter utan lantbruksförsäkring, stiger premien för resenärförsäkring från början av den premieperiod som följer efter lantbruksförsäkringens upphörande till samma nivå som premien för en försäkring som säljs självständigt.

I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen ersätter skador som under försäkringens giltighetstid orsakats av försäkringsfall som fastställs i försäkringsvillkoren. Ersättningarna betalas enligt dessa villkor på det sätt som noggrannare beskrivs nedan.

Följande försäkringskydd ingår i resenärförsäkringsavtalet:

- vårdkostnader för sjukdom eller olycksfall under resa
- annullering av resa
- avbrytande av resa
- försening från resa.

I resenärförsäkringsavtalet kan dessutom också ingå följande försäkringskydd:

- menersättning till följd av olycksfall under resa
- dödsfallsersättning till följd av olycksfall under resa eller allmänfarlig smittosam sjukdom.

Vid dödsfall under resa ersätter försäkringen därtill skäliga kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands högst till ett belopp som motsvarar kostnaderna för hemtransport.

2 FÖRSÄKRADE OCH ERSÄTTNINGSTAGARE

2.1 Försäkrade

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet som stadigvarande årligen bor över sex (6) månader i Finland och har sin stadigvarande hemort i Finland samt omfattas av Finlands sjukförsäkringslag.

Försäkrade är förutom de personer som nämns i försäkringsbrevet också familjemedlemmar under 16 år som reser tillsammans med dem, även om dessa inte antecknats i försäkringsbrevet. **Försäkringen för en familjemedlem gäller dock endast på basis av en resenärförsäkring åt gången hos Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag (nedan Lokalförsäkring).**

Med familjemedlemmar avses den försäkrades barn, barnbarn, adoptivbarn, fosterbarn, syskon och halvsyskon samt makans/ makens eller sambons barn.

Parterna i ett registrerat parförhållande jämställs med äkta makar. Med sambo avses en person som under äktenskapsliknande förhållanden lever tillsammans med den försäkrade och som enligt befolkningsregistret stadigvarande bor på samma adress med den försäkrade.

2.2 Ersättningstagare

Ersättningstagare är den försäkrade eller annan som är berättigad till ersättning. Vid dödsfall är ersättningstagare förmånstagare.

Förmånstagare är den försäkrades anhöriga om inte försäkringstagaren skriftligen före försäkringsfallet har meddelat någon annan förmånstagare till Lokalförsäkring. För förordnande av förmånstagare redogörs i punkt 10 i allmänna avtalsvillkor.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

3.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller under resor som påbörjas från Finland.

Försäkringen gäller överallt i världen för personer under 70 år, för 70 år fyllda personer gäller försäkringen under utlandsresor.

För personer under 70 år gäller försäkringen i Finland under resor som företas till platser som fågelvägen befinner sig på minst 50 kilometers avstånd från den försäkrades hem, arbets- eller studieplats eller fritidsbostad. Försäkringen gäller inte på ovannämnda platser eller under resor mellan ovannämnda platser, även om resans längd överstiger 50 kilometer.

3.2 Giltighetstid

Försäkringen gäller under resor som påbörjas från Finland och räcker **högst 90 dygn**. När resan varar längre än 90 dygn, **upphör Lokalförsäkrings ansvar då 90 dygn gått sedan resan började**.

Genom ett tilläggsavtal och -premie gäller försäkringen också till den del som resan varar längre än 90 dygn.

En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål.

3.3 Inverkan av den försäkrades ålder på giltigheten

Försäkringen gäller till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 80 år.

Familjeresenärförsäkringen gäller för varje försäkrad till utgången av den försäkringsperiod under vilken denne fyller 70 år.

3.4 Giltighet vid idrottsverksamhet

3.4.1 Försäkringen gäller för försäkrad under 17 år i all idrottsverksamhet, förutom i professionell idrott.

3.4.2 För 17 år fyllda personer gäller försäkringen vid idrott som man utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

3.4.3 Försäkringen gäller inte i professionell idrott. Med professionell idrott avses att den försäkrade får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att denne ska försäkras med en försäkring enligt lag om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

3.4.4 För 17 år fylld person gäller försäkringen inte för vårdkostnadernas del i

- tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning enligt träningsprogram och inte heller vid annat idrottsevenemang vars arrangör förutsätter att deltagaren tecknar licensförsäkring eller undertecknar klausul om ansvarsfrihet
- kamp- och kontaktsporter eller självförsvarsgrenar såsom judo, brottning, boxning, karate eller motsvarande
- kraftsporter, såsom tyngdlyftning, styrkelyft eller motsvarande
- bodybuilding
- motorsporter, såsom go-kart, motocross, rallysport eller motsvarande
- klättringsgrenar såsom bergs-, klipp-, is-, väggklättring eller motsvarande
- apparat- eller fridykning
- luftsporter såsom fallskärmshoppning, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hobby syfte
- bungyhoop
- freestyleskidåkning, hastighetsåkning eller störtlopp eller utförsåkning utanför markerade backar.

3.4.5 En försäkring (idrottsskydd) kan beviljas separat för idrottsgrenar eller verksamheter som anges i punkt 3.4.4, med undantag av motorsporter.

3.5 Försäkringens giltighet under flygresa

Försäringen gäller under flygresa, då den försäkrade är passagerare i ett luftfartyg försett med nationalbeteckning.

Om samma person samtidigt har flera gällande privata olycksfallsförsäkringar och reseförsäkringar hos ett eller flera försäkringsbolag är dessa i kraft under flygresan **upp till ett försäkringsbelopp på sammanlagt högst 252 282 euro**, med undantag av separata flygolycksfallsförsäkringar.

Vid olycksfall som sker i samband med flygolycka gäller försäringen inte för personer som hör till flygpersonalen eller som utför uppdrag i anslutning till flygningen.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Olycksfall under resa

4.1.1 Olycksfall under resa är en plötslig händelse som sker utan den försäkrades förskyllan, beror på en yttre orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada.

Som olycksfall under resa ersätts även drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som intagits i misstag, gasförgiftning och skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall under resa ersätts också sträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, till den del den inte beror på sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor.

Förutsättningen för ersättning är att läkarvården inleds inom 14 dygn efter att man skadat sig. Ersättning betalas för högst sex veckor efter att sträckningsskadan uppstått.

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte magnetundersökning och inte heller kirurgiska ingrepp.

4.1.2 Som olycksfall under resa ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- den försäkrades sjukdom eller lyte
- kirurgiskt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd, om åtgärden inte har utförts för behandling av skada som ersätts från denna försäkring
- förgiftning orsakad av ämne som intagits som föda
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre faktor skulle ha bidragit till skadan
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- användning av läkemedel, alkohol eller annat rusmedel
- krig, uppror eller väpnad konflikt. Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är fråga om storkrig eller när den försäkrade själv har deltagit i nämnda aktioner
- att den försäkrade har tjänstgjort i internationella fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa
- plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.

4.1.3 Som olycksfall under resa ersätts inte

- diskbräck, bräck i magen eller ljumsken, ruptur i akillesena och inte heller upprepade urledvridningar om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas
- smittosam sjukdom och dess följder som orsakats av bett eller sting
- psykiska följder till följd av olycksfall.

4.1.4 Inverkan av sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte beror på olycksfall under resa

En sjukdom, ett lyte, en skada eller en degeneration i stöd- och rörelseorganen, som är oberoende av olycksfall under resa ersätts inte, även om de skulle ha varit symptomfria före olycksfallet.

Om dessa faktorer, som inte beror på olycksfallet, väsentligt har bidragit till uppkomsten av skada till följd av olycksfall eller till att dess läkning fördröjts, betalas vårdkostnader och menersättning bara till den del som vården eller menet på basis av den medicinska kunskapen kan anses ha orsakats av det ersättningsbara olycksfallet.

4.2 Sjukdom under resa

4.2.1 Sjukdom under resa är en sådan oförutsedd och plötslig sjukdom som kräver läkarvård, vars första symptom har yppats under resan eller som enligt allmän medicinsk erfarenhet annars ska anses ha fått sin början under resan.

En förutsättning för att sjukdom under resa ska ersättas är att man har sökt läkarvård under resan eller inom 14 dygn efter att resan avslutades. Ifall det är fråga om en smittosam sjukdom, vars inkubationstid är längre än 14 dygn, tillämpas inte denna tidsfrist.

4.2.2 Ersättning betalas också för vårdkostnader som orsakats av att en redan tidigare känd sjukdom plötsligt förvärrats eller att tillståndet förändrats under resan, **ifall förvärrningen eller det förändrade tillståndet enligt allmän medicinsk erfarenhet inte varit sannolik eller att vänta. I dessa fall ersätts endast akut vård som under högst en veckas tid getts vid resmålet.**

4.2.3 Som sjukdom under resa ersätts inte sjukdom, vars tydliga symptom yppats redan innan resan började eller vars undersökningar eller vårdåtgärder inte är slutförda före resan börjar, även om sjukdomen konstateras under resan.

4.2.4 Som sjukdom under resa ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- användning av läkemedel, alkohol eller rusmedel
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.

4.3 Ersättningsbestämmelser för olycksfall och sjukdom under resa

4.3.1 Lokalförsäkring ersätter på basis av originalfakturor och -kvitton de sjukvårdskostnader till följd av olycksfall och sjukdom under resa **som inte ersätts med stöd av någon lag.**

4.3.2 Vårdkostnader till följd av skada som ersätts som olycksfall under resa, ersätts **högst till dess att tre år förflutit sedan olycksfallet inträffade.**

4.3.3 Vårdkostnader till följd av sjukdom som ersätts som sjukdom under resa ersätts **högst till dess att 120 dygn förflutit sedan vården inleddes.**

4.3.4 Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökning och vård av skada har ordinerats av läkare och att de enligt den allmänt godkända medicinska kunskapen är nödvändiga för undersökningen och vården av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäligen.

4.3.5 I vårdkostnader som ersätts ingår

- kostnader för undersökningar och vårdåtgärder som utförts av en läkare eller en yrkesperson inom hälsovårdssektorn
- skäligen kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för Lokalförsäkring.
- läkemedel som läkaren ordinerat och som på basis av ett tillstånd som myndigheten beviljat säljs på apotek, **med undantag av de preparat som anges i punkt 4.3.6**
- kostnader för nödvändig fysikalisk vård som ordinerats av läkare till följd av operation eller gipsning av en skada som orsakats av olycksfall under resa, **dock för en vårdperiod som omfattar högst 10 behandlingar per olycksfall**
- medicinskt sett nödvändiga skäligen kostnader som orsakats av vård eller undersökning av olycksfall under resa som en tandläkare har gett eller ordinerat

- oundvikliga, skäligen och nödvändiga resekostnader som ansluter sig till vården som getts på ovannämnda resmål. Om resan har gjorts med privatbil, bestäms ersättningen enligt kilometerersättningen som Folkpensionsanstalten tillämpar.
- kostnader för nödvändig förstahjälps vid akut tandvärk, ifall värken börjat och vården getts på resmålet, **dock högst upp till ett belopp av 120 euro inklusive resekostnader.** Dessa kostnader ersätts också i det fall att värken orsakats av bitning eller av annat än sjukdom under resa.
- nödvändiga telefonutgifter i samband med sjukvård **upp till ett belopp av 100 euro**
- av Lokalförsäkring på förhand godkända skäligen kostnader för sjuktransport till hemlandet och för ledsagare som nödvändigt behövs på resan
- av Lokalförsäkring på förhand godkända kostnader för resa och logi till resmålet och tillbaka till Finland för en nära anhörig, ifall den försäkrade till följd av olycksfall eller sjukdom under resa som ska ersättas, enligt medicinska grunder bedömt, svävar i livsfara. **Ersättning för logi betalas högst för sju dygn.**
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i användning och gått sönder i samband med ett olycksfall under resa som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål
- kostnader för reparation av glasögon som varit i användning och skadats i samband med ett olycksfall under resa som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. **Kostnader ersätts upp till ett belopp av högst 500 euro per försäkringsfall. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom tre månader från olycksfallet.**
- första glasögonen som ordinerats till följd av en skada som orsakats av olycksfall under resa
- av Lokalförsäkring på förhand godkända nödvändiga kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en skada till följd av olycksfall under resa som ersätts från denna försäkring
- förbandsmaterial samt anskaffning av det första ortopediska stödet som är nödvändigt för vård av skada till följd av olycksfall under resa.

4.3.6 I vårdkostnaderna som ersätts ingår inte

- efter resan uppkomna resekostnader som ansluter sig till undersökningar eller vård till följd av olycksfall eller sjukdom under resa
- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar
- tillägg för hembesök eller hemvård
- inkomstbortfall eller andra indirekta kostnader
- kostnader som orsakats av rehabilitering
- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med den jämställd vård som ordinerats för vård av olycksfall under resa, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 4.3.5
- fysioterapi, fysikalisk eller annan med den jämställd vård som ordinerats för vård av sjukdom under resa
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, bassalvor, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter, homeopatiska eller antroposofiska preparat
- kostnader som beror på graviditet, förlossning eller abort eller på sjukdomar eller komplikationer i anslutning till dessa, om det inte är fråga om plötslig och oförutsedd ändring i graviditeten under resan som kräver omedelbar vård

- **medicinsk utrustning, andra hjälpmedel eller proteser**, förutom de som anges i punkt 4.3.5
- **andra sådana kostnader som inte har angetts i punkt 4.3.5.**

4.4 Ersättning för men till följd av olycksfall

4.4.1 Definition på men

Med ett men avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men, som den försäkrade orsakas till följd av olycksfall. Då ett men bestäms beaktas endast arten av den skada som olycksfallet orsakat men **inga individuella förhållanden såsom yrke eller fritidsintressen.**

Menets omfattning fastställs enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om invaliditetsklassificering som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring och gällde vid skadetidpunkten. Skadorna har indelats i invaliditetsklasserna 0-20 så att invaliditetsklass 1 motsvarar ett femprocentigt medicinskt men och varje följande klass motsvarar ett men som är fem procentenheter högre. Invaliditetsklass 20 motsvarar ett fullständigt 100 procentigt men.

4.4.2 Ersättning för bestående men

Ersättning för bestående men betalas efter att menet har blivit bestående, dock tidigast ett år efter olycksfallet. Som ersättning betalas den del av försäkringsbeloppet, som gällde vid skadetidpunkten och som motsvarar invaliditetsklassen.

Ersättning betalas dock inte för ett men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.

Om invaliditetsklassen, till följd av att skadan förvärrats, ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, ska tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. **Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats, om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.**

4.5 Ersättning till följd av dödsfall

4.5.1 För den försäkrades dödsfall betalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten, om den direkta orsaken till dödsfallet är ett olycksfall under resa eller en i förordningen om smittosamma sjukdomar definierad allmänfarlig smittosam sjukdom som man smittats av under resan.

Ersättning betalas dock inte, om

- **den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan olycksfallet.**
- **den försäkrade avlider efter att ett år har gått sedan den allmänfarliga smittosamma sjukdomen konstaterades.**

4.5.2 Om den försäkrade avlider under en resa ersätts, på basis av originalräkning eller -kvitton skäligen kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands till ett belopp som motsvarar dessa. Dessa kostnader ersätts trots att den försäkrades dödsfall inte har orsakats av ett försäkringsfall som annars ersätts.

5 ANNULLERING AV RESA

Med annullering av resa avses att avresan från Finland förhindras.

Annulleringen av resa som ersätts ska bero på tvingande orsak såsom

- allvarligt, plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall eller dödsfall, som drabbat den försäkrade eller dennes nära anhörig som anges i punkt 5.1. Graden av den tvingande orsaken bedöms på basis av medicinska skäl
- att avbytaren, som enligt lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare utsetts för den försäkrades semester, avlider eller insjuknar eller drabbas av ett olycksfall vilket förhindrar att avbytaren arbetar på den försäkrade gården
- av att myndighetsbevakning av odlarstöd eller stöd för ekologisk produktion vilka den försäkrade har ansökt om och finansieras av Europeiska Unionen eller finska staten, som kräver närvaro inte kan flyttas till en annan tidpunkt
- av oväntad ändring till följd av myndigheternas verksamhet gällande ansökan om stöd som har betydlig inverkan på den försäkrades lantbruksproduktionsverksamhet och kräver omedelbara åtgärder av den försäkrade
- av myndighetssamråd eller -tillsyn som myndigheterna inlett i anslutning till ett projekt som riktar sig till ett landområde som den försäkrade äger och som inte kan flyttas och har betydande inverkan på lantbrukets produktionsverksamhet
- omfattande skada som drabbat den försäkrades egendom i Finland.

5.1 Den försäkrades nära anhöriga

Den försäkrades nära anhöriga är make/maka eller sambo, egna barn eller makens/makans eller sambons barn, barnbarn, adoptiv- eller fosterbarn, föräldrar, svärföräldrar, adoptivföräldrar, mor- eller farföräldrar, syskon eller halvsyskon, svärdotter eller svärson.

Parterna i ett registrerat parförhållande jämställs med äkta makar. Med sambo avses en person som under äktenskapsliknande förhållanden lever tillsammans med den försäkrade och som enligt befolkningsregistret bor på samma adress med den försäkrade.

Med nära anhörig till den försäkrade likställs en medresenär med vilken den försäkrade på tu man hand har beställt resan.

5.2 Begränsningar i anslutning till annullering av resa

Försäkringen ersätter inte annullering av resa, om

- **försäkringen har trätt i kraft senare än tre dygn före resans början eller**
- **orsaken till annulleringen har yppat sig före försäkringen trädde i kraft, före resan bokades eller betalades eller**
- **plötsligt insjuknande har orsakats av användning av alkohol, läkemedel eller annat rusmedel eller**
- **orsaken är den försäkrades rädsla för smittorisk för sjukdomar eller annat tillstånd av rädsla.**

5.3 Ersättningsbestämmelser för annullering av resa

För annullering av resa ersätts de kostnader som betalats på förhand, för vilka den försäkrade enligt researrangörens eller tjänsteproducentens villkor är ansvarig enligt följande:

- Vid annullering av paketresor enligt lagen om paketresor ersätts expeditjonskostnader enligt allmänna villkor för paketresor.

- Vid annullering av specialresor enligt lagen om paketresor ersätts skäligen kostnader enligt specialvillkoren, högst 25 procent av resans pris.
- För annullering av övriga resor än de resor som nämns ovan, ersätts på förhand betalda avtalsenliga annulleringskostnader för flyg-, båt-, tåg- eller bussresor eller inkvarteringar som den försäkrade själv bokar, högst upp till 1 000 euro per resa och försäkrad.

6 AVBRYTANDE AV RESA

6.1 Med avbrytande av resa avses ändring av en resa som påbörjats från Finland, på grund av en tvingande orsak såsom

- den försäkrades sjukdom under resa enligt villkorspunkt 4.2 eller olycksfall under resa enligt villkorspunkt 4.1. Graden av tvingande skäl bedöms på basis av medicinska grunder.
- allvarligt, plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall eller dödsfall, som drabbat den försäkrades nära anhörig som anges i punkt 5.1. Graden av tvingande skäl bedöms på basis av medicinska grunder.
- att avbytaren, som enligt lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare utsetts för den försäkrades semester, avlider eller insjuknar eller drabbas av ett olycksfall vilket förhindrar att avbytaren arbetar på den försäkrade gården
- av att myndighetsbevakning av odlarstöd eller stöd för ekologisk produktion vilka den försäkrade har ansökt om och finansieras av Europeiska Unionen eller finska staten, som kräver närvaro inte kan flyttas till en annan tidpunkt
- av oväntad ändring till följd av myndigheternas verksamhet gällande ansökan om stöd som har betydlig inverkan på den försäkrades lantbruksproduktionsverksamhet och kräver omedelbara åtgärder av den försäkrade
- av myndighetssamråd eller -tillsyn som myndigheterna inlett i anslutning till ett projekt som riktar sig till ett landområde som den försäkrade äger och som inte kan flyttas och har betydande inverkan på lantbrukets produktionsverksamhet
- omfattande skada som drabbat den försäkrades egendom i Finland.

För tidig hemkomst från resa till följd av den försäkrades sjukdom eller olycksfall under resan ersätts endast ifall sjukdomen eller olycksfallet under resan är av den karaktären, att vården av den försäkrade på medicinska grunder kräver att denne återvänder till Finland.

6.2 Ersättningsbestämmelser för avbrytande av resa

6.2.1 För avbrytande av resa betalas

- nödvändiga extra kostnader för resa och logi, **dock inte mat- eller måltidskostnader**
- skäligen resekostnader för ny turer till resmålet, ifall resan under försäkringens giltighetstid är nödvändig för fortsattande av studierna eller arbetsförhållandet
- på förhand betalda och outnyttjade tjänster, utflykter och resor vid resmålet, **dock sammanlagt högst 1 700 euro**
- ersättning för förlorade resdagar till följd av för tidig hemkomst från resa
- ersättning för förlorade resdagar under tiden i sjukhusvård för en försäkrad, som under resan vårdats på sjukhus på grund av sjukdom under resa eller olycksfall under resa som ersätts från

denna försäkring. Om den som vårdas på sjukhus är ett barn under 16 år som avses i villkorspunkt 2, och vården av sjukdomen eller skadan till följd av läkarens ordination kräver att vårdnadshavaren hjälper till med vården på sjukhuset, betalas motsvarande ersättning för förlorade resdagar åt vårdnadshavaren. **För samma tid betalas ersättning endast åt en vårdnadshavare och endast på basis av en resenärförsäkring.**

6.3 Ersättning för förlorade resdagar

Ersättningen för förlorade resdagar är en så stor del av de före resan betalda sammanlagda direkta resekostnaderna som förhållandet mellan antalet förlorade resdagar och totala antalet resdagar visar.

Resdagarna räknas i hela tidsperioder på 24 timmar från och med begynnelsepunkten för resan.

Förlorade resdagar räknas på motsvarande sätt från och med att sjukhusvården inleddes eller resan avbröts ända till dess att sjukhusvården avslutades eller högst till det att resan borde ha avslutats.

Om den sista fulla tidsperioden enligt detta räknesätt överskrider med 12 timmar, räknas också denna som en dag.

Om den försäkrade går miste om tre fjärdedelar av alla resdagar, anses denne ha gått miste om alla sina resdagar.

7 FÖRSENING FRÅN RESA

Med försening från resa avses att den försäkrade på tur- eller returresan inte enligt sin ursprungliga resplan hinner till avgångsplatsen för sin på förhand bokade flyg-, båt-, tåg- eller bussresa. Då ersätter försäkringens också försening från de anslutningsförbindelser som var avsedda att företas med ovannämnda transportmedel.

7.1 Försening från resa som ersätts ska bero på

- väderlekshinder, tekniskt fel eller trafikskada, som har drabbat ett allmänt fortskaffningsmedel som den försäkrade använt eller
- trafikskada som drabbat ett privat motorfordon som den försäkrade använt och på ett tvingande sätt hindrar att resan fortsätts.

Försäkringens ersätter inte försening om den försäkrade inte har begett sig på resa i tillräckligt god tid med beaktande av omständigheter som rådde före resan påbörjades.

7.2 Ersättningsbestämmelser för försening från resa

Till följd av försening från resa ersätts nödvändiga extra kostnader som beror på att resan fortsatt till det ursprungliga resmålet med annan motsvarande transportförbindelse, **högst till ett belopp av 1 700 euro. Ersättning betalas dock inte för mat- eller måltidskostnader.**

Om förseningen leder till att den försäkrade inte kan fortsätta sin resa betalas ersättning för förlorade resdagar, som räknats enligt punkt 6.3.

Ersättning för försening från resa betalas inte till den del som den försäkrade är berättigad att få gottgörelse eller ersättning från transportbolaget, researrangören, hotellet eller motsvarande.

8 ANSÖKAN OM ERSÄTTNING

8.1 Utredning av sjukdom eller olycksfall under resa

Ersättningsökanden ska till Lokalförsäkring lämna in ersättningsansökan om skadan. Ersättningsansökan kan göras per telefon, på internet, personligen på kontoret eller genom att lämna in en skriftlig skadeanmälan.

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättningsansökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom 10 år från det att försäkringsfallet inträffat eller från det att skadepåföljden uppkommit. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.**

8.2 Ersättning för vårdkostnader

Ersättningsökanden ska själv betala vårdkostnaderna som uppstått i hemlandet och för dem söka ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen hos FPA:s lokalbyrå inom sex månader från kostnadernas betalningsdag. För betalning av försäkringsersättning ska ersättningsökanden till Lokalförsäkring lämna in FPA:s ersättningsberäkning i original och kopior på originalkvitton av kostnaderna. De kvitton som FPA inte betalar ersättning för, ska lämnas in i original till Lokalförsäkring.

Om den försäkrade har rätt att för vårdkostnader få ersättning med stöd av någon annan lag än sjukförsäkringslagen, ska ersättning först sökas enligt ifrågavarande lag.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen eller någon annan lag har gått förlorad till följd av att man försummat nämnda utsatta tider eller någon annan orsak, avdras från ersättningen den andel som skulle ha betalats på basis av dessa lagar.

8.3 Dödsfallsersättning

För betalning av dödsfallsersättning ska ersättningsökanden till Lokalförsäkring lämna in den försäkrades dödsattest och en officiell utredning över förmånstagarna samt deras betalningsadresser.

Båtförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

1.1 Båtförsäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall som nämns i dessa villkor samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

1.2 Båtförsäkringens innehåll och omfattning

Innehållet i försäkringsavtalet bestäms i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren. Avtalsparter, försäkringsobjekt, försäkringskyddets omfattning, försäkringsbelopp och maximiersättningar, självrisker samt uppgifter om försäkringspremier har antecknats i försäkringsbrevet.

Båtförsäkringen innehåller en av försäkringskombinationerna nedan som antecknas i försäkringsbrevet:

Lyx Båtförsäkring omfattar brand-, explosions- och blixtnedslags-, stöld-, skadegörelse-, storm-, förvarings-, transport-, kollision- samt grundstöttnings- och bottenkänningskador.

I Lyx båtförsäkringen ingår även utvidgat båtskydd samt båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring.

I försäkringen kan som tilläggskydd inkluderas maskinbräckage, mastskydd och riggskydd samt finansieringsskydd. Tilläggskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.

Omfattande Båtförsäkring omfattar brand-, explosions-, blixtnedslags-, stöld-, skadegörelse-, storm-, förvarings-, transport-, kollision- samt grundstöttnings- och bottenkänningskador.

I försäkringen kan som tilläggskydd inkluderas finansieringsskydd samt båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring. Tilläggskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.

Reducerad Båtförsäkring omfattar brand-, explosions-, blixtnedslags-, stöld- och skadegörelseskador.

I försäkringen kan som tilläggskydd inkluderas båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring. Tilläggskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringsavtalet kan innehålla avvikelser från försäkringskombinationerna ovan. Det exakta innehållet i försäkringen syns i försäkringsbrevet. En förutsättning för försäkringsavtalets giltighet är att båtförsäkringen som utgör grunddelen är i kraft. Tilläggskydden i försäkringen upphör utan uppsägning då båtförsäkringen upphör.

1.3 Bonusens inverkan på försäkringspremien

Lyx och Omfattande Båtförsäkring kan antingen väljas med eller utan bonus.

I försäkringen ingår bonusrätt om man har kommit överens om den och gjort anteckning i beräkningen som ansluter sig till försäkringsbrevet. På basis av bonusrätten sänks försäkringspremien med 10 procentenheter efter en skadefri försäkringsperiod. Bonus är som högst 60 %.

Om skador ersätts från försäkringen, sjunker bonusen per varje skada som ersätts med 20 procentenheter i början av följande försäkringsperiod. Ersättning som betalats på basis av en skada som orsakats av brand, stöld, skadegörelse, explosion eller blixtnedslag sänker inte bonusen.

Bonusrätten gäller inte tilläggskydden och inte heller båtansvars- och båträttsskyddsförsäkringen.

2 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

2.1 Försäkringens giltighetstid

Bestämmelser om inträdande av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet finns i punkt 3 i allmänna avtalsvillkor.

Båtförsäkringen gäller dock inte under den tid då

- man deltar i hastighetstävling för motorbåtar
- båten används vid forsränning
- båten beslagtagits av myndighet
- båten är uthyrd
- båten används i förvärvssyfte.

Försäkringen kan även tecknas för en hyrd båt eller en båt som används i förvärvssyfte om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet.

2.2 Försäkringens giltighetsområde

Båtförsäkringen gäller

- i Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks vattendrag och territorialvatten, samt vid förvaring och transport av båten i ovannämnda länder
- på Östersjön med vikar, med undantag av Rysslands territorialvatten
- i Saima och Kiel kanal, Kattegatt och Skagerrak
- för båt under byggnad då båten är på land på byggnadsplatsen.

Giltighetsområdet kan genom ett skilt avtal utökas. Om utökat giltighetsområde ska då antecknas i försäkringsbrevet.

Försäkringen för en hyrd båt eller en båt som används i förvärvssyfte gäller endast i Finlands vattendrag och territorialvatten.

3 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

3.1 Båt i privat bruk

Föremål för försäkringen är den båt i privat bruk som nämns i försäkringsbrevet. Med båt avses en helhet till vilken förutom skrovet kan höra huvudmotor, rigg, segel samt utrustning som hör till båten och fastmonterade elektroniska anordningar som behövs för att färdas till sjöss. Lösa elektroniska och optiska apparater som används för att färdas till sjöss är föremål för försäkringen **upp till sammanlagt högst 2 000 euro** när de är kopplade i sina monteringsställningar i båten. Verktyg som enbart används i båten samt reservdelar till motor, rigg och segel är föremål för försäkringen **upp till sammanlagt högst 1 000 euro**.

Båtbockar, presenningar och en oregistrerad förvaringstrailer är föremål för försäkringen **upp till sammanlagt högst 1 000 euro**.

Byggnadsmaterial som är avsedda för båten och som förvaras i låst utrymme är föremål för försäkringen **upp till sammanlagt högst 2 000 euro**.

Utombordsmotor till en utombordare är föremål för försäkringen endast om man skilt kommit överens därom och en anteckning har gjorts i försäkringsbrevet.

3.2 Egendom i anslutning till båttrafik om vars försäkring skall avtalas skilt

Följande föremål är föremål för försäkringen endast om man skilt kommit överens därom och skild anteckning med försäkringsbelopp gjorts i försäkringsbrevet:

- hjälpmotor

- jolle inklusive motor. Med jolle avses en hjälpbåt vars längd är högst 4 meter och effekt högst 10 hk.
- räddningsflotte.

3.3 Egendom som inte är föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är inte

- motorbåtar och utrustning som endast är avsedda för tävlingsbruk
- anordningar som är eller har installerats i strid med säkerhetsföreskrifter eller myndigheternas bestämmelser
- specialmålningar
- båtens registrerade transportanordningar
- bojutrustning
- bränslen och smörjmedel
- fiske- eller dykarutrustning/redskap
- accessoarer förutom regnkläder och flytöveraller
- hyrda eller lånade föremål, om man inte skilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet
- kärl och bestick, livsmedel och drycker
- föremål av ädelmetall eller konstföremål
- pengar, andra betalningsmedel eller värdepapper
- ljud- och bildinspelningar
- mobiltelefoner.

3.4 Försäkringsbelopp

Föremålet för försäkringen skall försäkras till dess gängse värde. Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör inget bevis på objektets gängse värde. Med gängse värde avses det kontantpris som allmänt skulle kunna fås för båten eller för dess del om den var till salu på ett ändamålsenligt sätt. Vid bestämning av gängse värde beaktas det försäkrade objektets individuella skick, utrustning, ibruktagningstid, årsmodell, användningssätt, antalet brukstimmar och andra faktorer som inverkar på kontantförsäljningspriset.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Båtförsäkringens omfattning

4.1.1 Lyx Båtförsäkring

Lyx Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 - 4.2.9 och 4.3. Därtill ersätts skador för tilläggskydden som valts till försäkringen och antecknats i försäkringsbrevet enligt punkterna 6-9 i villkoren.

4.1.2 Omfattande Båtförsäkring

Omfattande Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 - 4.2.9 och 4.3. Därtill ersätts skador för tilläggskydden som valts till försäkringen och antecknats i försäkringsbrevet enligt punkterna 6-9 i villkoren.

4.1.3 Reducerad Båtförsäkring

Reducerad Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 - 4.2.5 och 4.3.

4.2 Försäkringsfall som ersätts

4.2.1 Brand

Försäkringen ersätter skada som föremålet för försäkringen orsakas av eld som kommit lös.

4.2.2 Explosion

Försäkringen ersätter skada som orsakats föremålet för försäkringen av explosion.

4.2.3 Blixtnedslag

Försäkringen ersätter skada som orsakats den egendom som är föremål för försäkringen till följd av direkt blixtnedslag, som mekaniskt splittrar egendomen.

4.2.4 Stöld

Försäkringen ersätter skada som orsakats det försäkrade objektet av

- stöld eller försök till det
- olovligt bruk eller försök till det
- inbrott, med vilket avses inbrott till en låst båt eller ett utrymme i den.

Förutsättning för ersättning av en förlorad båt eller motor är dessutom att den förlorade båten inte har hittats inom 30 dagar eller motorn inom 14 dagar från datumet av brottsanmälan som gjorts till polisen samt skadeanmälan som gjorts till försäkringsbolaget.

4.2.5 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakats av uppsåtlig skadegörelse när tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant.

4.2.6 Storm

Försäkringen ersätter skada som orsakats av storm eller oväder och väderförhållandena har haft ett orsakssammanhang med skadan. Med storm avses väderförhållanden där vindens medelhastighet (10 min) har överskridit 15 meter per sekund mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade och där tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant.

4.2.7 Sammanstötning

Försäkringen ersätter skada som orsakats av att båten stött samman med ett fast eller flytande föremål.

4.2.8 Grundstötning eller bottenkänning

Försäkringen ersätter skada som orsakats av grundstötning eller bottenkänning.

4.2.9 Förvaring och transport

Då båten som är objekt för försäkringen sjösätts, lyfts upp ur vattnet eller förvaras på land, förflyttas eller transporteras på land, ersätts som förvarings- och transportskadorna som objektet för försäkringen orsakats

- av storm, då det finns orsakssamband mellan väderförhållandena och skadan. Med storm avses väderförhållanden där medelvindhastigheten (10 min) har överskridit 15 meter per sekund mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade och där tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant.
- sammanstötningar som sker i samband med att båten sjösätts, lyfts upp ur vattnet och förvaras
- sammanstötningar som riktas mot båten eller transportfordonet under transport.

4.3 Begränsningar i anslutning till försäkringsfallen

(gäller alla skyddsnivåerna och det utvidgade båtskyddet, skyddet för mast och rigg samt skyddet för finansiering)

4.3.1 Stöld av oläst egendom

Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av stöld av båten, motorn eller utrustning eller försök till det, om föremålet för försäkringen inte har varit låst, i ett låst utrymme eller fastmonterad på ett sådant sätt att den inte kan lösgöras utan verktyg eller utan att det lämnar spår av inbrott.

4.3.2 Motorhaveri

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats motorn eller dess tilläggsanordning på grund av ett tekniskt fel eller av felaktigt bränsle eller skada som orsakats av fel i kyl- eller smörjsystemet eller av explosion i motorn eller avgasröret eller på grund av tilltäppt vattenintag eller avloppsrör.

4.3.3 Kortslutning eller överhettning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats elektrisk utrustning, motor eller dess del genom kortslutning eller överhettning.

4.3.4 Skada som orsakats av konstruktionsfel

Försäkringen ersätter inte skada som båten, dess del eller utrustning orsakats av konstruktions-, tillverknings-, installations- eller materialfel.

4.3.5 Skador av snö, is eller frysning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av snö, is eller frysning eller av regn.

4.3.6 Båt som kantrat eller sjunkit

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att båten kantrat eller sjunkit till följd av andra orsaker än de som nämns i punkterna 4.2.1–4.2.9. Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av tjälbildning eller att marken rasat.

4.3.7 Skada som uppkommit småningom

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats till följd av sedvanlig användning, slitage, skrapning, repning, frätning, rost, röta, eller annat fenomen som uppkommer småningom.

4.3.8 Skador som orsakats av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

4.3.9 Ersättning från annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basis av garanti, förbindelse eller annan försäkring eller med offentliga medel eller på basis av någon speciallag såsom trafikförsäkringslagen, produktansvarslagen eller elsäkerhetslagen.

5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

5.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för den båt eller dess del, som är föremål för försäkringen, såsom skrov, motor, rigg, segel eller utrustning eller särskilt nämnda föremål.

Gångse värde

Med gångse värde avses det kontantpris som allmänt skulle kunna fås för båten eller dess del omedelbart före skadan om den var till salu på ett ändamålsenligt sätt. Vid bestämning av gångse värde beaktas det försäkrade objektets individuella skick, utrustning, tid och plats för ibruktage, årsmodell, användningssätt och antalet brukstimmar samt andra faktorer som inverkar på kontantförsäljningspriset. Med gångse värde avses inte affärernas utförsäljningspris, begärt pris och inte heller gottgörelse för bytesbåt, utan ett sådant pris som flera personer i verkligheten skulle ha varit beredda att betala för båten. Försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet är inte bevis för förmögenhetens gångse värde.

5.2 Övre gräns för ersättningsskyldigheten

5.2.1 Övre gräns för ersättningsskyldighet

Övre gräns för försäkringsbolagets ersättningsskyldighet är gångse värde för båten eller del därav eller det värde som fastställts på basis av åldersavdragtabellen i punkt 5.2.2, dock högst det försäkringsbelopp som antecknats för egendomen i försäkringsbrevet eller det maximala ersättningsbeloppet som nämnts i försäkringsvillkoren.

Övre gräns för ersättningsskyldighet vid stöld- och skadegörelseskador är **sammanlagt högst 1 000 euro** för lös utrustning som lämnats i båten under vinterförvaring.

5.2.2 Avdrag som beror på ålder

Om nedan nämnt föremål som är föremål för försäkringen har köpts som nytt och skadan har orsakats inom 12 månader efter inköpstidpunkten utgör, avvikande från bestämmelserna i punkt 5.2.1, kontantförsäljningspriset för ett nytt motsvarande föremål grunden för ersättningen.

Om nedan nämnt föremål inte har köpts som nytt och/eller skadan har orsakats senare än inom 12 månader efter inköpstidpunkten, görs följande avdrag, på basis av egendomens ålder, från värdet av ett nytt motsvarande föremål. Med tabellens första år (1 år) avses tillverkningsår, som upphör när kalenderåret byts oberoende av under vilken tid på året föremålet har tagits i bruk.

Föremål	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	Avdrag/ år under de följande åren
Kompleta backslag och drev, kompletta ankarspel, bogpropeller och liknande maskinell utrustning samt kompletta enheter hörande därtill såsom växelhuss, trimcylindrar osv.	0 %	0 %	0 %	10 %	20 %	5 %
Delar till motor, drev och annan maskinell utrustning som utsätts för slitage, såsom lager och kuggjul	0 %	0 %	0 %	10 %	20 %	5 %
Mast och rigg av vanligt material (inte kolfiber)	0 %	0 %	0 %	5 %	10 %	5 %

Föremål	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	Avdrag/ år under de följande åren
Mast och rigg av kolfiber	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	5 %
Segel av vanligt material (t.ex. dacron)	0 %	0 %	10 %	20 %	30 %	5 %
Kevlarsegel	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Elektroniska instrument med tillbehör	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	5 %
Akkumulator	0 %	10 %	30 %	40 %	50 %	10 %
Gummibåt och dess pontoner	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Kyl-/uppvärmningssanordningar	0 %	10 %	20 %	30 %	50 %	5 %
Tyger, stoppningar, säten	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %	5 %
Kapell	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Åldersavdrag är max 60 %						

5.3 Ersättningens omfattning

5.3.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som försäkringsfallet orsakat det försäkrade föremålet.

5.3.2 Övriga kostnader

Förutom direkt sakskada ersätts avvikande från bestämmelsen om ersättningens övre gräns i punkt 5.2.1 även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas:

5.3.2.1 Kostnader för undanskaffande av vrak

Försäkringen ersätter kostnader som godkänts av försäkringsbolaget för att undanska vrak, då försäkringstagaren enligt lag är skyldig att undanska vraket.

5.3.2.2 Kostnader för avbruten resa

Försäkringen ersätter skäliga och nödvändiga kostnader för hemresa och logi för de ombordvarande **upp till sammanlagt högst 1 000 euro**, då reparationskostnaderna är större än självriskan för den ersättningsbara skadan som drabbat båten.

5.3.3 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte:

- värdeminskning eller ändrings- och förbättringsarbeten som gjorts i samband med reparation
- värdeminskning som eventuellt orsakas av nyansskillnad mellan den nya och gamla ytan
- tilläggskostnader som orsakas av svårigheter att få reservdelar, utrustning eller material eller av att tillverkningen av dessa upphört
- tilläggskostnader som beror på att föremålet för försäkringen transporterats eller repareras till ett förhöjt pris
- kostnader som beror på att båten till följd av skadan inte har kunnat användas.

5.3.4 Underförsäkring

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Försäkringsbolaget är skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dess representant skall ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

5.3.5 Överförsäkring

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dess representant skall ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

5.3.6 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringstagaren har dock ingen självrisk,

- om egendom har stulits eller utsatts för skadegörelse när båten befunnit sig på en båtklubbs inhägnade område och en vakt varit på plats
- om den försäkrade utombordsmotorn har stulits från en båt som var låst med ett av försäkringsbolaget godkänt lås för utombordsmotor.

Tilläggsjälvrisker

- För skador som inträffat under kappsegling som registrats av Finlands seglarförbund eller under någon annan ordnad kappsegling avdras en tilläggsjälvrisk som är 25 % av det med grundsjälvriskens minskade skadebeloppet.
- Om båten har beviljats besiktningrabatt men båten inte har besiktats före slutet av juni avdras en tilläggsjälvrisk som är 10 % av det med grundsjälvriskens minskade skadebeloppet.

5.4 Betalning av ersättning

5.4.1 Former för betalning av ersättning

Försäkringsbolaget är skyldigt att som ersättning betala det belopp som behövs för att återställa båtens typ, klass och sjöduglighet. Försäkringsbolaget uppfyller sin ersättningskyldighet i förstahand genom att betala reparationskostnaderna eller ett penningbelopp som motsvarar dessa. Om reparation inte är ekonomiskt ändamålsenligt, kan försäkringsbolaget i stället skaffa

ett likvärdigt föremål, inlösa den skadade egendomen eller betala ersättningen i pengar.

Om reparationskostnaderna överstiger 50 % av föremålets gängse värde, har försäkringsbolaget rätt att inlösa objektet till gängse värde eller betala engångsersättning, vars belopp är skillnaden mellan det skadade föremålets gängse värde omedelbart före och efter skadan.

Med inlösning avses att det skadade föremålet överläts i försäkringsbolagets ägo.

Med skadans reparationskostnader avses

- egentliga reparationskostnader
- transportkostnader till närmaste lämpliga verkstad/skyddshamn, dockningskostnader under reparationstiden, rigningskostnader, transportkostnader för båtbock och kostnader som orsakas av returtransport. För transport-, docknings- och motsvarande kostnader ersätts sammanlagt högst 5 % av båtens försäkringsbelopp.

5.4.2 Ersättning av tillfällig reparation av båten

Tillfällig reparation av båten ersätts endast då reparationen gjorts för att rädda båten från ett sådant nödläge som på basis av båtförsäkringen skall ersättas eller för att flytta den till en verkstad som man kommit överens om med försäkringsbolaget.

5.5 Åtgärder då försäkringsfall inträffat (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 10.1)

5.5.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren

Skada skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsbolaget och skadeanmälan göras.

Försäkringsbolaget skall reserveras möjlighet att värdera skadan. Att försäkringsbolaget granskar och värderar skadan innebär inte att skadan skall ersättas från försäkringen.

Den som ansöker om ersättning skall överlämna sådana handlingar och uppgifter till försäkringsbolaget som behövs för att utreda försäkringsbolagets ansvar. Ett brott skall utan dröjsmål anmälas till polismyndigheten på orten för händelsen.

När man ansöker om ersättning för en stöld- eller skadegörelseskada skall det förutom en skadeanmälan överlämnas en kopia av brottsanmälan till försäkringsbolaget.

Det skadade föremålet får inte förstöras utan särskild orsak.

5.5.2 Om förlorad egendom fås tillbaka

Om förlorad egendom återfås efter att ersättning betalats, skall försäkringstagaren utan dröjsmål överläta den till försäkringsbolaget eller återbetala ersättningen till den delen.

5.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

Följande tilläggförsäkringar kan beroende på försäkringskombinationen inkluderas i båtförsäkringen, om man kommit överens om dem när försäkringsavtalet tecknades och de har antecknats i försäkringsbrevet.

6 UTVIDGAT BÅTSKYDD

6.1 Syftet med försäkringen

Syftet med det utvidgade båtskyddet är att ersätta även andra skador än de som nämns i punkterna 4.2.1–4.2.9 i villkoren och som orsakats föremålet för försäkringen till sjöss genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse.

Föremål för försäkringen i det utvidgade båtskyddet är den båt som nämns i försäkringsbrevet. **Föremål för försäkringen är inte båtens mast och rigg.**

Försäkringen omfattas av begränsningarna i punkt 4.3 gällande de försäkringsfall som ersätts.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

6.2 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk är den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet för båtförsäkringens grunddel.

7 SKYDD FÖR MASKINBRÄCKAGE

7.1 Syftet med försäkringen

Skydd för maskinbräckage ersätter plötslig och oförutsedd bräckageskada som orsakas motorn genom internt fel. Med motor avses i dessa villkor huvudmotorn, dess kraftöverföring och propellern.

Skydd för maskinbräckage kan inte tecknas i anslutning till en båtförsäkring som tecknats för kortare tid än ett år. Försäkringen beviljas endast en serietillverkad båt som är utrustad med en motor som ursprungligen är avsedd för båten. Försäkringen beviljas inte för båtar som används i förvärvssyfte.

7.2 Föremål för försäkringen och giltighetstid

Föremål för försäkringen är en motor som är högst 10 år gammal. Försäkringen kan tecknas för nya motorer samt begagnade motorer som är högst 5 år gamla. Försäkringen upphör i slutet av den försäkringsperiod då motorns åldersgräns på 10 år uppnås.

Motorns ålder fastställs utifrån tillverkningsåret, som framgår av typ- eller serienumret.

7.3 Ersättningsbestämmelser

Skador ersätts i första hand genom att reparationskostnaderna betalas. Försäkringsbolaget har rätt att utse reparationsverkstad eller inköpsställe. Som reparationskostnader ersätts skäliga och nödvändiga kostnader för att i en reparationsverkstad som försäkringsbolaget godkänt återställa den skadade egendomen i det skick den var före skadan. Om motorn repareras med nya delar ersätts dessa enligt tabellen med åldersavdrag i båtförsäkringen (5.2.2). Om reparationen kan utföras med likvärdiga begagnade delar görs inget åldersavdrag. Som reparationskostnader betalas högst det gängse värde som egendomen haft före skadan.

Förutom skadans reparationskostnader ersätts transportkostnaderna till en av försäkringsbolaget utsedd reparationsverkstad, docknings- och sjösättningskostnaderna under reparationstiden, kostnaderna för transport av båtbock och kostnaderna för returtransport. Dessa kostnader ersätts sammanlagt högst 5 % av båtens försäkringsbelopp.

Försäkringstagaren beställer reparationsarbetet. Försäkringsbolaget ersätter med beaktande av gränserna för sin ersättningskyldighet reparationskostnaderna, från vilka avdras försäkringstagarens självrisk och eventuella ålders- och andra avdrag.

Skyddet för maskinbräckage ersätter inte en skada som

- leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande
- orsakats av slitage, rost, korrosion, röta eller bristande underhåll,
- orsakats av felaktigt bränsle
- orsakats av snö, is eller frost eller av regn
- orsakats av igensatt kylvattenintag eller igensatta filter
- orsakats av att det försäkrade föremålet använts på ett sätt som strider mot tillverkarens anvisningar.

Tillverkarens anvisningar om service och användning av motorn skall följas. Service på motorn skall utföras av en av motortillverkaren auktoriserad verkstad. När en skada inträffar skall försäkringstagaren tillstålla försäkringsbolaget en tillförlitlig utredning (t.ex. en servicebok) om att servicen är utförd.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

7.4 Självrisk

I skyddet för maskinbräckage har försäkringstagaren en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

8 SKYDD FÖR MAST OCH RIGG

8.1 Syftet med försäkringen

Skyddet för mast och rigg ersätter en plötslig och oförutsedd bräckageskada på mast, rigg och bom. Försäkringen ersätter även skador på segel- och mastutrustning till följd av en ersättningsbar mast- och riggskada.

Skyddet för mast och rigg ersätter inte skada som

- orsakats av att båten seglas med större segelyta än vad den är konstruerad för eller vad som rekommenderas av tillverkaren,

- orsakats av slitage på löpande linor eller
- leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande.

Försäkringen omfattas av begränsningarna i punkt 4.3 gällande de försäkringsfall som ersätts.

8.2 Föremål för försäkringen och giltighetstid

Skydd för mast och rigg kan beviljas för en segelbåt (kölbåt) med ett gängse värde på minst 50 000 euro. Skydd för mast och rigg kan inte beviljas för en segeljolle och inte heller för en segelbåt med kolfiber- eller trämast.

Försäkringen gäller för högst 20 år gamla båtar. Försäkringen upphör i slutet av den försäkringsperiod då båtens åldersgräns på 20 år uppnås. Försäkringen beviljas endast båtar som är under 15 år gamla. Båtens ålder fastställs utifrån tillverkningsnumret. Försäkringen gäller inte när båten är uthyrd. Skydd för mast och rigg kan inte tecknas i anslutning till en båtförsäkring som tecknats för kortare tid än ett år.

Skydd för mast och rigg täcker

- mast; med mast avses en mastprofil i aluminium, spridare och till masten hörande beslag,
- rigg; med rigg avses de vanter och stag som stöder masten,
- bom; med bom avses en bomprofil i aluminium och därtill hörande beslag,
- segel som är hissade när en skada inträffar och som skadas till följd av en ersättningsbar mast- eller riggskada,
- löpande linor; med löpande linor avses fall- och trimlinor i anslutning till masten,
- i masten fastmonterad navigations- och elektronisk utrustning då utrustningen skadas till följd av en ersättningsbar mast- eller riggskada.

8.3 Ersättningsbestämmelser

Skador ersätts i första hand genom att reparationskostnaderna betalas. Försäkringsbolaget har rätt att utse reparationsverkstad eller inköpsställe. Som reparationskostnader ersätts skäliga och nödvändiga kostnader för att i en reparationsverkstad som försäkringsbolaget godkänt återställa den skadade egendomen i det skick den var före skadan. Om nya delar används vid reparationen ersätts dessa i enlighet med tabellen för åldersavdrag (5.2.2).

Om reparationen kan utföras med likvärdiga begagnade delar görs inget åldersavdrag. Som reparationskostnader betalas högst det gängse värde som egendomen haft före skadan. Förutom skadans reparationskostnader ersätts transportkostnaderna till en av försäkringsbolaget utsedd reparationsverkstad, docknings- och sjösättningskostnaderna under reparationstiden, riggningskostnaderna, kostnaderna för transport av båtbock och kostnaderna för returtransport. Dessa kostnader ersätts sammanlagt högst 5 % av båtens försäkringsbelopp.

Försäkringstagaren beställer reparationsarbetet. Försäkringsbolaget ersätter med beaktande av gränserna för sin ersättningskyldighet reparationskostnaderna, från vilka avdras försäkringstagarens självrisk och eventuella ålders- och andra avdrag.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

8.4 Självrisk

Självrisk är 15 % av skadebeloppet, dock minst 1 000 euro. När en skada inträffar under en seglingstävling är självrisk 25 % av skadebeloppet för den ersättningsbara skadan, dock minst 1 500 euro.

9 SKYDD FÖR FINANSIERING

9.1 Syftet med försäkringen

Skydd för finansiering ersätter, till fordringsägarna i avbetalnings- eller finansieringsavtal eller hyresgivarna i leasingavtal, skada som orsakats försäkrad båt till den del skadan inte ersätts på basis av en försäkring som försäkringstagaren tecknat för båten på grund av att

- båten eller del av den inte varit låst eller befunnit sig i ett låst förvaringsutrymme vid tidpunkten för stölden
- det är fråga om en skada som uppkommit till följd av en ersättningsbar sakskada och som orsakats båtens motor och dess tilläggsutrustning, kraftöverföringsanordningar eller kylsystem på grund av bristfällig olje- eller kylvätske-cirkulation, eller att
- skadan orsakats av last eller djur i båten.

En förutsättning för betalning av ersättning är att det är fråga om ett försäkringsfall som är ersättningsbart på basis av försäkringstagarens båtförsäkring.

Ersättning betalas inte om den som var berättigad till ersättning på basis av denna försäkring kände till eller borde ha känt till en omständighet som på basis av sakförsäkringen skulle leda till att ersättning förvägras.

9.2 Försäkringens giltighetstid

Skyddet för finansiering gäller högst lika länge som båtförsäkringen och upphör alltid när avbetalningsposterna är betalade eller det lån som beviljats mot en båtinteckning betalats i sin helhet eller leasingavtalet upphört.

9.3 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk är den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet för båtförsäkringens grunddel.

9.4 Ersättningens belopp

Övre gräns för ersättning som till fordringsägare i avbetalningsavtal eller finansieringsavtal betalas från skydd för finansiering ersättning är beloppet av inte förfallna avbetalningar, dock högst skadans belopp. Ersättning utbetalas inte för försummade avbetalningar på fordringarna.

Den till vars godo försäkringen gäller är skyldig att tillställa försäkringsbolaget en kalkyl över sin fordran som gäller den skadade båten eller dess del.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

10 SÄKERHETSFORESKRIFTER

10.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. Säkerhetsföreskrifterna tillämpas på båtförsäkringarna och inom tilläggsförsäkringarna på det utvidgade båtskyddet, skyddet för maskinbräckage, skyddet för mast och rigg samt skyddet för finansiering.

Om den försäkrade har underlåtit att iakttäta säkerhetsföreskrifterna uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras

(se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

10.2 Brandsäkerhet

- Motor-, bränsle-, elektriska- och andra anordningar samt anordningar som går på flytgas ska installeras och användas i enlighet med tillverkarens anvisningar.
- Anordningar som går på flytgas ska granskas årligen.
- Under vinterförvaringen ska gasflaskor och reservbränsle avlägsnas från båten; även batterikablarna ska lösas.
- I båtmotorn ska användas bränsleblandning och smörolja som rekommenderas av motortillverkaren.
- I båten får bränsle endast förvaras i kärl som tillverkats för detta ändamål. Lösa bränslekärl får inte påfyllas i båten.
- I båtar som ska registreras ska det finnas minst en handbrandsläckare.
- Det ska finnas gas- och brandvarnare i en båt som man övernattar i.
- Elinstallationer (220V) och reparationer av elanordningar får bara utföras av installationsfirmor som har godkänts för sådana arbeten.
- Lösa värmeanordningar som används i båten ska minst vara avsedda att användas i bil och de får bara användas under uppsikt.
- Det är förbjudet att röka och göra upp eld i båtens förvaringsutrymme eller i båtutrymmena, där det finns lättantändliga ämnen eller material.
- Hetarbeten får inte utföras i båtens förvaringsutrymme.

10.3 Skydd mot stöldskador

- En båt som är under 6 meter lång skall låsas vid ett fast objekt när den är i vattnet eller på land om den inte annars finns i ett låst förvaringsutrymme.
- Utombordsmotorer vars effekt är 20 hk (13,6 kw) och lägre skall låsas fast i båtens akterspegel med ett säkerhetslås som lämpar sig för ändamålet.
- Då båten förvaras på transportmedel i olåst förvaringsutrymme ska det på transportmedlet finnas ett lås som hindrar användning och båten ska vara fastlåst vid transportmedlet.
- Nycklarna till båten och dess förvaringsutrymme får inte lämnas i båten eller i närheten av dess förvaringsplats eller på en plats där utomstående kan gissa att de finns.

10.4 Trygg förvaring av båt

- Då båten förvaras på land ska den vara placerad så att den inte skadas av höjt vattenstånd eller isens rörelser.
- Båten ska vara under tillräcklig uppsikt och säkert förtöjd, då den inte används.
- Regnvatten som samlas i en båt som inte används ska tömmas på vatten och man ska tillräckligt ofta övervaka att den automatiska länsumpen fungerar.
- Tjockleken och draghållfastheten på båtens förtöjningstrossar ska vara i rätt förhållande med avseende på båtens storlek.
- Under vinterförvaringen ska båtens stöd och förvaringsutrymme samt presenningar hålla för vinterns påfrestningar.
- Man ska tillräckligt ofta övervaka båtens, förvaringsutrymmets och presenningarnas skick och avlägsna snö och is som samlats på dem.

10.5 Beaktande av sjövärdigheten

- Båten skall vid användning vara i sjödugligt skick samt vara tillräckligt utrustad och bemannad med beaktande av båtens typ, storlek och det område där båten färdas samt förväntade väderförhållanden. Båten skall i fråga om konstruktion och utrustning uppfylla bestämmelserna i sjötrafiklagen och -förordningen och föraren skall ha den behörighet att framföra båten som förutsätts i nämnda bestämmelser.
- Båten får inte framföras av en person som saknar nödvändiga förutsättningar på grund av alkohol, rusmedel, trötthet eller annan faktor som försvagar iakttagelseförmågan.
- Utombordsmotorer vars effekt är 20 hk (13,6 kW) och större skall monteras i båtens akterspegel med genomgående bultar. Motorer som har lägre effekt skall omsorgsfullt fästas i akterspegeln med de fästen som finns i anslutning till motorn.

10.6 Landtransport av båten

- Vid transport av båten på ett annat transportmedel ska man följa gällande regler och myndigheternas bestämmelser.
- Trailerns egenskaper ska passa för transport och förvaring av ifrågavarande båt.
- Transportmedlets tekniska skick ska kontrolleras före transporten inleds och spännremmarna och förtöjningsrepen ska till sin omfattning vara tillräckliga för transport av objektet.
- Under transporten ska kapellet och annan utrustning antingen avlägsnas ur båten eller fästas så att de inte skadas eller skadar båten.

Båtansvarsförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringsbolaget förbinder sig att i enlighet med dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 4.1 och andra kostnader som nämns skilt i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning och

- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båtens ägare, innehavare och person som framför båten med ägarens eller innehavarens tillstånd, var och en i denna egenskap.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

3.1 Försäkringens giltighetstid

Bestämmelser om inträdande av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet finns i punkt 3 i allmänna avtalsvillkor.

Båtansvarsförsäkringen gäller dock inte under den tid, då

- man deltar i hastighetstävling för båtar
- båten används vid forsränning
- båten beslagtogs av myndighet
- båten är uthyrd
- båten används i förvärvssyfte.

3.2 Försäkringens giltighetsområde

Ansvarsförsäkringen gäller

- i Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks vattendrag och territorialvatten, samt vid förvaring och transport av båten i ovannämnda länder
- på Östersjön med vikar, med undantag av Rysslands territorialvatten
- i Saima och Kiel kanal, Kattegatt och Skagerrak
- för båt under byggnad då båten är på land på byggnadsplatsen.

Giltighetsområdet kan utökas genom ett skilt avtal. Om utökat giltighetsområde ska då antecknas i försäkringsbrevet.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter person- och sakskada som orsakats någon annan inom försäkringens giltighetsområde och för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt har ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

4.2 Begränsningar

4.2.1 Skada som orsakas en själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- den försäkrade själv eller annan försäkrad
- person som bor i samma hushåll som den försäkrade
- person i den försäkrades tjänst eller härmed jämförbar till den del denne är berättigad att få ersättning från lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

4.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till låns eller annars utnyttjade.

4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen har eller hade

- tillverkat, monterat, reparerat eller på annat sätt behandlat
- förvarat
- skyldighet att dra försorg om och skydda mot skador med beaktande av karaktären hos försäkringstagarens verksamhet eller den ifrågavarande arbetsprestationens art och omedelbara verkningsområde
- på annat sätt tagits hand om av försäkringstagaren.

4.2.4 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, ifall ersättningsansvar inte skulle existera utan nämnda förbindelse.

4.2.5 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade uppsåtliga orsakat. Försäkringen ersätter dock skada som en försäkrad person under 12 år uppsåtliga orsakat.

Ersättningen kan nedsättas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel, så att denna omständighet har inverkat på försäkringsfallet. (Se även allmänna avtalsvillkor, punkt 7.)

4.2.6 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada om felet, bristen eller annan grund för ersättningsansvaret var eller borde ha varit känd för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

4.2.7 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

4.2.8 Skada som orsakats vattenskidåkare

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats vattenskidåkare som dragits av den båt som är föremål för försäkringen.

4.2.9 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på trafik som avses i trafikförsäkringslagen oberoende av var trafikskadan har inträffat.

5 UTREDNING AV SKADA

5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade skall sträva efter att försäkringsbolaget ges tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan,
- lägga fram alla uppgifter och dokument åt försäkringsbolaget som han har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan

- skaffa fram eller utarbeta alla nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skäligen kostnad har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång skall den försäkrade meddela försäkringsbolaget om detta utan dröjsmål.

Om inte den försäkrade på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, har försäkringsbolaget ingen skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som rättegången föranlett.

5.2 Försäkringsgivarens skyldigheter

Försäkringsbolaget utreder huruvida den försäkrade är skadeståndsskyldig för den anmälda skadan som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner krav, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om försäkringsbolaget har meddelat den försäkrade att han är beredd att inom gränserna för försäkringsbeloppet ingå en överenskommelse med den skadelidande beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker härtill, **är försäkringsbolaget inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller göra ytterligare utredningar i ärendet.**

6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet ersätts de kostnader som nämns i punkterna 6.1 – 6.3.

6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas i enlighet med bestämmelser och rättspraxis för skadestånd.

Om flera är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel han eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns betalas ersättningen enligt huvudtal.

6.2 Avvärningskostnader för hotande skaderisk

Om ett försäkringsfall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att se till att skadan avvärs eller begränsas (se allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för ansvarsskada mot någon annan kan avvärsas, men inga längre gående efteråtgärder för skador, om man inte skilt kommer överens med försäkringsbolaget om åtgärder. Kostnader orsakade för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar miljöskada på den egna egendomen såsom egen mark, skall utöver det som ovan nämns följande efterföljas:

Skada som orsakas egen mark, eget vatten eller annan egendom som är ens egen ersätts inte.

Avvärningskostnader ersätts endast i sådana situationer, där omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. då ämnen som förstör miljön förs från den egna marken till annan plats via grundvattnet eller jordmånen.

Åtgärder som ersätts från försäkringen är endast de nödvändiga åtgärder genom vilka man kunnat avlägsna ett omedelbart hot mot annans egendom.

När miljöskada inträffat kan man vara tvungen att göra mer omfattande åtgärder än att avvärs omedelbart hot för att slutföra den situation som uppstått. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att transportera bort förorenade jordmassor, neutralisera eller förstöra problemavfall som uppstått. **Kostnader som uppstått till följd av dessa ersätts inte från ansvarsförsäkringen som avvärningskostnader ens då det är frågan om åtgärder till följd av myndigheternas tvingande bestämmelser.**

6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäliga och nödvändiga kostnader till följd av utredningen av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte skilt kommit överens med försäkringsbolaget om.

Om skadestandsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en från försäkringen ersättningsbar skada, betalar försäkringsbolaget rättegångskostnader som föranleds av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som hänför sig till det ersättningskrav som omfattas av försäkringen.

Försäkringen ersätter advokat- och rättegångskostnader i enlighet med rättegångsbalken och de rättsnormer som gäller rättegångskostnader i lagen om rättegång i brottmål. Då rimligheten för arvode och kostnader bestäms, tas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utträttade arbetets mängd och kvalitet i beaktande. Vid skiljeförfarande ersätter försäkringsskyddet inte skiljemannens arvode.

En förutsättning för ersättning av rättegångskostnader är att

- rättegången gäller ett försäkringsfall som är ersättningsbart enligt försäkringsvillkoren
- skadeanmälan har gjorts till försäkringsbolaget innan rättegången inletts
- försäkringsbolaget har haft rätt att utse den advokat, som representerar den försäkrade.

6.4 Försäkringsbelopp

6.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det högsta sammanlagda belopp som betalas i ersättning för en och samma skada, inklusive utrednings- och rättegångskostnader, är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Avvärningskostnader ersätts i enlighet med punkt 6.2 i allmänna avtalsvillkor.

6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

6.5 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje skada för den i försäkringsbrevet antecknade självrisken, som dras av från det sammanlagda beloppet av skadeståndet, avväjningskostnaderna samt utrednings- och rättegångskostnaderna som räknats ut enligt villkoren.

6.6 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada

Då en miljöskada (se punkt 4.2.5) hotar eller har inträffat, skall försäkringstagaren omedelbart meddela försäkringsbolaget om skadan för att förvissa sig om vilka av skadans avväjningsåtgärder som hör till ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkt 6.2).

6.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingår i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

I ansvarsförsäkring betalas inte den andel som motsvarar skatten, då denna kan dras av i den försäkrades eller i den skadelidandes beskattning eller då försäkringsersättningen bör anses vara sådan inkomst som erhålls i stället för mervärdesskattebelagd inkomst för näringsverksamhet.

Båträttskyddsförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med försäkringens är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som orsakats av anlitan av juristhjälp i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden i anslutning till ägande, framförande och innehav av den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båten i försäkringsfall som avses i punkt 4.

2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båtens ägare, innehavare och person som använder båten med ägarens eller innehavarens tillstånd, var och en i denna egenskap.

3 DOMSTOLAR OCH FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Den försäkrade kan använda sig av försäkringens i ärenden som omedelbart kan anhängiggöras i Finland vid tingsrätt eller i motsvarande utländsk domstol inom det i punkt 2.2 nämnda giltighetsområdet, samt i deras besvärinstanser eller vid skiljeförfarande.

Försäkringens ersätter därmed inte kostnader i ärenden som enbart kan behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. länsstyrelsen, förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, arbetsdomstolen, marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.

Försäkringens ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller i de Europeiska gemenskapernas domstol eller gemenskapernas förstainstansrätt.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS

4.1 Definitioner på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringens är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomsten av tvist. En tvist har uppkommit, då ett till grunderna eller beloppet individualiserat krav har bestridits med avseende på grunden eller beloppet.

i brottmål

- av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk som bestrids till grunderna eller beloppet
- då åtal väcks, då den allmänna åklagaren driver åtal mot den försäkrade med anledning av användning av den försäkrade båten i sjötrafik
- då åtal väcks och vid fortsatt åtal mot den försäkrade på målsägandens initiativ, då den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller lagt ner åtalet. Åtal har väckts då målsägandes stämningansökan anlänt till tingsrättens kansli. Det är fråga om fortsatt åtal då målsäganden, efter det att den allmänna åklagaren lagt ner åtalet, skriftligen anmält till domstolen att han driver åtalet.

Det åtal eller krav som har bestridits som försäkringsfallet avser, ska grunda sig på händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning som inträffat under försäkringens giltighetstid.

4.2 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett försäkringsfall, då

- två eller flera som försäkrats med denna försäkring står på samma sida i tviste- och brottmål eller ansökningsärende
- den försäkrade har flera tviste- och brottmål samt ansökningsärenden, vilka grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

5 BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL FÖRSÄKRINGSFALL

Försäkringen ersätter inte kostnader som förorsakats den försäkrade i ärenden,

- 1) där bestridande av krav inte kan påvisas
- 2) där det är fråga om annat än ärende som gäller ägande, innehav eller framförande av båt som är i privat bruk
- 3) där det är fråga om trafikstillstånd som krävs för idkande av tillståndspliktig person- eller godstrafik eller idkande av olovlig trafik
- 4) där ärendets egentliga intresse utan krav på rättegångskostnader, är under femhundra (500) euro eller som annars är av ringa betydelse för den försäkrade
- 5) där de med denna försäkring försäkrade är motparter. Försäkringen ersätter dock försäkringstagarens kostnader samt båtförarens försvarskostnader då åtalet gäller båtens användning i sjötrafik.
- 6) där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller fylleri i sjötrafik eller överlåtelse av båt till berusad
- 7) där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller grov ovarsamhet i sjötrafik
- 8) där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller uppsåtlig gärning eller grov ovarsamhet
- 9) som gäller framförande av båt utan rätt
- 10) som gäller skadestånds- eller annat yrkande mot den försäkrade som med stöd av ovan i punkterna 5-8 avsedda handlingar har rests mot den försäkrade
- 11) som gäller av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken han dömts till straff eller för vilken han inte åtalats eller dömts till straff med stöd av specialstadganden. Om anspråket dock grundar sig på handling, för vilken den försäkrade dömts till straff för äventyrande av sjötrafiksäkerheten eller för andra förseelser som stadgas i sjötrafiklagen, ersätts de kostnader som föranleds av framställandet av skadeståndskravet.
- 12) som gäller konkurs
- 13) som gäller utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningslagen eller verkställighet i anslutning till utsökning
- 14) där det är fråga om förfarande enligt lagarna om skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
- 15) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis skall ersättas från denna rättsskyddsörsäkring
- 16) som behandlas som grupptalan eller -klagomål.

6 ÅTGÄRDER VID INTRÄFFAT FÖRSÄKRINGSFALL

6.1 Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen skall därom på förhand skriftligen anmälas till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget ger härvid den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

6.2 Den försäkrade skall som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud betalas ingen ersättning från försäkringen.

6.3 Den försäkrade skall i ärenden som gått till huvudförhandling i tingsrätt kräva full ersättning av motparten för advokat- och rättegångskostnader. Om inte den försäkrade framställer kostnadskravet eller obefogat avstår från det, kan ersättningen från försäkringen nedsättas eller förvägras i enlighet med lagen om försäkringsavtal.

6.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsbolaget medge beloppet av kostnaderna för ärendets skötsel.

Den ersättning som den försäkrade eventuellt betalat sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader binder inte försäkringsbolaget vid bedömningen av rättegångskostnadernas skälighet.

7 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER**7.1 Försäkringsbeloppet**

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör vid varje försäkringsfall övre gräns för försäkringsbolagets ersättningskyldighet. Maximibeloppet för försäkringsbolagets ersättningskyldighet för kostnader som orsakats före huvudförhandling i tingsrätten påbörjats, samt för kostnader i ärende som avgjorts utan rättegång, är dock 50 % av det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

7.2 Självrisk

Den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet avdras från de kostnader som ersätts.

7.3 Kostnader som ersätts

Nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av försäkringsfallet ersätts från försäkringen enligt följande:

7.3.1 I tvistemål och ansökningsärende

De kostnader som orsakats den försäkrade av anlåtande av ombud och bevisning, om det är fråga om tvist som behandlats eller som omedelbart kunde ha gjorts till föremål för behandling av de i punkt 3 nämnda domstolarna.

Om förutsättning för hänskjutning av tvist till prövning av domstol är någon rättshandling eller beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att nämnda förutsättning är uppfylld.

Ombudets arvoden och kostnader, om ovan i denna punkt avsedd tvist har handlagts i konsumenttvistenämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ, i stället för domstolsförfarande.

7.3.2 Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller förlikning

De rättegångskostnader som orsakats av den försäkrade av anlåtande av ombud och för bevis i tvist som avses i punkt 7.3.1. Skiljemannens eller förlikningsmannens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

7.3.3 I brottmål

7.3.3.1 Som målsägande

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlåtande av ombud och för bevisning till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades annat privaträttsligt anspråk till följd av brott än rättegångskostnader.

7.3.3.2 Som svarande

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlåtande av ombud och för bevisning, om det är fråga om åtal som målsäganden driver mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren har beslutat att inte väcka åtal eller har lagt ner det.

7.3.4 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om sökande av ändring hos högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader orsakade av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av dom eller återställt försutten fatalietid.

7.3.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades eget intresse, eller den försäkrade i ärendet har att beakta gemensamt intresse med andra än personer som är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

7.4 Ersättnings belopp och dess uträkning

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättsnormerna gällande rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol, på grund av parternas medgivande, inte i sitt utslag har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden i allmänhet utdömda eller erlagda kostnader.

För anlåtande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

1) **motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala.** Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna rättegångskostnader, då

- den försäkrade vid rättegång biträts av konsumentombudsman eller hans underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktig med tanke på tillämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse eller
- den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har underlåtit att följa konsumenttvistenämndens, försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut,

som till ärendets centrala delar är positivt för den försäkrade

- detta har skilt kommits överens om och antecknats i försäkringsbrevet.

- 2) **kostnader orsakas av verkställande av dom eller beslut**
- 3) **den försäkrades tidspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller till följd av förfarande från den försäkrades sida som ökar kostnaderna eller orsakar onödiga kostnader**
- 4) **kostnader som orsakas av införskaffande av juridiskt sakkunnigutlåtande**
- 5) **kostnader som orsakas av uppgörande av brottsanmälan eller anhållan om polisutredning och av förundersökning i brottmål**
- 6) **kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent**
- 7) **kostnader som den försäkrade eller hans ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iakttat order givna av domstolen eller genom att framlägga en invändning, som de har vetat eller borde ha vetat vara obefogad, eller som de annars genom att förlänga rättegången uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat**
- 8) **kostnader för rättegång som den försäkrade eller hans ombud inlett utan att motparten givit anledning därtill, eller i övrigt uppsåtligt eller av oaktsamhet har orsakat en onödig rättegång**
- 9) **skiljemans och förlikningsmans arvoden och kostnader**
- 10) **kostnader som orsakas av sökande av offentlig rättshjälp.**

7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

7.6.1 Försäkringsbolaget betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter det att domstolens utslag vunnit laga kraft eller förlikning har ingåtts.

Den slutliga ersättningen betalas efter att den försäkrade på försäkringsbolagets begäran har visat att han betalat sin självriskandel av kostnaderna och den andel som eventuellt överskrider försäkringsbeloppet till ombudet på samma bankkonto, till vilken den ersättning som betalas från försäkringen, skall betalas.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av den skatt som ingår i advokatfakturan, betalar försäkringsbolaget ersättning till den försäkrade för advokat- och rättegångskostnader mot den faktura som betalats av den försäkrade.

7.6.2 Den kostnadsersättning, som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade skall räknas som en reduktion av försäkringsbolagets ersättningskyldighet, om denna ersättning har kunnat indrivras av den betalningsskyldige.

7.6.3 Om motparten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som vid betalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på försäkringsbolaget upp till det belopp som denna betalt från försäkringen.

7.6.4 Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av kostnaderna på grund av att kostnaderna överstiger det i

punkt 7.1 nämnda maximiersättningsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till försäkringsbolaget överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den andel som den försäkrade själv betalat.

7.6.5 Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller han annars har fått räkna den till godo, skall den försäkrade returnera till försäkringsbolaget kostnadsersättningen med ränta upp till det ersättningsbelopp som betalats från försäkringen.

Allmänna avtalsvillkor

(Rättigheter och skyldigheter på basis av lagen om försäkringsavtal)

Lagen om försäkringsavtal (543/94) är en lag som berör försäkringsavtal och som innehåller bestämmelser som inverkar på avtalsförhållandet mellan kunden och försäkringsbolaget samt tredje mans rätt i vissa fall. I det följande återges en del av lagens centrala bestämmelser samt ärenden som enligt lagen ska regleras i försäkringsvillkoren. På detta försäkringsavtal tillämpas dock även sådana bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som inte återges i det följande. Paragrafnumren inom parentes efter rubrikerna hänvisar till de lagparagrafer som behandlar de i rubriken nämnda ärenden.

I VISSA CENTRALA BEGREPP

Försäkringsavtalet kan bestå av en eller flera försäkringar. Försäkringsavtalets centrala innehåll (6 §) definieras i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Med **skadeförsäkring** (2 §) avses en försäkring som tecknas med avsikt att täcka förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med **personförsäkring** (2 §) avses en försäkring vars föremål är en fysisk person.

Med **försäkringsgivaren** (2 §) avses det bolag som beviljar försäkringen.

Försäkringstagare (2 §) är den som ingått försäkringsavtalet med försäkringsbolaget.

Den försäkrade (2 §) är i skadeförsäkringen den till vars förmån försäkringen gäller och i personförsäkringarna den som är föremål för försäkringen.

Försäkringsperiod (16 §) är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Premieperiod (17 §) är den tidsperiod för vilken man har avtalat att en personförsäkrings försäkringspremie ska betalas med jämna mellanrum.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning från försäkringen betalas.

Säkerhetsföreskrifter (31 §) innebär en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen ålagd skyldighet att följa anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av skada.

2 LÄMNANDE AV INFORMATION INNAN FÖRSÄKRINGSAVTALET INGÅS

2.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (5 § och 9 §)

Lokalförsäkring ska innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för val av försäkring, såsom information om Lokalförsäkrings egna försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor. När informationen lämnas ska försäkringssökanden också göras uppmärksam på väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av försäkringar ska därtill lämnas i konsumentskyddslagens 6 a kapitel avsedda förhandsuppgifter. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller via nätet.

Om Lokalförsäkring eller dennes representant vid marknadsföringen av försäkringen har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §, 23 §, 24 § och 34 §)

Gemensamma stadganden (22 §, 23 § och 24 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på Lokalförsäkrings frågor vilka kan vara av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål rätta upplysningar som han gett Lokalförsäkring och därefter konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av ovannämnda plikt har förfarit svikligen är försäkringsavtalet inte bindande för Lokalförsäkring. Lokalförsäkring har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Skadeförsäkring (23 § och 34 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt tas i beaktande.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga

och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

Personförsäkring (24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin upplysningsplikt och Lokalförsäkring inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkringen om riktiga och fullständiga svar hade givits, är Lokalförsäkring fri från ansvar. Om Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkringen mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas Lokalförsäkrings ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

3 INTRÄDANDE AV LOKALFÖRSÄKRINGS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET

3.1 Inträdande av Lokalförsäkrings ansvar (11 §)

Lokalförsäkrings ansvar inträder när Lokalförsäkring eller försäkringstagaren ger eller sänder ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan till Lokalförsäkring och om det är uppenbart att Lokalförsäkring skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Lokalförsäkring också för försäkringsfall som har inträffat efter att ansökan överlämnades eller avsändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till Lokalförsäkrings representant anses vara lämnad eller avsänd till Lokalförsäkring.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

I en tidsbunden försäkring inträder Lokalförsäkrings ansvar då premien för försäkringsperioden har betalats.

3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring (10 §)

Premien och de övriga avtalsvillkoren bestäms på grundval av den försäkrades hälsotillstånd vid den tidpunkt då ansökningshandlingarna lämnades in eller sändes till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grunden att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet hos den person, för vilken försäkring söks, har försämrats efter det att ansökningshandlingarna lämnats in eller sänts till Lokalförsäkring.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet (16 § och 17 §)

Försäkringsavtalet är fortlöpande om det inte är avtalat att vara tidsbestämt.

Ett skadeförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett personförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat premieperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller under den avtalade tidsperioden.

Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare i punkterna 4.2 och 16.

4 FÖRSÄKRINGSPREMIE

4.1 Premiebetaling (38 §)

Premien ska betalas inom en månad från det att Lokalförsäkring sänder en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän Lokalförsäkrings ansvar inträtt. Senare premier behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om Lokalförsäkrings ansvar delvis inträder senare behöver premien för denna del av ansvaret inte betalas förrän ansvaret inträtt.

Premien av en tidsbestämd försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Betalning av premie är en förutsättning till inträdande av Lokalförsäkrings ansvar.

Om försäkringstagarens betalning inte räcker till för att betala Lokalförsäkrings alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som han betalar. Upplupen ränta på obetalda premiefordringar kvitteras som betalda före kapitalet.

4.2 Dröjsmål med premie (39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom ovan i punkt 4.1 avsedd tid har Lokalförsäkring rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningstidens utgång upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet ska också nämnas möjligheten att försäkringen fortsätter att gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom ovan i punkt 4.1 avsedd utsatt tid ska för dröjsmålstiden erläggas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

4.3 Betalning av försenad försäkringspremie (42 §)

Om försäkringstagaren betalar premien för skadeförsäkringen efter att försäkringen upphört inträder Lokalförsäkrings ansvar

dagen efter att betalningen skedde. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden räknat från det att den på nytt trätt i kraft.

Om Lokalförsäkring dock inte vill återuppliva en försäkring som upphört, meddelar Lokalförsäkring försäkringstagaren inom 14 dagar efter att premien betalats sin vägran att ta emot betalning.

4.4 Återupplivning av en personförsäkring som upphört att gälla (39 § och 43 §)

Om en personförsäkring har upphört att gälla på grund av att någon annan än den första premien inte betalats, träder den på nytt i kraft, om försäkringstagaren betalar premien inom sex månader efter att försäkringen upphört. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försäkringen träder i kraft på nytt vidtar Lokalförsäkrings ansvar dagen efter att premien betalats.

4.5 Försäkringspremien efter att avtalet upphört (45 §)

4.5.1 Beräkning av försäkringspremie

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har Lokalförsäkring rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft. Som försäkringspremie uppbärs då den del av hela försäkringsperiodens premie som motsvarar förhållandet mellan den förverkligade försäkringsperioden och den avtalade försäkringsperioden.

För båtförsäkringen hänför sig p.g.a. försäkringens natur 80 % av den årliga premien till sommarmånaderna 1.5.–31.10. och 20 % till vintermånaderna 1.11.–30.4.

Då en fortlöpande reseförsäkring/resenärförsäkring upphör mitt under den första försäkringsperioden uppbärs som försäkringspremie, avvikande från vad som ovan nämnts, en premie som motsvarar premien för en tidsbestämd reseförsäkring/resenärförsäkring med motsvarande innehåll och vars giltighetstid motsvarar den förverkligade giltighetstiden.

4.5.2 Ersättning för försäkringens skötselkostnader

Då försäkringen upphör under avtalad försäkringsperiod på basis av att försäkringstagaren säger upp den, har Lokalförsäkring utöver det ovannämnda rätt att som ersättning för försäkringens skötselkostnader uppbära 10 % av premien för den avtalade försäkringsperioden, dock minst 10 och högst 50 euro.

4.5.3 Återbetalning av försäkringspremie

Om försäkringspremien redan betalats då försäkringen upphör, återbetalar Lokalförsäkring den del av premien som överskrider den på ovan beskrivet sätt bestämda premien och ersättningen för skötselkostnaderna. Försäkringspremien återbetalas dock inte om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2.

Från premieåterbetalningen kan obetalda premier som förfallit till betalning samt andra fordringar, som förfallit till betalning dras av i enlighet med de allmänna kvittningsförutsättningarna.

Om den premie som ska återbetalas är lägre än 8 euro, återbetalas inte denna särskilt.

5 LÄMNANDE AV INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID

5.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

Efter att försäkringsavtalet ingåtts ska Lokalförsäkring överlämna försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar Lokalförsäkring årligen försäkringstagaren uppgifter om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om Lokalförsäkring eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har lämnat försäkringstagaren bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått, om dessa bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som Lokalförsäkring eller dennes representant efter ett inträffat försäkringsfall har gett om en förestående ersättning.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning (26 §, 27 § och 34 §)

Skadeförsäkringar

Försäkringstagaren ska meddela Lokalförsäkring, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren ska underrätta Lokalförsäkring om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Lokalförsäkring ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Exempel på förändringar som ökar risken är ändrings-, korrigerings- eller utvidgningsarbeten eller förändring av användningsändamålet för det försäkrade föremålet.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att anmäla om fareökning, kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas, vilken betydelse den förändrade omständigheten som ökat risken har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

Personförsäkringar

Om i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar har skett förändringar som innebär fareökning, såsom byte av yrke, fritidsintressen och boningsort eller om annat försäkrings-skydd upphört, ska försäkringstagaren underrätta Lokalförsäkring därom senast en månad efter det att han erhållit det första års-meddelandet efter förändringen. Om förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. Lokalförsäkring ska påminna försäkrings-tagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, har försummat att meddela om ovannämnd fareökning och Lokalförsäkring på grund av förändringarna i förhållandena inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är Lokalförsäkring fri från ansvar. Om Lokalförsäkring emellertid hade fortsatt försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig Lokalförsäkrings ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysnings-plikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

6 SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA OCH BEGRÄNSA UPPKOMST AV SKADA

(tillämpas på skadeförsäkringar)

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Skadeförsäkring (tillämpas inte på ansvarsförsäkringen)

Den försäkrade ska iaktta i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren antecknade eller i övrigt skriftligen givna säkerhetsföreskrifter. **Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras.** Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade av grov oaktsamhet underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som denne inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller omedelbart hotar ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Lokalförsäkrings rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheterna om ärendet och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om Lokalförsäkrings fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iaktta de föreskrifter som Lokalförsäkring utfärdat för att avvärja och begränsa en skada.

Lokalförsäkring ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av ovannämnda räddningsplikt, även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin räddningsplikt kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummat sin räddningsplikt, eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som personen inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

7 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL (28 §, 29 §, 30 § OCH 34 §)

Skadeförsäkringar

7.1 Uppsåtligt förorsakande av försäkringsfall (30 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen.

7.2 Grov oaktsamhet samt bruk av alkohol eller narkotika (30 § och 34 §)

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkom-

sten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om det är fråga om en ansvarsförsäkring, betalar Lokalförsäkring, trots eventuell nedsättning eller vägran av ersättning, till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

Personförsäkringar

7.3 Framkallande av försäkringsfall (28 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet kan Lokalförsäkrings ansvar nedsättas enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

7.4 Försäkringsfall framkallat av den som är berättigad till försäkringsersättning (29 §)

Om någon annan som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen, är Lokalförsäkring fri från ansvar gentemot denne.

Den som har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har framkallats.

Om den försäkrade har avlidit ska den del av försäkringsersättningen som inte betalas till den eller dem som framkallat försäkringsfallet betalas till de övriga ersättningsberättigade.

8 IDENTIFIKATION (33 §)

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg,
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
- 3) bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 OTILLRÄKNELIGHET OCH NÖDLÄGE (36 §)

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa de ovannämnda punkterna 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år

eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott.

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa punkterna 5, 6 och 7, om den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Vad som i denna punkt har sagts om den försäkrade ska även tillämpas på den som i punkt 8 identifieras med den försäkrade.

10 FÖRMÅNSTAGARFÖRORDNANDE

(tillämpas på personförsäkringar)

10.1 Förmånstagare (47 §)

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person som i stället för honom eller den försäkrade har rätt till försäkringsersättningen (förmånstagare). Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall där förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

10.2 Förmånstagarförordnandets form (48 §)

Ett förmånstagarförordnande samt återkallande och ändring av det är utan verkan, om Lokalförsäkring inte skriftligen har underrettats därom.

10.3 Förmånstagarförordnandets återgång (49 §)

Förmånstagarförordnandet återgår om den namngivna förmånstagaren avlider före det försäkringsfall, som förordnandet var avsett att tillämpas på. Om det finns flera namngivna förmånstagare förblir förordnandet i kraft för de övrigas del. Efter att ett försäkringsfall inträffat ska ersättningen härvid betalas till de efterlevande förmånstagarna också till den del ersättning skulle ha betalats till en tidigare avliden förmånstagare, om försäkringstagaren inte bestämmer något annat.

Har försäkringstagaren avlidit och hans uppenbara avsikt varit att en efterlevande förmånstagare får endast en viss del av ersättningen, ska en avliden förmånstagarandes andel betalas till försäkringstagarens dödsbo.

10.4 Tolkning av förmånstagarförordnande (50 §)

Om ingen namngiven person förordnats till förmånstagare, och ifall inte något annat följer av förordnandet eller förhållandena, ska följande efterföljas:

- 1) Om försäkringstagarens make/maka har förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för den som försäkringstagaren var gift med vid sin död. Detta gäller dock inte om makarnas äktenskapsskillnadsärende var anhängigt vid försäkringstagarens död eller om makarna dömts till hemskillnad som inte hade förfallit vid försäkringstagarens död.

- 2) Om försäkringstagarens barn har förordnats till förmänsstare är förordnandet i kraft till förmån för de bröstarvingar till försäkringstagaren som avses i ärvdabalken (40/65). Försäkringsersättningen ska delas mellan bröstarvingarna enligt vad ärvdabalken stadgar om deras rätt till arv.
- 3) Om försäkringstagarens make/maka och barn har förordnats till förmänsstare är förordnandet i kraft till förmån för i punkt 1) avsedd make/maka och i punkt 2) avsedda barn. Om det inte finns någon make/maka, får bröstarvingarna hela försäkringsersättningen. Om det inte finns några bröstarvingar får maken/makan hela försäkringsersättningen. Om försäkringsersättningen ska delas mellan maken/makan och bröstarvingarna, får maken/makan och bröstarvingarna hälften var av försäkringsersättningen.
- 4) Om försäkringstagarens anhöriga förordnats till förmänsstare är förordnandet i kraft till förmån för den i punkt 1) avsedda maken/makan och de i ärvdabalken avsedda arvingarna. Om det inte finns några bröstarvingar tillfaller hela försäkringsersättningen maken/makan. Om det inte finns någon make/maka tillfaller hela försäkringsersättningen arvingarna. Försäkringsersättningen som tillfaller arvingarna delas i enlighet med vad som stadgats i ärvdabalken om deras rätt till arv.

Vad som ovan sagts om försäkringstagaren gäller på motsvarande sätt den försäkrade, om denne är någon annan än försäkringstagaren.

II ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

II.1 Ersättningsökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Den som ansöker om ersättning ska till Lokalförsäkring överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av Lokalförsäkrings ansvar. Dyliga är t.ex. de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras, huruvida ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och till vem ersättningen ska betalas. Den som ansöker om ersättning är skyldig att införskaffa de utredningar som han bäst får tillgång till, dock även med beaktande av Lokalförsäkrings möjligheter att skaffa utredningar.

Lokalförsäkring ska ges möjlighet att granska skadan.

Lokalförsäkring är inte skyldig att betala ersättning förrän det erhållit ovannämnda utredningar.

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

II.2 Preskription av rätt till ersättning (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättningsökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat eller, om försäkringen tecknats i händelse av personskada eller skadeståndsskyldighet, från det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.**

II.3 Lokalförsäkrings skyldigheter (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § och 70 §)

Efter inträffat försäkringsfall ska Lokalförsäkring till den som söker ersättning, t.ex. till den försäkrade och i situationer som anges i punkt 17.4, till den skadelidande i ansvarsförsäkringen, lämna uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter till ersättningsökanden om framtida ersättning, ersättningsbelopp eller sätt att betala ersättningen inverkar inte på betalningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett inträffat försäkringsfall utan dröjsmål och senast en månad efter att Lokalförsäkring fått de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att utreda ansvaret, betala ut ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddela att någon ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, ska Lokalförsäkring dock betala den ostridiga delen av ersättningen inom ovan angiven tid.

Lokalförsäkring meddelar sitt ersättningsbeslut gällande ansvarsförsäkring också till den skadelidande.

Lokalförsäkring ska när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndarmyndigheten i den omyndiges hemkommun, om ersättningen innefattar annat än ersättning för kostnader eller förmögenhetsförluster, ifall ersättnings totalbelopp är större än 1 000 euro.

På försenad ersättning ska Lokalförsäkring erlagga dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

II.4 Kvittning

I enlighet med allmänna kvittningsförutsättningar kan från ersättningen dras av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar som Lokalförsäkring har.

12 SKADEFÖRSÄKRINGENS FÖRSÄKRINGS-ERSÄTTNING

(tillämpas om egendom eller ett intresse försäkrats till ett överenskommet försäkringsbelopp)

12.1 Överförsäkring och berikandeförbud (57 §)

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring är inte skyldig att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant ska ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

12.2 Underförsäkring (58 §)

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

13 SÖKANDE AV ÄNDRING I LOKALFÖRSÄKRINGS BESLUT (8 §, 68 § OCH 74 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel att få Lokalförsäkrings beslut ändrat. Han har rätt att väcka talan mot Lokalförsäkring. Före det kan han hos Försäkrings- och finansrådgivningen be om råd och handledning eller hos nämnder anhålla om en rekommendation om avgörande. Behandling vid nämnd hindrar inte att talan väcks. Däremot tar nämnderna inte upp ett ärende till behandling som har behandlats eller anhängiggjorts vid domstol.

13.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i Lokalförsäkrings ersättningsbeslut eller i något annat beslut har han rätt att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Lokalförsäkring ska korrigera beslutet, om nya utredningar ger anledning därtill.

13.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som utfärdar rekommendationer om avgöranden

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med Lokalförsäkrings beslut kan han be om råd och handledning hos Försäkrings- och finansrådgivningen. Det är ett opartiskt organ som har till uppgift att ge konsumenterna råd i försäkrings- och ersättningsärenden.

Lokalförsäkrings beslut kan hänskjutas till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Nämnden har till uppgift att ge rekommendationer om avgöranden i tvister som gäller tolkning och tillämpning av lag och försäkringsvillkor i försäkringsförhållanden.

Om försäkringsgivare är en försäkringsförening, kan Lokalförsäkrings beslut för ersättningsgrundens del också föras till försäkringsföreningarnas skadenämnd för undersökning.

Lokalförsäkrings beslut kan också hänskjutas till konsumenttvistenämnden, som ger rekommendationer om avgöranden med stöd av konsumentskyddslagstiftningen.

Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden erhålls gratis.

13.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Lokalförsäkrings beslut kan han väcka talan mot Lokalförsäkring. Talan kan väckas antingen vid tingsrätt på partens hemort i Finland eller vid tingsrätt på Lokalförsäkrings hemort eller på skadeorten, såvida inte annat följer av Finlands internationella avtal.

Talan med anledning av Lokalförsäkrings beslut ska väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist. **Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.**

Behandling i nämnd avbryter preskriptionstiden för rätten att väcka talan.

13.4 Dispaschörens ersättningsutredning och tingsrätten (tillämpas på båt- och transportförsäkringar)

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Lokalförsäkrings beslut kan han låta ärendet underställas dispaschörens prövning (lag om dispaschörens ersättningsutredning i sjöförsäkringsärenden 10/16.1.1953).

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med dispaschörens ersättningsutredning, kan han få ärendet prövat i domstol. Talan med anledning av Lokalförsäkrings beslut ska väckas i Helsingfors tingsrätt inom trettio dagar efter att ersättningsutredningen getts och inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist. **Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.**

14 LOKALFÖRSÄKRINGS REGRESSRÄTT (75 §)

14.1 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot tredje man

Skadeförsäkringar

Den försäkrades rätt till ersättning av tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till Lokalförsäkring upp till det belopp Lokalförsäkring utbetalt i ersättning.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för Lokalförsäkring regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

Personförsäkring

Den försäkrades rätt att av för skadan ansvarig ersättningsansvarig tredje man kräva ersättning för kostnader och förmögenhetsförluster som orsakats av sjukdom eller olycksfall övergår till Lokalförsäkring upp till det ersättningsbelopp som Lokalförsäkring betalat.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för Lokalförsäkring regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

14.2 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller person som identifieras med den försäkrade

Om en försäkringstagare, försäkrad eller person som identifieras med den försäkrade enligt punkt 8 har framkallat försäkringsfallet eller försummat sin skyldighet enligt punkterna 2.2 (upplys-

ningsplikt), 5.2 (upplysningsplikt vid fareökning), 6.1 (skyldighet att iakttta säkerhetsföreskrifter) och 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa en skada) får Lokalförsäkring helt eller delvis återkräva den ersättning som Lokalförsäkring betalt till en försäkrad som avses i punkt 17.1. Lokalförsäkring får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen, om Lokalförsäkring på de grunder som anges i punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7 skulle vara fri från ansvar eller berättigad att förvägra ersättning. Om ersättningen hade nedsetts enligt punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7, får Lokalförsäkring återkräva den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

15 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

15.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden (18 § och 20 §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2 eller om
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2.

Efter att ha fått kännedom om ovan nämnda omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premierna eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar riktiga eller ändrade förhållanden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt, och Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de överenskomna, ifall försäkringstagaren hade uppgivit riktiga och fullständiga uppgifter;
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och försäkringen trots detta, på grund av jämkning av påföljderna av försummelsen, enligt punkt 2.2 är bindande för Lokalförsäkring; eller
- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om ovan nämnd omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande till försäkringstagaren om att premien eller villkoren ändrats. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod/premieperiod (19 § och 20 a §)

(tillämpas på såväl skade- som personförsäkringar)

A. Anmälningsförfarande

Lokalförsäkring har beträffande fortlöpande försäkringar rätt att inför övergången till ny försäkringsperiod då det gäller skadeförsäkring och ny premieperiod då det gäller personförsäkring ändra försäkringsvillkor, -premierna samt övriga avtalsvillkor, då grunden för ändringen utgörs av

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsföreskrift
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka).
- förändring i det index som påverkar försäkringen (och som nämns i försäkringsbrevet)
- förändring i försäkringens ersättningsutgift.

Lokalförsäkring har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om Lokalförsäkring företar ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet ska Lokalförsäkring i samband med premiefordran sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i skadeförsäkringar i kraft vid ingången av den försäkringsperiod, som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes. I personförsäkringar träder ändringen i kraft vid ingången av den premieperiod, eller om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, vid ingången av det kalenderår som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

Premieändringar som beror på försäkringsavtalets bonusbestämmer anses inte höra till de ändringar som avses i detta villkorsmoment.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Lokalförsäkring ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämnts i punkt A eller om Lokalförsäkring slopar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, ska Lokalförsäkring säga upp försäkringsavtalet att upphöra i skadeförsäkringar när försäkringsperioden går ut och i personförsäkringar när premieperioden går ut. Uppsägningen ska ske skriftligen, i skadeförsäkringar senast en månad före försäkringsperiodens utgång och i personförsäkringar senast en månad före premieperiodens utgång.

16 FÖRSÄKRINGSAVTALETS UPPHÖRANDE

16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringsavtalet att upphöra under försäkringsperioden.

Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till Lokalförsäkring.

Uppsägningsrätt föreligger emellertid inte om försäkringsavtalets giltighetstid är kortare än 30 dagar.

16.2 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden (15 § och 17 §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett skadeförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen om det hade känt till det rätta sakförhållandet;
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks;
- 3) den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat en säkerhetsföreskrift;
- 4) den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet; eller
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett personförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen ifall korrekta och fullständiga upplysningar hade givits;
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 nämnda upplysningsplikt och försäkringsavtalet trots detta på basis av ifrågavarande punkt binder Lokalförsäkring;
- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkring i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades;
- 4) den försäkrade uppsåtligen har förorsakat försäkringsfallet;
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

Lokalförsäkring ska efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. I uppsägningsmeddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen på grund av underlåten premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

16.3 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen vid försäkringsperiodens/premieperiodens utgång (16 § och 17 a §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande skadeförsäkring att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande personförsäkring att upphöra vid premieperiodens utgång. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har Lokalförsäkring på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid slutet av kalenderåret. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före premieperiodens utgång eller, ifall det inte avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas.

Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

16.4 Ägarbyte (63 §)

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Försäkringsavtalet upphör att gälla om den försäkrade egendomen genom rättshandling övergår till annan ny ägare än till försäkringstagaren själv eller till dennes dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång har egendomens nya ägare dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om andra försäkringar har fogats till egendomsförsäkringen, t.ex. en ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart att gälla då egendomen övergår till ny ägare.

17 TREDJE MANS RÄTT

(tillämpas på skadeförsäkringar)

17.1 Övriga försäkrade, till förmån för vilka en egendomsförsäkring gäller (62 §)

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars stadgats om den försäkrade, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

17.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat (65 §)

Lokalförsäkring får i syfte att nedsätta eller förvägra ersättning, gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt, åberopa bestämmelserna om försäkringstagarens eller en annan försäkrads försummelse av upplysningsplikt (punkt 2.2) eller anmälan om fareökning (punkt 5.2) endast i det fall att en försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller någon annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Lokalförsäkring samt lyfta ersättningen, utom då den försäkrade nämns vid namn i avtalet eller har uppgivit att han själv bevakar sin rätt eller då det är fråga om en in-teckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

17.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (66 §)

Om en egendomsförsäkring gäller till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne, även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte har reparerat skadan eller ställt säkerhet för reparationen. Vad som här sagts gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll.

Angående en in-teckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om in-teckningshavares rätt till försäkringsersättning.

17.4 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt av Lokalförsäkring, om den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till Lokalförsäkring ska det utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om saken samt ge honom tillfälle att lägga fram en utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggningsskeden.

Om Lokalförsäkring godkänner den skadelidandes ersättningskrav är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

17.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av ersättningsbeslutet väcka talan mot Lokalförsäkring eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller konsumenttvistenämnden eller Försäkringsföreningarnas skadenämnd enligt punkt 13.

18 ANDRA FRÅGOR SOM BEHANDLAS I LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL

I lagen om försäkringsavtal finns stadganden också om följande frågor:

- Tillämpningsområde (1 §)
- Stadgandenas tvingande karaktär (3 §)
- Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse (35 §)
- Begränsning av ansvaret i vissa fall (37 §)
- Premiebetalning genom bank eller post (44 §)
- Preskription av premiefordran (46 §)
- Återvinning till konkursbo vid personförsäkring (56 §)
- Dubbelförsäkring (59 §)
- Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbelförsäkring (60 §)
- Betalning till fel person (71 §)

www.lokalforsakring.fi